

ОРЫСША-ҚАЗАҚША
ҚАЗАҚША-ОРЫСША
ӘСКЕРИ ТІЛДЕСКІШ

РУССКО-КАЗАХСКИЙ
КАЗАХСКО-РУССКИЙ
ВОЕННЫЙ РАЗГОВОРНИК

Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі
Министерство обороны Республики Казахстан

**ОРЫСША-ҚАЗАҚША
ҚАЗАҚША-ОРЫСША
ӘСКЕРИ ТІЛДЕСКІШ**

**РУССКО-КАЗАХСКИЙ
КАЗАХСКО-РУССКИЙ
ВОЕННЫЙ РАЗГОВОРНИК**

Алматы “Білім” 2004

ББК 68.4+81.2-4
О-74

Редакциясын басқарған армия генералы:

М.Қ.Алтынбаев

Под редакцией генерала армии: **М.К.Алтынбаева**

Құрастырғандар: **К.Р. Аманжолов, А. Б. Тасболатов,
Л.В. Захаренко, Р.М. Құсайнова**

Составители: **Аманжолов К.Р., Тасбулатов А.Б.,
Захаренко Л.В., Кусайнова Р.М.**

Пікір жазғандар: филология ғылымдарының докторы, профессор Б. Әбілқасымов; филология ғылымдарының докторы, профессор А. Құрышжанұлы.

Рецензенты: доктор филологических наук, профессор Б.Абилқасымов; доктор филологических наук, профессор А. Курышжанулы.

О-74. Орысша-қазақша, қазақша-орысша әскери тілдескіш. —Алматы: “Білім”. — 208 бет.

ISBN 9965-09-224-9

А $\frac{4602030000-061}{412(05)-04}$ **2004**

ББК 68.4+81.2-4

ISBN 9965-09-224-9

© Аманжолов К., 2004
© “Білім” баспасы, 2004

Редакциялық алқа:

Оразов Еділ Лұқпанұлы – полковник, ҚР ҚК Әскери академиясының бастығы; **Мұқанбетқалиев Хайрлы Салықұлы** – полковник, әскери ғылымдар кандидаты, ҚР ҚК әскери академиясының адъюнктура бастығы; **Шлейко Михаил Евстратович** — отставкадағы полковник, ҚР ҚМ ӘҒО жетекші ғылыми қызметкері, әскери ғылымдар кандидаты; **Бекболатова Фәрзана Әбжанқызы** – ҚР ҚМ ӘҒО ғылыми қызметкері.

Редакционная коллегия:

Уразов Едил Лукпанович – полковник, начальник Военной академии ВС РК; **Муханбетқалиев Хайрлы Салыхович** – полковник, начальник адъюнктуры Военной академии ВС РК; **Шлейко Михаил Евстратович** — полковник в отставке, ведущий научный сотрудник ВНИЦ МО РК, кандидат военных наук; **Бекболатова Фарзана Абжановна** – научный сотрудник ВНИЦ МО РК.

Орысша-қазақша әскери тілдескішті құрастырушылар: **Аманжолов Керейхан Рахымжанұлы** - отставкадағы полковник, тарих ғылымдарының докторы, профессор, Ресей Әскери ғылым академиясының академигі, ҚР ҚМ ӘҒО бас ғылыми қызметкері; **Тасболатов Абай Бөлекбайұлы** - генерал-лейтенант, ҚР Қорғаныс министрінің орынбасары, профессор, Ресей әскери ғылым академиясының корр. мүшесі; **Захаренко Леонид Владимирович** - запастағы полковник, ҚР ҚМ ӘҒО жетекші ғылыми қызметкері; **Құсайынова Руслана Молдаспанқызы** – ҚР ҚМ ӘҒО аға ғылыми қызметкері.

Составители русско-казахского военного разговорника: **Аманжолов Керейхан Рахымжанұлы** - полковник в отставке, доктор исторических наук,

профессор, академик Российской академии военных наук, главный научный сотрудник ВНЦ МО РК; **Тасбулатов Абай Болюкбаевич** - генерал-лейтенант, заместитель Министра обороны РК, профессор, член корр. Российской академии военных наук; **Захаренко Леонид Владимирович** - полковник запаса, ведущий научный сотрудник ВНЦ МО РК; **Кусаинова Руслана Молдаспановна** - старший научный сотрудник ВНЦ МО РК.

Тілдескіш Қарулы Күштеріміздің мемлекеттік тілді үйренсем деген әскери қызметшілеріне арналған. Бұл кітапта әскери қызметшілердің күнделікті өмірінде жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері берілген.

Разговорник предназначен для общения военнослужащих Вооруженных Сил Республики Казахстан, не знающих государственного языка. Он содержит слова и фразы, наиболее часто употребляемые в повседневной деятельности военнослужащих.

ПРЕДИСЛОВИЕ

Необычайно быстро развивается казахский литературный язык. В нашей стране на казахском языке говорят более десяти миллионов казахов и представителей многих других национальностей и народностей. И вполне понятно желание многочисленных гостей республики знать казахский язык. Это дает возможность глубже ознакомиться с прошлым и прекрасным настоящим народа, лучше понять его душу и самобытный характер.

Составляя данный разговорник, авторы ставят своей задачей помочь военнослужащим, не знающим казахского языка, обменяться с собеседником хотя бы элементарными, уже готовыми фразами на казахском языке.

Разговорник состоит из тематических разделов, в которых в форме вопросов и ответов приводятся наиболее употребляемые слова и выражения, связанные с современной общественной и культурной жизнью и деятельностью военнослужащих.

В содержании разговорника изложены краткие сведения о лексике, фонетике и характерных особенностях грамматической структуры казахского языка.

Новые слова и различные формы слов образуются главным образом путем добавления к корню слова различных словообразовательных аффиксов. При этом корень слова остается без изменений, а аффиксы гармонируют с корнем. В казахских словах имеется большое количество различных суффиксов и нет приставок. Нет согласования прилагательного с существительным. Отсутствует категория рода.

Многие казахские слова, особенно слова, относящиеся к общеупотребительной лексике, многозначны. *Например*, слово *бас* - в переводе русский язык означает: 1) голова; 2) верхняя часть горы; 3) старший; 4) главный и другие.

Слова, заимствованные из русского языка и из других языков через него в большинстве своем пишутся и произносятся так же, как и в русском языке.

Современный казахский алфавит, составленный на основе русской графики, состоит из 42 знаков: из них 33 буквы обозначают одинаковые звуки, имеющиеся как в русском, так и в казахском языках, а 9 - специфические.

Звуки **ғ** и **қ** являются мягконебными. При образовании казахского согласного **қ** самая задняя часть или корень языка смыкается с мягким небом и резко размыкается для пропуска воздуха. Звук **ғ** - звонкая пара звука **қ**.

Звук **ң** - носовой, как все носовые звуки, он образуется при опущенном мягком небе, в результате чего воздух проходит через носовую полость.

В некоторых словах произносится гортанный, глухой звук **һ**, например: **қаһарман** (герой), **жаһан** (вселенная).

Буквы **ы** в казахском языке обозначает твердый, узкий, негубной звук **ы**. Он образуется при верхнем подъеме нижней челюсти, вместе с которой язык приподнять к небу; язык при этом отодвигается назад. По горизонтальному положению языка этот звук относится к гласным заднего ряда. В сопоставлении с русским **ы** казахское **ы** как звук заднего ряда тверже.

Звук **і** - мягкая разновидность звука **ы**. Это звук переднего ряда, неполного образования, негубной. Например: **қыр** (скреби) - **кір** (войди).

Звуки **ү**, **ұ** - специфические гласные казахского языка, составляют между собой пару по твердости и мягкости. Оба эти звуки краткие, неполного образования, губные, узкие, верхнего подъема. Они отличаются друг от друга только по твердости и мягкости: **ұ** - твердый звук заднего ряда; **ү** - мягкий звук переднего ряда. При произношении звуков **ү**, **ұ** губы округляются и выпячиваются вперед, но своими корнями они не сжимаются, а слегка расходятся. Например: **құс** (птица) - **күн** (солнце); **үш** (лети) - **үш** (три).

Звук “**Ө**” является мягкой разновидностью звука **о** и относится к гласным переднего ряда; он широкий, нижнего подъема. При произнесении этого звука кончик языка так же, как и при произнесении **э**, прижат к передним зубам, середина языка приподнята, губы округлены, раскрытие рта узкое.

Звук **ә** является мягкой разновидностью звука **а**. При произнесении этого звука кончик языка прижат к нижним передним зубам, язык придвинут вперед, а средняя часть

спинки языка незначительно приподнята кверху, к твердому небу. Произношение *ә* в некоторой степени сходно с произношением русского *я* в слове **пять**.

Ударение в казахском языке обычно падает на последний слог слова. Если к словам прибавляются различные аффиксы, то ударение передвигается на их последние слоги.

В словах, заимствованных из русского, ударение сохраняется на том слоге, на котором оно стояло в русском языке.

По своим основным способам словообразования и словоизменения русские и казахские языки относятся к различным группам языков: русский относится к группе флективных, а казахский - к группе агглютинативных языков.

В казахском языке каждый аффикс имеет одно определенное грамматическое значение, в отличие от многозначных аффиксов в русском языке. Например, аффикс - **ов** в русском слове **столов** имеет три значения: множественного числа, родительного падежа и мужского рода. В казахском переводе этого слова **столдардың** имеется два аффикса - **дар** придает слову значение множественного числа, а - **дың** - значение родительного падежа.

Категории принадлежности и сказуемости имеют грамматические показатели лица. Форма принадлежности выражается аффиксами: -**м**, -**ым**, -**ім** (для первого лица и единственного числа); -**ң**, -**ың**, -**ің** (для второго лица и единственного числа); -**і**, -**ы**, -**сы**, -**сі** (для третьего лица и единственного числа); -**ымыз**, -**іміз** (для первого лица и множественного числа); -**ыңыз**, -**іңіз** (для второго лица и множественного числа); -**ы**, -**і** (для третьего лица и множественного числа).

Например:

а) *единственное число*:

- первое лицо: **бала-м** (мой ребенок), **қару-ым** (мое оружие), **іс-ім** (мое дело);

- второе лицо: **бала-ң** (твой ребенок), **қару-ың** (твое оружие), **іс-ің** (твое дело);

- третье лицо: **бала-сы** (его ребенок), **қару-ы** (его оружие), **іс-і** (его дело).

б) *множественное число:*

- первое лицо: **бала-лар-ымыз** (наши дети), **қару-лар-ымыз** (наше оружие), **іс-тер-іміз** (наши дела);

- второе лицо: **бала-лар-ыңыз** (ваши дети), **қару-лар-ыңыз** (ваши оружия), **іс-тер-іңіз** (ваши дела);

- третье лицо: **бала-лар-ы** (их дети), **қару-лар-ы** (их оружия), **іс-тер-і** (их дела).

Отрицательная форма сказуемости выражается путем прибавления отрицательных служебных слов **емес** (не) и **жоқ** (нет). Например: **сарбаз емес** (не солдат), **керегі жоқ** (не нужно).

Имена существительные грамматически не различаются по признаку одушевленности и неодушевленности.

В казахском языке местоимение **кім?** (кто?) употребляется только по отношению к человеку, во всех других случаях употребляется местоимение **не?** (что?)

Значение **множественного числа** придают слову (именам) аффиксы - **лар** (-лер), - **дар** (-дер), - **тар** (-тер).

Имеются имена существительные, употребляющиеся только в единственном числе, к их числу относятся:

- названия веществ и продуктов питания первой необходимости - **ет** (мясо), **сүт** (молоко), **қымыз** (кумыс), **ауа** (воздух), **алтын** (золото);

- имена существительные, обозначающие отвлеченные понятия, - **қуаныш** (радость), **жастық** (молодость).

В сочетании с числительными и числовыми словами имена существительные стоят в форме единственного числа соответствующего падежа. Например: **бес қарындаш** (пять карандашей), **көп сарбаз** (много солдат).

Согласование подлежащего и глагола-сказуемого производится несколько иначе, чем в русском языке: если подлежащее находится в первом или во втором лице, то глагол-сказуемое ставится в том же лице и числе, причем, это согласование обязательно. Например: **мен келдім** (я пришел), **сен келдің** (ты пришел), **біз келдік** (мы пришли), **сендер келдіңдер** (вы пришли). Для третьего лица особой грамматической формы нет: **ол келді** (он пришел), **олар**

келді (они пришли). Отрицательная форма образуется при помощи прибавления отрицательных частиц **ма/ме, ба/бе, па/пе: мен кел-ме-дім** (я не пришел), **сен кел-ме-дің** (ты не пришел).

Имеется система вспомогательных глаголов, служащих для передачи тех или иных оттенков действия: законченности, незаконченности, начала, конца, направленности и другие. В качестве вспомогательных особенно часто употребляются следующие глаголы: **отыр, тұр, жүр, жатыр, баста, кел, кет, бар, көр, бер, ал, қой, шық, бол, қара, біл, сал, өт.**

В казахском языке предлогов нет. Их функцию выполняют послелогои - неизменяемые слова, которые выражают отношения между предметами. Например: **сен үшін** (для тебя), **пошта арқылы** (через почту), **ауылға қарай** (в сторону аула).

Порядок слов в предложении относительно постоянный. Это означает:

а) в простом повествовательном предложении подлежащее обычно находится впереди сказуемого, которое стоит, как правило, в конце предложения;

б) определение всегда находится перед определяемым словом, дополнение и обстоятельство - перед сказуемым.

Отступления от этих правил на том или ином слове предложения.

Для удобства пользования разговорником в его конце помещены уроки казахского языка, для военнослужащих и других лиц, начинающих изучать государственный язык Республики Казахстан.

Қазақхский алфавит

Алфавит	Пишется	Произносится	Алфавит	Пишется	Произносится
Аа	<i>Аа</i>	а	Рр	<i>Рр</i>	эр
Әә	<i>Әә</i>	ә	Сс	<i>Сс</i>	эс
Бб	<i>Бб</i>	бе	Тт	<i>Тт</i>	те
Вв	<i>Вв</i>	ве	Уу	<i>Уу</i>	уу, уу
Гг	<i>Гг</i>	ге	Үү	<i>Үү</i>	ү
Ғғ	<i>Ғғ</i>	ға	Үү	<i>Үү</i>	ү
Дд	<i>Дд</i>	де	Фф	<i>Фф</i>	эф
Ее	<i>Ее</i>	е	Хх	<i>Хх</i>	ха
Ее	<i>Ее</i>	йо	Һ	<i>Һ</i>	Һа
Жж	<i>Жж</i>	же	Цц	<i>Цц</i>	це
Зз	<i>Зз</i>	зе	Чч	<i>Чч</i>	че
Ии	<i>Ии</i>	ый, ий	Шш	<i>Шш</i>	ша
Йй	<i>Йй</i>	қысқа и	Щщ	<i>Щщ</i>	ша
Кк	<i>Кк</i>	ка	Ъ	<i>Ъ</i>	айыру
Ққ	<i>Ққ</i>	қа			белгісі
Лл	<i>Лл</i>	эл	Ыы	<i>Ыы</i>	ы
Мм	<i>Мм</i>	эм	Іі	<i>Іі</i>	і
Нн	<i>Нн</i>	эн	Ь	<i>Ь</i>	жіңішкелік
Ңң	<i>Ңң</i>	эң			белгісі
Оо	<i>Оо</i>	о	Ээ	<i>Ээ</i>	э
Өө	<i>Өө</i>	ө	Юю	<i>Юю</i>	йу
Пп	<i>Пп</i>	пэ	Яя	<i>Яя</i>	йа

ОРЫСША-ҚАЗАҚША ӘСКЕРИ ТІЛДЕСКІШ

РУССКО-КАЗАХСКИЙ ВОЕННЫЙ РАЗГОВОРНИК

Приветствие

Здравствуйте,
господа!

Здравствуйте, господин
майор!

З д р а в с т в у й т е
(здравствуй)!

Доброе утро!

Добрый день!

Добрый вечер!

Добро пожаловать!

Добрый путь!

И вам тоже!

Вы в отпуске?

Да, в отпуске.

Как поживаешь
(поживаете)?

Благодарю, хорошо!

Как Ваши дела?

Спасибо, неплохо.

Как ваше здоровье?

Мне приятно видеть вас
(тебя)..

Что нового?

Нет никаких новостей.

Прощание

До свидания, господа!

До свидания!

До следующей встречи!

До завтра!

Сәлемдесу

Сәлеметсіздер ме,
мырзалар!

Сәлеметсіз бе, майор
мырза!

Сәлеметсіз бе
(сәлеметсің бе)!

Қайырлы таң!

Қайырлы күн!

Қайырлы кеш!

Қош келдіңіз!

Жол болсын!

Бірге болсын!

Сіз демалыстасыз ба?

Иә, демалыстамын.

Хал-жағдайың (-ыңыз)
қалай?

Рақмет, жақсы!

Халыңыз қалай?

Рақмет, жаман емес.

Денсаулығыңыз қалай?

Д и д а р л а с қ а н ы м ы з
жақсы болды

Қандай жаңалық бар?

Ешқандай жаңалық жоқ.

Қоштасу

Көріскенше мырзалар!

Көріскенше!

Келесі кездескенше!

Ертеңге дейін!

Всего хорошего!

Когда увидимся снова?

Надеюсь, скоро.

Я пришел с Вами
попрощаться.

Передайте привет
Вашему командиру.

Прощайте!

Прощайте, дорогие
друзья!

Счастливого пути!

Обращение

Господин!

Товарищ!

Друг (друзья)!

Уважаемый (-мая, -мые).

Господин (товарищ)
командир (полковник,
капитан, сержант)!

Разрешите войти?

Войдите.

Разрешите обратиться.

Садитесь.

Сейчас я занят, зайдите
позже.

Можно ли спросить?

П о ж а л у й с т а ,
спрашивайте!

Послушай (-те).

Прости (простите).

Повторите, пожалуйста.

Көріскенше күн жақсы
болсын!

Енді қашан көрісер
екенбіз?

Бұйырса, жуырда көрі-
серміз.

Мен сізбен қоштасқалы
келдім.

Командиріңізге бізден
(менен) сәлем айтыңыз.

Қош болыңыз!

Қош болыңыздар, қым-
батты достар!

Жолыңыз болсын!

Қарату

Мырза!

Жолдас!

Дос (достар)!

Құрметті.

(Жолдас) командир
(полковник, капитан,
сержант) мырза!

Кіруге рұқсат па?

Кіріңіз.

Сөйлесуге рұқсат етіңіз.

Отырыңыз.

Мен қазір бос емеспін,
кейін кіріңіз.

Сұрауға бола ма?

Сұраңыз.

Тында (-ңыз).

Кешір (кешіріңіз).

Қайталап айтыңызшы.

Простите, я хотел (-а) бы видеть начальника штаба.

Разрешите выйти?

Разрешите обратиться к майору Смаилову.

Вам отказано в обращении к майору Смаилову.

Господин полковник! Разрешите обратиться к капитану Ахметову.

Разрешите убыть в увольнение.

Курсант Асанов, ответьте на вопросы.

Да, слушаю Вас (тебя).

Я тебя (Вас) слушаю.

Просьба

Извините, я хотел бы спросить у Вас.

Слушаю Вас.

Проинформируйте меня, пожалуйста, об этом.

Можно войти (сесть)?

Войдите (садитесь).

Да, конечно.

У меня к вам просьба.

Скажите, пожалуйста, где находится штаб?

Недалеко.

Если не трудно, помогите мне (нам), пожалуйста.

Какие у Вас будут предложения?

Кешіріңіз, мен штаб бастығын көрсем деп едім.

Шығуға рұқсат па?

Майор Смаиловпен сөйлесуге рұқсат етіңіз.

Сізге майор Смаиловпен сөйлесуге рұқсат етілмейді.

Полковник мырза!

Капитан Ахметовпен сөйлесуге рұқсат етіңіз.

Сейілдемеге шығуға рұқсат етіңіз.

Курсант Асанов, сұраққа жауап беріңіз.

Иә, Сізді (сені) тыңдап тұрмын.

Мен сені (Сізді) тыңдап тұрмын.

Өтініш

Кешіріңіз, мен Сізден сұрайын деп едім.

Тыңдап тұрмын.

Ол жөнінде мені хабардар етіңізші.

Кіруге (отыруға) бола ма?

Кіріңіз (отырыңыз).

Әрине, болады.

Менің сізге өтінішім бар.

Айтып жіберіңізші, штаб қай жерде?

Алыс емес.

Егер қиындық етпесе, маған (бізге) көмектесіп жіберіңізші.

Сіздің қандай ұсыныстарыңыз бар?

Напишите рапорт (заявление).

Жалоб и заявлений нет.

У меня есть предложение.

Представьте мне отчет.

Представляю Вам отчет.

Благодарность

Служу Республике
Казахстан.

Спасибо!

Большое спасибо!

Благодарю Вас!

Я Вам очень благодарен!

Благодарю (благодарим) за внимание!

Благодарю за подарок!

Сердечно благодарю
(благодарим) за гостеприимство, за прием!

Благодарю (-им) от всего сердца!

Спасибо за помощь
(совет)!

Вы очень мне помогли,
огромное спасибо!

Я Вами очень доволен!

Не за что!

Вы очень добры!

Спасибо за поздравление!

Спасибо за любезность!

Как приятно!

Как я рад!

Рапорт (арыз) жазыңыз.

Шағым және арыз жоқ.

Менің ұсынысым бар.

Маған есеп тапсырыңыз.

Сізге есеп ұсынамын.

Ризашылық білдіру

Қазақстан Республикасына қызмет етемін.

Рақмет!

Көп рақмет!

Алғыс айтамын!

Мен Сізге өте ризамын!

Ықыласыңызға ризамын (ризамыз)!

Сыйлығыңызға ризамын!

Меймандостығыңызға, ықыласыңызға шын жүректен ризамын (ризамыз)!

Шын жүректен алғыс айтамын (айтамыз)!

Көмегіңізге (кеңесіңізге) рақмет!

Сіз маған көп жәрдем еттіңіз, үлкен рақмет!

Сізге өте ризамын!

О не дегеніңіз! (Ештеңе емес!)

Сіз өте қайырымды екенсіз!

Құттықтағаныңызға рақмет!

Пейіліңізге рақмет!

Қандай сүйсінерлік!

Қандай қуаныштымын!

Это очень хорошо.
С удовольствием.

Извинение

Извините, пожалуйста.
Простите за мое плохое
произношение по-казах-
ски.

Простите, я ошибся.

Извини (-те), прости (-те)
за мое опоздание.

Простите за беспокой-
ство.

Извини (-те), прости (-те)
за то, что я прервал Вас.

Извините, что помешал.

Я должен перед Вами
извиниться.

Пожалуйста, ничего
особенного.

Мне очень неприятно.

Прости (простите), но я
думаю иначе.

Очень жаль!

Согласие

Да.

Да, это я.

Да, конечно.

Так точно.

Хорошо.

Бұл өте жақсы.
Шын көңіліммен.

Кешірім сұрау

Кешіріңіз.

Қазақша дұрыстап сөй-
лей алмағаным үшін кеші-
ріңіз.

Кешіріңіз, мен қателе-
сіппін.

Кешіккеніме кешір
(-іңіз), ғафу ет (-іңіз).

Мазаңызды алғанымға
ғафу етіңіз.

Сөзіңізді (сөзінді) бөл-
геніме кешір (-іңіз), ғафу ет
(-іңіз).

Сізге бөгет жасағанымға
кешіріңіз.

Сіздің алдыңызда кеші-
рім сұрауым керек.

Қысылмаңыз, айтар-
лықтай ештеңе бола қойған
жоқ.

Мен қатты ыңғайсыз-
данып тұрмын.

Кешір (-іңіз), бірақ менің
ойым басқаша.

Өкінішті-ақ!

Келісім

Иә.

Иә, бұл мен.

Иә, әрине.

Дәл солай.

Жақсы.

Я согласен (мы соглас-ны).

Безусловно.

Наверняка.

Обязательно.

Я не возражаю (мы не возражаем).

Ты прав (Вы правы).

С большим удовольствием.

Да, пожалуйста.

Отрицание

Никак нет (нет).

Нет, спасибо.

Я не согласен.

Нет, мы не можем.

Нельзя.

Мне (нам) некогда.

Вы не правы, господин (товарищ).

Вы ошибаетесь.

Это исключено.

Нет, это не так.

Это не точно.

Очень жаль, но я должен отказаться.

Очень жаль, но я не смогу.

Приглашение

Войдите.

Проходите, пожалуйста!

Снимите свою одежду (пальто, головной убор).

Мен келісемін (біз келісеміз).

Сөзсіз.

Қалай да.

Міндетті түрде.

Мен қарсы емеспін (біз қарсы емеспіз).

Сенікі дұрыс (сіздікі дұрыс).

Бар ықыласыммен.

Иә, мейліңіз.

Жоққа шығару

Жоқ.

Жоқ, рақмет.

Мен келіспеймін.

Жоқ, біз істей алмаймыз.

Болмайды.

Уақытым (уақытымыз)

жоқ.

Сіздікі дұрыс емес, мырза (жолдас).

Сіз қателесесіз.

Бұлай болуы мүмкін емес.

Жоқ, бұл олай емес.

Бұл дәл емес.

Өкінішті-ақ, бірақ менің бас тартуыма тура келеді.

Өкінішті-ақ, бірақ менің қолымнан келмейді.

Шақыру

Кіріңіз.

Төрге шығыңыз (өтіңіз)!

Киіміңізді (пальтоңызды, бас киіміңізді) шешіңіз.

Садись (садитесь),
пожалуйста.

Прошу Вас, пройдите
сюда.

Пойдемте со мной.

Мы приглашаем Вас на
конференцию.

Знакомства

Познакомьтесь.

Он — Александров Алек-
сей Владимирович.

Вы откуда приехали?

Я приехал из Астаны.

Хочу познакомить Вас
со своими товарищами.

Познакомьте меня, по-
жалуйста, с Вашими кол-
легами.

Очень рад с Вами
познакомиться!

Как твоя (Ваша) фами-
лия?

Моя фамилия Асанов.

Когда Вы приехали?

Я приехал сегодня.

Когда мы встретимся?

Как Вам удобнее?

Какие новости?

Ничего нового.

Вы не видели коман-
дира?

Подождите его, сейчас
он вернется.

Отыр (-ыңыз).

Өтінемін, былай шығы-
ңыз.

Менімен бірге жүріңіз.

Сізді (сіздерді) конфе-
ренцияға шақырамыз.

Танысу

Танысыңыз.

Бұл кісі - Александров
Алексей Владимирович.

Сіз қайдан келдіңіз?

Мен Астанадан келдім.

Сізді өз жолдастарым-
мен таныстырғым келеді.

Мені өз әріптестері-
ңізбен таныстырыңызшы.

Сізбен танысқанымға өте
қуаныштымын!

Фамилияң (-ыз) кім?

Менің фамилиям - Аса-
нов.

Сіз қашан келдіңіз?

Мен бүгін келдім.

Біз қашан кездесеміз?

Қалауыңыз білсін.

Қандай жаңалықтар бар?

Айтарлықтай жаңалық
жоқ.

Сіз командирді көрме-
діңіз бе?

Ол қазір келеді, күте
тұрыңыз.

Разрешите познакомиться, я

Какой у Вас адрес?

Мой адрес: город Астана, улица Маметовой, дом 23, квартира 5.

Куда я должен прийти (пойти)?

Вы должны пройти в бюро пропусков.

Где ждать Вас?

Я буду ждать Вас на контрольно-пропускном пункте.

Господин Ахметов в штабе?

Да, в штабе.

Нет. Он на полигоне.

Он еще не вернулся.

Войдите, пожалуйста.

Вы должны немного подождать.

Садитесь, пожалуйста.

К сожалению, я должен идти.

Поздравление

Поздравляю (поздравляем) Вас (тебя) с праздником!

Поздравляю Вас (тебя) с:

- Новым годом!

- Международным женским днем!

Танысуға рұқсат етіңіз, мен...

Сіздің мекен-жайыңыз қалай?

Менің мекен-жайым: Астана қаласы, Мәметова көшесі, 23 үй, 5 пәтер.

Мен қайда келуім (баруым) керек?

Рұқсаттама бюросына баруыңыз керек.

Сізді қай жерден күтейін?

Мен сізді бақылау-өткізу пунктінде күтемін.

Ахметов мырза штабта ма?

Иә, штабта.

Жоқ. Ол полигонда.

Ол әлі оралған жоқ.

Кіріңіз.

Сіздің сәл күте тұруыңыз керек.

Отырыңыз.

Амал жоқ, мен енді кетуге тиіспін.

Құттықтау

Сізді (сені) мерекенізбен (мерекенмен) құттықтаймын (құттықтықтаймыз)!

Сізді (сені):

- Жаңа жылыңызбен!

- Халықаралық әйелдер күнімен!

- Праздником Наурыз!
- Праздником единства народа Казахстана!
- Днем Победы!
- Днем Конституции Республики Казахстан!

- Днем Республики!
- Днем Независимости Республики Казахстан!

- Днем защитника Отечества!
- Днем спорта!
- Днем знаний!
- Днем войсковой части!
- Днем воздушно-десантных войск!
- Днем ракетных войск и артиллерии!
- Днем инженерных войск!
- Днем войск противовоздушной обороны!

- Днем медицинского работника!
- Днем печати!
- Днем Военно-воздушных сил!
- Днем танкиста!
- Днем войск связи

- Днем войск автомобильного транспорта
- Днем строителя!

- Наурыз мерекесімен!
- Қазақстан халқының бірлігі мерекесімен!
- Жеңіс күнімен!
- Қазақстан Республикасының Конституциясы күнімен!
- Республика күнімен!
- Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күнімен!
- Отан қорғаушылар күнімен!
- Спорт күнімен!
- Білім күнімен!
- Әскери бөлім күнімен!
- Әуе-десанттық әскерлері күнімен!
- Ракета әскерлері және артиллерия күнімен!
- Инженерлік әскерлер күнімен!
- Әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлері күнімен!
- Медицина қызметкерлері күнімен!
- Баспа күнімен!
- Әскери әуе күштері күнімен!
- Танкистер күнімен!
- Байланыс әскерлері күнімен!
- Автомобиль көлігі әскерлері күнімен!
- Құрылысшылар күнімен!

- днем рождения!

- успехом в труде!

- успехом в учебе!

- присвоением очередного воинского звания сержант (старшина, капитан).

- успешным окончанием Военной академии (училища, кадетского корпуса).

Желаю успехов в службе.

Желаю Вам успеха (здоровья, счастья).

Поздравляю Вас от имени коллектива.

Язык

Вы говорите (понимаете) по-русски (по-казахски)?

Я только недавно начал изучать казахский язык.

Я не умею говорить по-казахски (но немного понимаю).

Я плохо говорю по-казахски (но хорошо понимаю).

Я не понимаю по-казахски.

Я (мы) хочу (хотим) научиться (говорить, читать, писать) по-казахски.

- Туған күнімен (күні-ніңбен)!

- Еңбектегі табысыңызбен!

- Оқудағы табысыңмен (табысыңызбен)!

- кезекті сержант (старшина, капитан) әскери атағын алуыңызбен!

- Әскери академияны (училищені, кадет корпусын) табысты бітірулеріңізбен құттықтаймын!

Қызметіңізде табыстар тілеймін!

Сізге табыс (денсаулық, бақыт) тілеймін!

Сізді ұжым атынан құттықтаймын!

Тіл

Сіз орысша (қазақша) сөйлей аласыз ба (түсінесіз бе)?

Мен қазақ тілін таяуда ғана үйрене бастадым.

Мен қазақша сөйлей алмаймын (бірақ аздап түсінемін).

Мен қазақша нашар сөйлеймін (бірақ жақсы түсінемін).

Мен қазақша түсінбеймін.

Менің (біздің) қазақша (сөйлеп, оқып, жазып) үйренгім (үйренгіміз) келеді.

Правильно ли я говорю?

Нам нужен переводчик.

Пригласите, пожалуйста, переводчика.

Я (мы) тебя понял (поняли).

Правильно ли я (мы) тебя (Вас) понимаю (понимаем)?

Русский язык - международный язык.

Какой иностранный язык Вы знаете?

Знаете ли Вы английский (французский, немецкий) язык?

Я немного знаю английский (немецкий, французский).

Я не знаю иностранных языков.

Кто здесь понимает по-казахски?

Какой язык Вы считаете родным?

Я считаю родным казахский (русский) язык.

Я изучаю казахский язык.

Я не знаю казахского языка.

Изучаете ли Вы русский язык?

Я свободно владею русским языком.

Мен дұрыс айтып тұрмын ба?

Бізге тілмаш керек.

Тілмашты шақырып жіберіңізші.

Мен (біз) сені түсіндім (түсіндік).

Мен (біз) сені (Сізді) дұрыс түсіндім бе (түсіндік пе)?

Орыс тілі – ұлтаралық тіл.

Сіз шетел тілдерінің қайсысын білесіз?

Сіз ағылшын (француз, неміс) тілін білесіз бе?

Мен аздап ағылшынша (немісше, французша) білемін.

Мен шетел тілдерін білмеймін.

Қазақ тілін түсінетін кім бар мұнда?

Қай тілді ана тілім деп есептейсіз?

Мен қазақ (орыс) тілін ана тілім деп есептеймін.

Мен қазақ тілін үйреніп жүрмін.

Мен қазақ тілін білмеймін.

Сіз орыс тілін үйреніп жүрсіз бе?

Мен орыс тілін еркін меңгеремін.

Мы можем поговорить с Вами по-русски (по-казахски).

Как это называется по-казахски?

Напишите мне это по-казахски.

Вот, пожалуйста.

Говорите, пожалуйста, медленнее.

Повторите, пожалуйста, еще раз.

Вы немного понимаете по-русски?

Понимаю (не понимаю).

У Вас хорошее русское (казахское) произношение.

Правильно ли я произношу по-казахски это слово?

Как это произнести по-казахски?

Где переводчик?

Я могу помочь.

Переведите, пожалуйста.

Господин капитан. Кто проводит уроки казахского языка?

Господин лейтенант. Где в части можно изучать казахский язык?

Господин сержант. Казахский язык Вы можете изучать на занятиях.

Занятия проводятся по вторникам и четвергам в досуговом центре (клубе) части.

Біз Сізбен орысша (қазақша) сөйлесе аламыз.

Бұл қазақша қалай аталады?

Маған осыны қазақша жазып беріңізші.

Мінеки.

Асықпай айтыңызшы.

Тағы да қайталап айтыңызшы.

Сіз орысша аздап түсінесіз бе?

Түсінемін (түсінбеймін).

Сіздің орысша (қазақша) сөйлеуге икеміңіз бар екен.

Қазақша осы сөзді дұрыс айтып тұрмын ба?

Бұл қазақша қалай айтылады?

Тілмаш қайда?

Мен көмектесе аламын.

Аударыңызшы.

Капитан мырза. Қазақ тілі сабағын кім жүргізеді?

Лейтенант мырза. Бөлімде қазақ тілін қай жерде үйренуге болады?

Сержант мырза. Сіз қазақ тілін сабаққа қатысу барысында үйрене аласыз.

Сабақ әр аптаның сейсенбі және бейсенбі күндері бөлімнің арнайы бос уақытқа арналған орталығында (клубында) өткізіледі.

Какие языки знаете (знаешь) Вы (ты)?

Я хорошо знаю родной и русский (казахский, немецкий, уйгурский) язык.

Как Вы (ты) выучили (выучил) русский (казахский, немецкий, уйгурский) язык?

Язык учил в школе и общался с русскими (казахскими, немецкими, уйгурскими) сверстниками.

Читаю издания на русском (казахском, немецком, уйгурском) языке.

В нашем ауле (селе) живет много интернациональных семей.

Вы пользуетесь разговорником?

Да, я пользуюсь разговорником.

Национальность

Кто Вы по национальности?

Я (мы):

- казах (казахи);
- русский (русские);
- украинец (украинцы):

- турок (турки);
- немец (немцы).

В нашей республике живут представители многих национальностей.

Все национальности уважают друг друга.

Сіз (сен) қандай тілдерді білесіз (-сің)?

Мен ана тілімді және орыс (қазақ, неміс, ұйғыр) тілдерін жақсы білемін.

Сіз (сен) орыс (қазақ, неміс, ұйғыр) тілін қалай үйрендіңіз (үйрендің)?

Мен бұл тілді мектепте оқыдым және орыс (қазақ, неміс, ұйғыр) құрбыларыммен араластым.

Орыс (қазақ, неміс, ұйғыр) тіліндегі басылымдарды оқимын.

Біздің ауылда (селода) көп ұлтты отбасылар тұрады.

Сіз тілдескіш сөздігін қолданасыз ба?

Иә, мен тілдескіш сөздігін қолданамын.

Ұлты

Сіздің ұлтыңыз кім?

Мен (біз):

- қазақпын (қазақпыз);
- орыспын (орыспыз);
- украинмын (украинбыз);

- түрікпін (түрікпіз);
- неміспін (неміспіз).

Біздің Республикамызда көптеген ұлттардың өкілдері тұрады.

Барлық ұлттар бірін-бірі құрметтейді.

У всех нас одинаковые права.

Такое равноправие нам дала Конституция Республики Казахстан.

В нашем воинском коллективе служат представители и других национальностей.

Возраст

Сколько Вам лет?

Мне двадцать (двадцать пять) лет.

Какого Вы года рождения?

Я родился в тысяча девятьсот семьдесят пятом году.

Когда твой (Ваш) день рождения?

Мой день рождения завтра (второго октября).

Мы ровесники.

Я немножко старше (младше) Вас.

Семья, родственники

У Вас есть семья?

Да (нет).

У Вас большая семья?

У нас небольшая (большая) семья.

Есть ли у Вас дети?

У меня (у нас) детей нет.

У меня один ребенок (двое, трое детей).

Барлығымыздың құқығымыз бірдей.

Мұндай теңдікті бізге Қазақстан Республикасының Конституциясы берді.

Біздің әскери ұжымда басқа ұлт өкілдері де қызмет етеді.

Жасы

Жасыңыз нешеде?

Мен жиырмадамын (жиырма бестемін).

Қай жылы туғансыз?

Мен мың тоғыз жүз жетпіс бесінші жылы тудым.

Сенің (Сіздің) туған күнің (күніңіз) қашан?

Менің туған күнім ертең (екінші қазан).

Біз құрдас екенбіз.

Мен Сізден аздап үлкен (кіші) екенмін.

Отбасы, туған-туысқандар

Сіздің отбасыңыз бар ма?

Иә (жоқ).

Сіздің отбасыңыз үлкен бе?

Біздің отбасымыз үлкен емес (үлкен).

Балаларыңыз бар ма?

Менде (бізде) бала жоқ.

Менің бір (екі, үш) балам бар.

У меня дочь и сын.

Моего (-ю) сына (дочь)
зовут

Он (она) ходит в первый
(пятый, седьмой) класс.

Моя жена работает (еще
студентка).

Мои родители живут со
мною (отдельно).

Мои родители очень (не
очень) старые.

Моей (-му) матери (отцу)
пятьдесят лет.

Мои родители очень
просты (добры).

Старший брат.

Младший брат.

Старшая сестра.

Младшая сестра.

Бабушка (дедушка).

Профессия

Какая у Вас профессия?

Я военнослужащий.

Я преподаватель.

Я штабной работник.

Я тыловой работник.

Менің бір қызым және
бір ұлым бар.

Менің баламның (қызым-
ның) аты ...

Ол бірінші (бесінші,
жетінші) сыныпта оқиды.

Менің әйелім жұмыс
істейді (әлі студент).

Әке-шешем өзіммен
бірге (бөлек) тұрады.

Менің әке-шешем (он-
ша) қарт адамдар (емес).

Менің шешем (әкем)
елуде.

Менің әке-шешем өте
қарапайым (қайырымды)
адамдар.

Аға.

Іні.

Әпке (апа).

Сіңілі (по отношению к
старшей сестре).

Қарындас (по отно-
шению к старшему брату).

Әже (ата).

Мамандық

Сіздің мамандығыңыз
қандай?

Мен әскери қызметшімін.

Мен мұғаліммін.

Мен штаб жұмысшы-
сымын.

Мен тыл жұмысшы-
сымын.

Я инженер (строитель).

Кем Вы работаете?

Я врач (аграном, учитель, механик, архитектор, бухгалтер).

Где Вы работаете?

Я работаю в войсковой части.

Советы

Советую Вам (тебе) прочитать эту книгу.

Советую Вам (тебе) посмотреть эту телевизионную передачу

Советую Вам (тебе) бросить курить.

Советую Вам (тебе) не употреблять спиртные напитки.

Хорошо бы тебе (Вам) сходить к врачу.

Надо тебе (Вам) заняться спортом.

Тебе (Вам) следовало бы поменьше курить.

Не опоздай на развод (совещание, занятия).

Не проспай (-те) завтра.

Мен инженермін (күрылысшымын).

Кім болып істейсіз?

Дәрігермін (аграномын, оқытушымын, механикпін, архитектормын, бухгалтермін).

Сіз қайда істейсіз?

Мен әскери бөлімде істеймін.

Кеңестер

Мен Сізге (саған) мына кітапты оқуға кеңес беремін.

Мен Сізге (саған) мына телехабарды көруге кеңес беремін.

Мен Сізге (саған) шылымды тастауға кеңес беремін.

Мен Сізге (саған) ішімдікті қолданбауға кеңес беремін.

Сенің (Сіздің) дәрігерге барғаның (-ыз) жақсы болар еді.

Сенің (Сіздің) спортпен шұғылдануың (-ыз) керек.

Сенің (Сіздің) шылым шегуді азайтқаның (-ыз) жөн.

Таратуға (жиналысқа, сабаққа) кешігіп қалып жүрме.

Ертең ұйықтап қалып жүрме (-ніз).

О себе

Ваша фамилия?

Моя фамилия ...

Ваше имя?

Меня зовут ...

Расскажите автобиографию?

Твой (Ваш) год рождения?

Я родился в ... году.

Когда у тебя (Вас) день рождения?

У меня день рождения ...

Где место Вашего (твоего) рождения?

Я родился в ... ауле (селе, городе).

Какое образование у Вас (тебя)?

Где Вы учились (работали)?

Сколько Вам (тебе) лет?

Вы (ты) женаты (замужем)?

У Вас (тебя) большая семья?

Да, у меня большая семья.

Сколько человек у Вас (тебя) в семье?

У меня в семье пять человек.

Есть ли у тебя (Вас) дети?

У меня двое детей.

У меня сын и дочь.

Өзім туралы

Фамилияңыз кім?

Менің фамилиям ...

Атыңыз кім?

Менің атым...

Өмірбаяныңызды айтыңызшы.

Сен (Сіз) қай жылы туғансың (-сыз)?

Мен ...жылы туғанмын.

Сенің (Сіздің) туған күнің (-із) қашан?

Менің туған күнім ...

Сіз (сен) қай жерде туғансыз (-сын)?

Мен ... ауылында (село-сында, қаласында) тудым.

Біліміңіз (-ің) қандай?

Қайда оқыдыңыз (жұмыс істедіңіз)?

Сіз қаншадасыз (-сың)?

Сіз (сен) үйленгенсіз бе (-сің бе)?

Сіздің (сенің) отбасыңыз (отбасын) үлкен бе?

Иә, менің отбасым үлкен.

Сіздің (сенің) отбасыңызда (-ыңда) қанша адам бар?

Менің отбасымда бес адам бар.

Сенің (Сіздің) балаларың (-ңыз) бар ма?

Менің екі балам бар.

Менің ұлым және қызым бар.

Чем занимается Ваша (твоя) жена?

Моя жена - домашняя хозяйка.

Моя жена учится и работает на фирме.

Где живут Ваши (твои) родители?

Мои родители живут ...

Чем занимаются Ваши (твои) родители?

Мой отец - военнослужащий, а мать - врач.

Мои родители занимаются сельским хозяйством.

Сколько у тебя братьев и сестер?

У меня два брата и три сестры.

Какие у тебя (Вас) планы на будущее?

Что ты думаешь делать дальше?

Беседа с новобранцами

Вы говорите (понимаете) по - русский (по-казахски)?

Я недавно начал изучать казахский язык.

Сіздің (сенің) әйеліңіз (әйелің) не істейді?

Менің әйелім үй шаруасында.

Менің әйелім оқиды және фирмада жұмыс істейді.

Сіздің (сенің) әке-шешеніз (әке-шешен) қайда тұрады?

Менің әке-шешем ... тұрады.

Сіздің (сенің) әке-шешеніз (әке-шешен) не істейді?

Менің әкем - әскери қызметші, ал шешем - дәрігер.

Менің әке-шешем ауыл шаруашылығында жұмыс істейді.

Қанша ағаң (інің) және әпкең (қарындасың) бар?

Менің екі ағам (інім) және үш әпкем (қарындасым) бар.

Келешектегі жоспарың (-ыз) қандай?

Бұдан былай не істемек ойың бар?

Жаңадан шақырылғандармен әңгімелесу

Сіз орысша (қазақша) сөйлейсіз бе (түсінесіз бе)?

Мен қазақ тілін таяуда үйрене бастадым.

Я не умею говорить по-казахски (но немного понимаю).

Кто вы по национальности?

Я казах (русский, украинец, немец, уйгур, кореец).

Откуда Вы приехали?

Я приехал из Караганды (из Астаны и так далее).

С какого военкомата Вы были призваны?

Я был призван с Медеу-ского районного военкомата.

Какого Вы года рождения?

Я родился (-ась) в тысяча девятьсот восемьдесят шестом году.

Сколько Вам лет?

Мне восемнадцать лет.

Чем Вы занимались после окончания школы?

Вы пытались поступить в высшее учебное заведение?

Да, но не поступил.

Какое учебное заведение Вы окончили?

Какой иностранный язык Вы знаете?

Вы не учились на военной кафедре?

В университете не было военной кафедры.

Мен қазақша сөйлей алмаймын (бірақ аздап түсінемін).

Сіздің ұлтыңыз кім?

Мен қазақпын (орыспын, украинмын, неміспін, ұйғырмын, кәріспін).

Сіз қайдан келдіңіз?

Мен Қарағандыдан (Астанадан т.б.) келдім.

Сіз қай әскери комиссариаттан шақырылдыңыз?

Мен Медеу аудандық әскери комиссариатынан шақырылдым.

Қай жылы туғансыз?

Мен бір мың тоғыз жүз сексен алтыншы жылы тудым.

Жасыңыз нешеде?

Менің жасым он сегізде.

Сіз мектепті бітіргеннен кейін немен шұғылдандыңыз?

Сіз жоғары оқу орнына түсуге талаптандыңыз ба?

Иә, бірақ түсе алмадым.

Сіз қандай оқу орнын бітірдіңіз?

Сіз шетел тілдерінің қайсысын білесіз?

Сіз әскери кафедрада оқыған жоқсыз ба?

Университетте әскери кафедра болған жоқ.

Какая у Вас профессия?

Я юрист (экономист, художник).

У Вас большая семья?

У нас большая (небольшая) семья.

Сколько человек у Вас в семье?

Нас пятеро: отец, мать, старшая сестра и младший брат.

Кто твои родители?

Мой отец военнослужащий (государственный служащий), мать - юрист.

Мой отец в настоящее время - безработный, мать - работает в институте.

Мой отец фермер (учитель, врач), мать не работает.

Почему поздно призывались в армию?

По семейным обстоятельствам (проходил лечение).

Каким видом спорта Вы увлекаетесь?

Я увлекаюсь бегом (лыжами, плаванием, стрельбой, футболом).

В каких войсках Вы хотите служить?

Я хотел служить в воздушно-десантных (мотострелковых, танковых, артиллерийских, войсках связи, пограничных, внутренних) войсках.

Сіздің мамандығыңыз қандай?

Мен заңгермін (экономистпін, суретшімін).

Сіздің отбасыңыз үлкен бе?

Біздің отбасымыз үлкен (үлкен емес).

Отбасыңызда қанша адам бар?

Біз бесеуміз: әкем, шешем, апайым және інім.

Сенің әке-шешен кім?

Менің әкем әскери қызметші (мемлекеттік қызметкер), шешем – заңгер.

Менің әкем қазіргі уақытта жұмыссыз, шешем - институтта жұмыс істейді.

Менің әкем фермер (мұғалім, дәрігер), шешем жұмыс істемейді.

Әскерге неге кеш шақырылдыңыз?

Отбасы жағдайына байланысты (емделдім).

Сіз спорттың қай түрімен айналысасыз?

Мен жүгірумен (шаңғы тебумен, жүзумен, атумен, футболмен) айналысамын.

Қандай әскер түрінде қызмет еткізіс келеді?

Мен әуе-десанттық (мотоатқыштар, танк, артиллерия, байланыс, шекара, ішкі) әскерлері түрінде қызмет еткім келеді.

Вы будете служить в мотострелковой части (артиллерийском дивизионе, комендантской роте, роте связи).

Вы будете служить в учебном подразделении.

Вы будете осваивать специальность наводчика (механика - водителя, артиллериста, зенитчика, связиста, снайпера).

Пройдете курсы специального обучения.

Старайтесь хорошо освоить военную специальность.

В освоении специальности Вам будут помогать командиры и сослуживцы.

Защищать Родину - Ваш Конституционный долг.

Желаю выполнить свой воинский долг достойно.

Военная присяга

Согласно Конституции Республики Казахстан Вы должны принять Военную присягу.

Вы понимаете значение Военной присяги?

Долг гражданина Республики Казахстан пони-

Сіз мотоатқыштар бөлімінде (артиллериялық дивизионда, коменданттық ротада, байланыс ротасында) қызмет етесіз.

Сіз оқу бөлімшесінде қызмет етесіз.

Сіз көздеуші (жүргізуші-механик, артиллерист, зенитші, байланысшы, мерген) мамандығын игеретін боласыз.

Арнайы оқыту курсынан өтесіз.

Осы әскери мамандықты жақсы игеруге тырысыңыздар.

Мамандықты игеруде сізге командирлер мен қызметтес жолдастарыңыз көмектеседі.

Отанды қорғау - Сіздің Конституциялық міндетіңіз.

Әскери міндетіңізді абыроймен атқаруыңызға тілектеспін.

Әскери ант

Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес Сіз (сіздер) Әскери ант қабылдауыңыз (қабылдауларыңыз) керек.

Сіз (-дер) Әскери антың мағынасын түсінесіз бе? (түсінесіздер ме?)

Қазақстан Республикасы азаматының міндет-

маю, но особенности принятия Военной присяги - неясны.

Прошу Вас разъяснить особенности принятия Военной присяги.

Военную присягу будете принимать в индивидуальном порядке.

Принятие Военной присяги скрепляется собственноручной подписью.

Вы должны хорошо изучить текст Военной присяги.

Вы хорошо поняли содержание Военной присяги?

Расскажите мне содержание Военной присяги.

Во время принятия Военной присяги Вы будете читать ее текст вслух перед строем личного состава подразделения.

День принятия Военной присяги - праздничный день.

На праздник можете пригласить родителей и родственников.

Принятие присяги состоится в воскресенье (субботу).

Военную присягу будете принимать с автоматом в руках.

Принимающие присягу находятся в первых шеренгах подразделений.

тері түсінікті, бірақ Әскери антты қабылдау ерекшеліктері түсініксіз.

Маған Әскери антты қабылдау ерекшеліктерін түсіндіріп берсеңіз.

Әскери антты жеке қабылдайтын боласыз (-дар).

Әскери антты қабылдау өзінің қол қоюы арқылы бекітіледі.

Сіз (-дер) әскери анттың мәтінін жақсы меңгеруіңіз (меңгерулеріңіз) керек.

Сіз әскери анттың мазмұнын жете түсіндіңіз бе?

Әскери анттың мазмұнын айтып беріңіз.

Әскери ант қабылдау кезінде Сіз оның мәтінін бөлімшенің жеке құрамы сапы алдында дауыстап оқисыз.

Әскери ант қабылдау күні – мерекелі күн.

Мерекеге ата-аналарыңды және туыстарыңды шақыруға болады.

Антты қабылдау жексенбі (сенбі) күні өтеді.

Әскери антты қарумен (автоматпен) қабылдайсыздар.

Ант қабылдаушылар бөлімшенің бірінші қатарында тұрады.

Приступить к принятию Военной присяги.

Асанов, приступите к принятию Военной присяги.

Распишитесь в списке в графе против своей фамилии.

Теперь Вы вступили в ряды Вооруженных Сил Республики Казахстан.

Защита Родины - почетная и ответственная обязанность.

Поздравляю Вас с принятием Военной присяги.

Воинские звания

Офицер.

Солдат.

Рядовой.

Курсант.

Ефрейтор.

Младший сержант.

Сержант.

Старший сержант.

Старшина.

Прапорщик.

Старший прапорщик.

Младший лейтенант.

Лейтенант.

Старший лейтенант.

Капитан.

Майор.

Подполковник.

Полковник.

Генерал-майор.

Әскери антты қабылдауды бастаныздар.

Асанов, әскери антты қабылдауды бастаныз.

Тізімдегі фамилияңыздың қатарына қол қойыңыз.

Енді Сіз (Сіздер) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарындасыз (-дар).

Отанды қорғау - құрметті және жауапты міндет.

Сіздерді әскери ант қабылдауларыңызбен құттықтаймын.

Әскери шендер

Офицер.

Сарбаз.

Қатардағы сарбаз, жауынгер.

Курсант.

Ефрейтор.

Кіші сержант.

Сержант.

Аға сержант.

Старшина.

Прапорщик.

Аға прапорщик.

Кіші лейтенант.

Лейтенант.

Аға лейтенант.

Капитан.

Майор.

Подполковник.

Полковник.

Генерал-майор.

Генерал-лейтенант.
Генерал-полковник.
Генерал армии.
Маршал Республики
Казахстан.

Воинские формирования

Экипаж.
Расчет.
Звено.
Отделение.
Взвод.
Рота.
Батарея.
Эскадрилья.
Батальон.
Дивизион.
Полк.
Бригада.
Дивизия.
Армейский корпус.
Общевойсковая (танко-
вая, воздушная) армия.
Группа.
Отряд.
Часть.
Соединение.
Объединение.

Команды

*Стрковые приемы и дви-
жение без оружия*
СТАНОВИСЬ.
РАВНЯЙСЬ.
СМИРНО.
ВОЛЬНО.
ЗАПРАВИТЬСЯ.

Генерал-лейтенант.
Генерал-полковник.
Армия генералы.
Қазақстан Республи-
касының Маршалы.

Әскери құрылымдар

Экипаж.
Есеп тобы.
Буын.
Бөлімше.
Взвод.
Рота.
Батарея
Эскадрилья.
Батальон.
Дивизион.
Полк.
Бригада.
Дивизия.
Армия корпусы.
Жалпы әскерлер (танк,
өуе әскерлері).
Топ.
Жасақ.
Бөлім.
Құрама.
Бірлестік.

Әмірлер

*Қарусыз саптық тәсіл-
дер және қозғалу*
САП ТҮЗЕ.
ТҮЗЕЛ.
ТІК ТҮР.
ЕРКІН ТҮР.
ЖИНАҚТАЛ.

Равнение - на-ЛЕВО.
Равнение - на-ПРАВО.
Головные уборы – СНЯТЬ.
Головные уборы –
НАДЕТЬ.

Напра-ВО.
Нале-ВО.
Кру-ГОМ.
Кругом - МАРШ.
Рядовой Арманов, кру-
ГОМ.

Строевой шаг.
Походный шаг.
Шагом - МАРШ.
На месте, шагом - МАРШ.
ПРЯМО.
Рядовой Оспанов, СТОЙ.

ШИРЕ ШАГ.
КОРОЧЕ ШАГ.
ЧАЩЕ ШАГ.
РЕЖЕ ШАГ.
ПОЛШАГА
ПОЛНЫЙ ШАГ.

Два шага вперед (назад),
шагом – МАРШ.

ИДТИ В НОГУ.
За МНОЙ.

На первый-второй РАС-
СЧИТАЙСЬ.

По порядку РАССЧИ-
ТАЙСЬ.

ОТСТАВИТЬ.
ИДТИ НЕ В НОГУ.

Рядовой Тимуров. КО
МНЕ (БЕГОМ КО МНЕ).

Назар сол-ҒА.
Назар оң-ҒА.
Бас киімді – ШЕШ.
Бас киімді – КИ.

Оң-ҒА.
Сол-ҒА.
АРТҚА БҰРЫЛ.
Артқа бұрыл да - БАС.
Қатардағы жауынгер
Арманов, артқа БҰРЫЛ.

Саптық адым.
Жорықтық адым.
Адым - БАС.
Орнында, адым - БАС.
ТУРА.
Қатардағы жауынгер

Оспанов, ТОҚТА.
КЕҢ АДЫМ.
ҚЫСҚА АДЫМ.
ЖИІ АДЫМ.
БАЯУЛАТ.
ЖАРТЫ АДЫМ.
ҚАЛЫПТЫ АДЫМ.
Екі адым алға (артқа),
адым – БАС.

АЯҚТЫ БІРКЕЛКІ АЛ.
Артымнан ер.
Бірінші - екіншіге
САНАЛ.

Ретімен САНАЛ.

ДОҒАР.
ЕРКІН ЖҰР.

Қатардағы жауынгер
Тимуров. МАҒАН КЕЛ
(ЖҮГІРІП МАҒАН КЕЛ).

Рядовой Рудаков. ВЫЙТИ ИЗ СТРОЯ НА ТРИ ШАГА.

Вправо (влево) разом-КНИСЬ.

Вправо (влево) сом-КНИСЬ.

Вправо принять.

ТРЕВОГА.

РАЗойДИСЬ.

ПОДЪЕМ.

ОТБОЙ.

Строчные приемы и движение с оружием.

Автомат на - ГРУДЬ.

Автомат на грудь, по разделениям: делай - РАЗ, делай - ДВА, делай - ТРИ.

На ре-МЕНЬ.

К но-ГЕ.

На пле-ЧО.

За СПИНУ.

Ремень - ОТПУСТИТЬ (ПОДТЯНУТЬ).

Штык - ВЫШЕ (НИЖЕ).

Штык-нож (штык) - ПРИМКНУТЬ.

Оружие - за СПИНУ.

Оружие на ре-МЕНЬ.

Поправить - ОРУЖИЕ.

На ру-Ку.

Приклад - ВЫШЕ (НИЖЕ).

Приклад завернуть (развернуть).

Қатардағы жауынгер Рудаков. ҮШ АДЫМ САПТАН ШЫҚ.

Оңға (солға) жа-ЗЫЛ.

Оңға (солға) сы-ҒЫЛ.

Оңға ығыс.

ДАБЫЛ.

ТАРА.

ҰЙҚЫДАН ТҮР.

ҰЙҚЫҒА ЖАТ.

Қарумен саптық тәсілдер және қозғалу.

Автоматты кеуде-ГЕ.

Автоматты кеудеге, ретімен: жаса - БІР, жаса - ЕКІ, жаса - ҮШ.

Бау-ҒА.

Аяқ-ҚА.

Иық-ҚА.

АРҚАҒА.

Белдікті - БОСАТ (ТАРТ).

Сүңгі ЖОҒАРЫ (ТӨМЕН).

Сүңгі пышақты (сүңгіні) - БЕКІТ.

Қаруды - АРҚАҒА.

Қаруды бау-ҒА.

Қаруды - ТҮЗЕТ.

Қол-Ға.

Дүмді - ЖОҒАРЫ (ТӨМЕН).

Дүмді бүкте (жаз).

Для встречи справа
(слева, с фронта), на кра-УЛ.

ЛОЖИСЬ.

К БОЮ.

К ОРУЖИЮ.

В РУЖЬЕ.

ЗАРЯЖАЙ.

ОГОНЬ.

Приготовить гранаты.

Приготовиться к атаке.

Гранатой - ОГОНЬ.

Пулеметы на ре-МЕНЬ.

Такому-то переползти
туда-то ВПЕРЕД.

Такому-то перебежать
туда-то ВПЕРЕД.

*Выход из строя и подход к
начальнику*

Выйти из строя.

Стать в строй.

Рядовой Дутов, выйти из
строя на три шага (на
столько-то шагов).

Рядовой Сманов, стать в
строй.

По вашему приказанию
прибыл.

Господин капитан, ря-
довой Ермекбаев по вашему
приказанию прибыл.

*Строй отделения, взво-
да, роты*

Отделение (взвод), в од-
ну шеренгу - СТАНОВИСЬ.

Оң жақтан (сол жақтан,
мандай шептен) қарсы алуға,
қарауыл-ҒА.

ЖАТ.

ҰРЫСҚА.

ҚАРУҒА.

ҚАРУЛАН.

ОҚТА.

АТ.

Гранатты дайында.

Шабуылға дайындал.

Гранатпен - АТ.

Оқшашарды бау-ҒА.

Көрсетілген бағытқа
еңбектеп – АЛҒА.

Көрсетілген бағытқа
жүгір – АЛҒА.

*Саптан шығу және
бастыққа келу*

Саптан шық.

Қатарға түр.

Қатардағы жауынгер
Дутов, үш адымға (сонша
адымға) саптан шық.

Қатардағы жауынгер
Сманов, қатарға түр.

Сіздің бұйрығыңыз
бойынша келіп түр.

Капитан мырза, қатар-
дағы жауынгер Ермекбаев
сіздің бұйрығыңыз бойын-
ша келіп түр.

*Бөлімше, взвод, рота
саптары*

Бөлімше (взвод), бір
қатарға – САП ТҮЗЕ.

Отделение, в колонну по одному (по два) - **СТАНОВИСЬ.**

Отделение, в одну (в две) шеренгу – **СТРОЙСЯ.**

Отделение, смирно, равнение на – **ПРАВО (наЛЕВО, на-СРЕДИНУ).**

Господин майор, второе отделение занимается темто. Командир отделения сержант Ретаев.

Отделение, правое (левое) плечо вперед, шагом - **МАРШ (на ходу - МАРШ).**

Отделение - **КО МНЕ.**

Отделение- **РАЗойДИСЬ.**

Отделение, (взвод, рота) через правый (левый) борт и заднюю дверь (задний борт) – **К МАШИНАМ.**

Взвод, в колонну по три (по четыре) – **СТАНОВИСЬ.**

Взвод, напра-**ВО (налеВО), на ре-МЕНЬ (на плеЧО),** в колонну по одному (по два), шагом – **МАРШ.**

Взвод - **СТОЙ.**

Рота, для утреннего осмотра - **СТАНОВИСЬ.**

Рота, на вечернюю поверку - **СТАНОВИСЬ.**

Рота, в линию взводных колонн – **СТАНОВИСЬ.**

Рота, влево в линию взводных колонн, шагом – **МАРШ.**

Бөлімше, бір-бірден (екі-екіден) лекке – **САП ТҮЗЕ.**

Бөлімше, бір (екі) қатарға – **САПҚА ТҮР.**

Бөлімше, **ТІК ТҮР,** назар **ОҢҒА (СОЛҒА, ОРТАҒА).**

Майор мырза, екінші бөлімше белгілі бір нәрсемен шұғылдануда. Бөлімше командирі сержант Ретаев.

Бөлімше, оң иық (сол иық) алға, адым – **БАС (жүріс кезінде - БАС).**

Бөлімше – **МАҒАН КЕЛ.**

Бөлімше - **ТАРА.**

Бөлімше, (взвод, рота) оң жақтан (сол жақтан) және артқы есіктен (артқы кемерден)–**МАШИНАЛАРҒА.**

Взвод, үш-үштен (төрт-төрттен) – **САП ТҮЗЕ.**

Взвод оң-**ҒА (сол-ҒА), бау-ҒА (иық-ҚА),** бір-бірден (екі-екіден) лекпен, адым – **БАС.**

Взвод-**ТОҚТА.**

Рота, таңертеңгі байқауға - **САП ТҮЗЕ.**

Рота, кешкі тексеруге - **САП ТҮЗЕ.**

Рота, взводтық лектер желісіне – **САП ТҮЗЕ.**

Рота, солға қарай взводтық лектер желісімен, адым – **БАС.**

Строи батальона

Батальон, в две шеренги – СТАНОВИСЬ.

Батальон, влево в линию взводных (ротных) колонн, шагом – МАРШ (на ходу - МАРШ).

Батальон, в походную колонну, по дороге, (или указывается иное направление движения), в порядке построения, на ре-МЕНЬ, первая рота – ВПЕРЕД.

Батальон, СМИРНО. Для прохождения с песней поротно, дистанция 50 метров, первая рота (управление батальона) прямо, остальные напра-ВО, на ре-МЕНЬ, шагом – МАРШ.

Парады войск и строевые смотры

К торжественному маршу.

Знаменщик, за мной шагом – МАРШ.

Знаменный взвод – ВПЕРЕД.

Взвод, под Знамя – СМИРНО, на кра-УЛ.

Полк, под Знамя – СМИРНО.

Батальон, СМИРНО. К торжественному маршу поротно, на одного линейного (двух линейных) дистанции, первая рота (управление батальона) прямо,

Батальон саптары

Батальон, екі қатарға САП ТҮЗЕ.

Батальон, солға взводтық (роталық) лектер желісіне адым – БАС (жүріс кезінде - БАС).

Батальон, жорық легіне, жолмен, (әлде басқа қозғалыс бағыты) сап құру тәртібі бойынша, бау-ҒА, бірінші рота – АЛҒА.

Батальон, ТІК ТҮР. Ән-детіп өтуге, рота бойынша, арақашықтық 50 метр, бірінші рота (батальон басқармасы) тура, қалғандары оң-ҒА, бау-ҒА, адым – БАС.

Әскери шеру және саптық байқаулар

Салтанатты шеруге.

Ту ұстаушы, артымнан ер, адым – БАС.

Ту ұстаушы взвод – АЛҒА.

Взвод, Ту астына – ТІК ТҮР, қарауыл-ҒА.

Полк Ту астына – ТІК ТҮР.

Батальон, ТІК ТҮР. Салтанатты шеруге рота бойынша, бір желілі (екі желілі) арақашықтықта, бірінші рота (батальон басқармасы) тура, қалған-

остальные напра-ВО, на ре-МЕНЬ, равнение НАПРА-ВО, шагом – МАРШ.

Бригада, под Знамя - СМИРНО, равнение на - ЛЕВО (на - ПРАВО, на - СРЕДИНУ).

Полк, под Знамя – СМИРНО. Для встречи справа (слева, с фронта), на кара-УЛ.

Рота, СМИРНО. К торжественному маршу, повзводно, на одного линейного (двух линейных) дистанции, первый взвод прямо, остальные напра-ВО, на ре-МЕНЬ (автоматы на грудь), равнение НАПРАВО, шагом – МАРШ.

Развод и смена караулов

Караул – РАВНЯЙСЬ. СМИРНО. Для встречи справа (слева, с фронта), на кара-УЛ.

Господин полковник, во время несения службы в карауле происшествий не случилось (или случилось то-то). Начальник караула лейтенант Орынбаев.

Господин капитан, караул номер один на развод прибыл в полном составе. Начальник караула младший лейтенант Секенов.

Караул – ВРУЖЬЕ.

дары оң-ҒА, бау-ҒА, назар ОҢҒА, адым – БАС.

Бригада, Ту астына – ТИК ТҮР, назар сол-ҒА (оң-ҒА, ОРТАҒА).

Полк, Ту астына – ТИК ТҮР. Оң жақтан (сол жақтан, маңдай шептен) қарсы алуға, қарауыл-ҒА.

Рота, ТИК ТҮР. Салтанатты шеруге, взвод бойынша, бір желілі (екі желілі) арақашықтықта, бірінші взвод тура, қалғандары оң-ҒА, бау-ҒА (автомат кеуде-ҒЕ), назар ОҢҒА, адым – БАС.

Қарауылдарды тарату және ауыстыру

Карауыл – ТҮЗЕЛ. ТИК ТҮР. Оң жақтан (сол жақтан, маңдай шептен) қарсы алуға, қарауыл-ҒА.

Полковник мырза, қарауылдағы қызмет уақытында ешқандай оқиға болған жоқ (немесе сондай оқиға болды). Қарауыл бастығы лейтенант Орынбаев.

Капитан мырза, нөмірі бірінші қарауыл толық құрамымен ауысымға келіп тұр. Қарауыл бастығы кіші лейтенант Секенов.

Карауыл – ҚАРУҒА.

Первая смена – СТА-
НОВИСЬ.

Смена, напра-ВО. На
посты шагом – МАРШ.

Смена, за мной – МАРШ.

Смена, за мной, шагом –
МАРШ.

Смена, справа по одному
– ЗАРЯЖАЙ.

Смена, слева по одному –
РАЗРЯЖАЙ.

Смена – СТОЙ.

Господин старший лей-
тенант, смена произведена.
Посты сданы (приняты) в
исправности. Первый раз-
водящий сержант Ахметов.

Рядовой Жексенов, на
пост шагом – МАРШ.

Часовой, сдать пост.

Караульный, принять
пост.

Господин старший сер-
жант, рядовой Морозов пост
номер три сдал (принял).

Рядовой Беков, с поста
шагом – МАРШ.

Господин капитан. Ря-
довой Дастанов к стрельбе
готов.

Господин капитан. Ка-
кие команды подаются
после выполнения упраж-
нений учебных стрельб?

Бірінші ауысым – САП-
ТҮЗЕ.

Ауысым, оң-ҒА. Пост-
тарға адым – БАС.

Ауысым, соңымнан –
БАС.

Ауысым, соңымнан,
адым – БАС.

Ауысым, оң жақтан бір-
бірден – ОҚТА.

Ауысым, сол жақтан бір-
бірден – ОҒЫН АЛ.

Ауысым – ТОҚТА.

Аға лейтенант мырза,
ауысым жасалды. Постар
дұрыс тапсырылды (қа-
былданды). Бірінші тара-
тушы сержант Ахметов.

Қатардағы жауынгер
Жексенов, постқа адым –
БАС.

Сақшы, посты тапсыр.

Қарауылшы, посты
кабылда.

Аға сержант мырза, қа-
тардағы жауынгер Моро-
зов үшінші нөмірлі посты
тапсырды (кабылдады).

Қатардағы жауынгер
Беков, постан адым – БАС.

Капитан мырза. Жау-
ынгер Дастанов атысқа
дайын.

Капитан мырза. Ату
жаттығуларын орында-
ғаннан кейін қандай өмір-
лер беріледі?

Господин подполковник. После выполнения упражнения учебных стрельб подаются команды: «СТОЙ» или «Прекратить огонь», а затем - «РАЗРЯЖАЙ».

Господин капитан, оружие разряжено и поставлено на предохранитель.

Господин генерал-майор. Отдельная мотострелковая бригада по случаю вручения Боевого Знамени (для строевого смотра) построена. Командир бригады подполковник Омаров.

Рядовой Тачаев, оружие к осмотру!

Рядовой Дастанов, на огневой рубеж, шагом - марш.

Рядовой Дастанов, место для стрельбы у камня (бугра, куста) - к бою.

Рядовому Дастанову, перебежать к кусту (камню, бугру) - ВПЕРЕД.

Сержанту Оспанову. Наступать в направлении отдельного куста. Самостоятельно обнаруживать и уничтожать цели. Вперед.

Военная подготовка
Автомат.
Аккумуляторщик.
Артиллерист.

Подполковник мырза. Ату жаттыгуларын орындаганнан кейін: «ТОҚТА» немесе «Атысты тоқтат», одан кейін «ОҒЫН АЛ» деген әмірлер беріледі.

Капитан мырза, қарудың оғы алынды және сақтағышқа қойылды.

Генерал-майор мырза. Жеке мотоатқыштар бригадасы Жауынгерлік Ту тапсыру үшін (саптық байқауға) сап түзеді. Бригада командирі подполковник Омаров.

Қатардағы жауынгер Тачаев, қаруыңды тексерт!

Қатардағы жауынгер Дастанов, атыс шебіне, адым - бас.

Қатардағы жауынгер Дастанов, атыс орныңыз таста (дөңде, бұтада) - ұрысқа.

Қатардағы жауынгер Дастанов, бұтаға (тасқа, дөңге) қарай жүгір - АЛҒА.

Сержант Оспанов. Жеке тұрған бұтаға бағыт алыңыз. Нысананы өздігіңізден тауып, жойыңыз. Алға.

Әскери дайындық
Автомат.
Аккумуляторшы.
Артиллерист.

Взрыв.
Водитель.
Воинская служба.
Выводной.
Гильза.
Граната.
Гранатомет.
Дежурная машина.
Дежурный сигналист.
Доклады.
Документы роты (батареи).
Заправщик.
Заряжание оружия.
Заряжающий.
Командир батальона (дивизиона).
Командир взвода.
Командир отделения (расчета).
Командир подразделения.
Командир роты (батареи).

Командир части.
Командир экипажа.
Кочегар.
Курс вождения.
Курс стрельб.
Маршрут движения.
Механик-водитель.
Мина.
Наблюдатель.
Наводчик орудия.
Начальник караула.
Начальник оцепления.
Ночной стрелковый прицел.

Жарылыс.
Жүргізуші.
Әскери қызмет.
Шығарушы.
Оқсауыт.
Гранат.
Гранат атқыш.
Кезекші машина.
Кезекші белгі беруші.
Баяндамалар.
Рота (батарея) құжаттары.
Май құюшы.
Қаруды оқтау.
Оқтағыш.
Батальон (дивизион) командирі.
Взвод командирі.
Бөлімше (есеп тобы) командирі.
Бөлімше командирі.
Рота (батарея) командирі.
Бөлім командирі.
Экипаж командирі.
От жағушы.
Жүргізу курсы.
Ату бағыты.
Қозғалыс бағыты.
Механик-жүргізуші.
Мина.
Бақылаушы.
Зеңбіректі көздеуші.
Қарауыл бастығы.
Шеп құру бастығы.
Түнгі ату көздеуші.

Объект.
Окоп.
Оператор войскового
стрельбища.
Орудийный номер.
Охрана.
Оцепление.
Очередная смена.
Раздатчик боеприпасов.
Развод.
Разводящий.
Распоряжение.
Респиратор.
Патрон.
Повар.
Порох.
Приказ.
Противогаз.
Пулемет.
Пулеметчик.
Пуля.
Сантехник.
Сбор.
Связист.
Совещание.
Смена.
Снайперская винтовка.
Снаряд.
Стреляющий.
Стрелок.
Суточный наряд.
Тревога.
Укрытие.
Упражнение по вожде-
нию боевых машин.
Упражнение учебных
стрельб.

Объект.
Окоп.
Әскери атыс алаңының
операторы.
Зенбірек нөмірі.
Күзет.
Шеп күру, қоршау.
Кезекті алмасу.
Оқ-дәрілерді таратушы.
Тарату, жіктеу.
Таратушы.
Өкім.
Респиратор.
Патрон.
Аспаз.
Дәрі.
Бұйрық.
Газтұмылдырық.
Пулемет (оқшашар).
Пулеметші (оқшашаршы).
Оқ.
Сантехник.
Жинастыру.
Байланысшы.
Мәжіліс.
Ауысым.
Мергендік бесатар.
Снаряд.
Атушы.
Атқыш.
Тәуліктік наряд.
Дабыл.
Таса.
Ұрыс машиналарын
жүргізу жаттығулары.
Ату жаттығулары.

Условия выполнения упражнения по вождению боевых машин.

Условия выполнения упражнения учебных стрельб.

Учение.

Хлебобрез.

Часовой.

Фугас.

Господин сержант. За усердие, проявленное при выполнении упражнения по вождению боевых машин, объявляю Вам благодарность.

Рядовой Ивлев. За высокие показатели в боевой подготовке Вы награждаетесь нагрудным знаком «Отличник Вооруженных Сил Республики Казахстан».

Рядовой Смагулов. За халатное отношение к чистке оружия Вам объявляется наряд.

Господин сержант. Представьте книгу приема и сдачи дежурства.

Господин капитан. Представляю книгу приема и сдачи дежурства.

Господин сержант. Запишите в книгу записи больных рядового Асылбекова.

Ұрыс машиналарын жүргізу жаттығуларын орындау жағдайы.

Ату жаттығуларын орындау жағдайы.

Жаттығу.

Нан кесуші.

Сақшы.

Фугас.

Сержант мырза. Ұрыс машинасын жүргізу жаттығуы барысында көрсеткен ынталығыңыз үшін Сізге алғыс жариялаймын.

Қатардағы жауынгер Ивлев. Жауынгерлік дайындықтағы жоғары көрсеткіштеріңіз үшін Сіз «Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің үздігі» кеуде белгісімен наградталасыз.

Қатардағы жауынгер Смағұлов. Қаруды тазартуға немқұрайды қарағаныңыз үшін Сізге наряд жарияланады.

Сержант мырза. Кезекшілікті қабылдау және тапсыру кітабын көрсетіңізші.

Капитан мырза. Кезекшілікті қабылдау және тапсыру кітабын ұсынамын.

Сержант мырза. Қатардағы жауынгер Асылбековты науқастанғандар кітабына жазыңыз.

Господин старший лейтенант. Запись в книге больных произвел. Дежурный по роте (батарея) сержант Абылкасымов.

Господин лейтенант. На занятия по огневой подготовке выданы пулемет, два гранатомета, шесть автоматов и прицел ночного видения. Дежурный по роте сержант Иштаев.

Военные учебные заведения

Сколько в Республике Казахстан военных училищ?

В Республике Казахстан пять военных училищ и одна Военная академия.

Скажите, пожалуйста, где находится:

- Алматинское высшее военное училище;
- Военный институт Комитета национальной безопасности Республики Казахстан;
- Военно-инженерный институт радиоэлектроники и связи.

Я хочу поступить:

- в Алматинское высшее военное училище;

Аға лейтенант мырза, науқастанғандар кітабына жаздым. Рота (батарея) кезекшісі сержант Абылкасымов.

Лейтенант мырза. Атыс дайындығы сабағына пулемет (оқшашар), екі гранататқыш, алты автомат және түнгі көздеуіш берілді. Рота кезекшісі сержант Иштаев.

Әскери оқу орындары

Қазақстан Республикасында неше әскери училище бар?

Қазақстан Республикасында бес әскери училище және бір Әскери академия бар.

Айтыңызшы,

- Алматы жоғарғы әскери училищесі;
- Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Әскери институты;
- Радиоэлектроника және байланыс әскери инженерлік институты қай жерде?

Мен:

- Алматы жоғарғы әскери училищесіне;

- в Военно-инженерный институт радиоэлектроники и связи.

По каким предметам надо сдавать вступительные экзамены в Алматинское высшее военное училище?

На факультет связи большой конкурс?

На этот факультет конкурс всегда большой.

Служба войск

Господин капитан (сержант). Рядовой Ашуров из увольнения прибыл. Во время увольнения замечаний не имел.

Господин лейтенант. Когда убываете в служебную командировку?

Господин капитан. Оформите на лейтенанта Исмаилова командировочное удостоверение.

Господин сержант. Когда разрешено посещение родственниками военнослужащих срочной службы?

Посещение разрешено в праздничные и выходные дни с 15 до 19 часов.

Господин капитан. Дежурный по парку (роте, столовой, комнате посети-

- Радиоэлектроника және байланыс әскери инженерлік институтына түскім келеді.

Алматы жоғарғы әскери училищесіне түсу үшін қандай пәндерден емтихан тапсыру керек?

Байланыс факультетіне конкурс көп пе?

Бұл факультетке қашанда конкурс көп болады.

Әскерлер қызметі

Капитан (сержант) мырза. Жауынгер Ашуров сейілдемеден оралды. Сейілдеме кезінде ескерту алғамын жоқ.

Лейтенант мырза. Қызметтік іс-сапарға қашан аттанасыз?

Капитан мырза. Лейтенант Исмаиловқа іс-сапар куәлігін дайындап толтырыңыз.

Сержант мырза. Мерзімді қызметтегі әскери қызметшілер үшін туған-туыстардың келуіне қай уақытқа рұқсат етілген?

Мереке және демалыс күндері сағат 15-тен 19-ға дейін рұқсат етілген.

Капитан мырза. Парк (рота, асхана, келушілерге арналған бөлме) кезекшісі

телей) прапорщик (сержант) Осипов.

Господин капитан. Дежурный фельдшер прапорщик Бекмуратова.

Имеется ли в части оборудованное место по закаливанию военнослужащих?

Ежедневное выполнение утренней физической зарядки на открытом воздухе оказывает мне помощь в закаливании.

В свободное от работы время с членами своей семьи отдыхаю на природе.

Господин капитан. Что Вы делаете для закаливания своего организма?

Господин подполковник. Для закаливания зимой - совершаю походы на лыжах, а летом - загораю и купаюсь.

Сержант Ахметов. Каким видам спорта отдаете предпочтение?

Господин майор. Предпочтение отдаю футболу, плаванию и стрельбе из различных видов оружия.

Чем занимаетесь в выходные (праздничные) дни?

Рядовой Жарасов. Нуждаетесь ли Вы в медицинской помощи?

прапорщик (сержант) Осипов.

Капитан мырза. Кезекші фельдшер прапорщик Бекмуратова.

Әскери қызметшілердің шынығуы үшін бөлімде арнайы жабдықталған орын бар ма?

Күнделікті таза ауада жасайтын таңертеңгілік жаттығу менің шынығуыма көмектеседі.

Жұмыстан бос уақытта отбасыммен бірге табиғатта демаламын.

Капитан мырза. Сіз өз организміңізді шынықтыру үшін не істейсіз?

Подполковник мырза. Мен шынығу үшін қыста - шаңғымен жорықтар жасаймын, жазда - күнге қыздырынамын және шомыламын.

Сержант Ахметов. Сіз спорттың қай түрін қалайсыз?

Майор мырза. Мен футболды, суда жүзгенді және әр түрлі қарудан атқанды қалаймын.

Демалыс (мейрам) күндері немен шұғылданасыз?

Қатардағы жауынгер Жарасов. Сізге дәрігерлік көмек керек пе?

Господин лейтенант. Разрешите убыть в увольнение?

Рядовой Халитов. Разрешаю Вам убыть в увольнение.

Рядовой Сеитов. В увольнении Вам отказано. Вы заступаете в суточный наряд по столовой.

Господин сержант. Запишите в увольнение рядового Халитова.

Господин подполковник. Когда молодое пополнение приводится к Военной присяге?

Господин генерал-майор. Молодое пополнение части приводится к Военной присяге во второе воскресенье ноября?

Господин майор. В нашей части приведение к военной присяге проводится у могилы воинов, павших в боях за свободу и независимость нашей Родины.

Господин прапорщик. В каких войсках служите Вы?

Господин лейтенант. Я служу в мотострелковых (танковых, артиллерийских) войсках.

Лейтенант мырза. Сейлдемеге шығуға рұқсат етесіз бе?

Қатардағы жауынгер Халитов. Сізге сейлдемеге шығуға рұқсат.

Қатардағы жауынгер Сеитов. Сізге сейлдемеге шығуға рұқсат жоқ. Сіз асханаға тәуліктік нарядқа түсесіз.

Сержант мырза, жауынгер Халитовтың сейлдемеге шығу қағазын жазып беріңіз.

Подполковник мырза. Жаңадан шақырушылар Әскери антты қашан қабылдайды?

Генерал-майор мырза. Бөлімге жаңадан шақырылушылар Әскери антты қараша айының екінші жексенбісінде қабылдайды.

Майор мырза. Біздің бөлімде Әскери антты қабылдау Отанымыздың бостандығы мен тәуелсіздігі үшін ұрыстарда мерт болған жауынгерлер зиратының басында өткізіледі.

Прапорщик мырза. Сіз қай әскерде қызмет етесіз?

Лейтенант мырза. Мен мотоатқыштар (танк, артиллерия) әскерінде қызмет етемін.

Я служу в технических (тыловых) подразделениях.

Я служу в подразделениях обеспечения.

Рядовой Дауренов. Какое оружие закреплено за Вами?

Господин лейтенант. За мной закреплен автомат (пулемет, гранатомет).

Рядовой Болатов. Нельзя бросать оружие без присмотра.

Господин лейтенант. Ваше подразделение назначено для уборки территории.

Господин старший лейтенант. Ваше подразделение назначено для проведения обслуживания боевой техники после учения.

Господин старший лейтенант. Вы отвечаете за организацию работ и обеспечение безопасности при проведении обслуживания боевой техники после учения.

Господин майор. Четвертая мотострелковая (танковая) рота выполняет второе упражнение учебных стрельб. Командир роты капитан Жароков.

Мен техникалық (тыл) бөлімшесінде қызмет етемін.

Мен қамтамасыз ету бөлімшесінде қызмет етемін.

Қатардағы жауынгер Дәуренов. Сізге қандай қару бекітіліп берілген?

Лейтенант мырза. Маған автомат (пулемет (оқшашар), гранататқыш) бекітіліп берілген.

Қатардағы жауынгер Болатов. Қаруды қараусыз қалдыруға болмайды.

Лейтенант мырза. Сіздің бөлімшеңіз территорияны тазалауға тағайындалды.

Аға лейтенант мырза. Сіздің бөлімшеңіз жаттығудан кейін әскери техникаға қызмет көрсету үшін тағайындалды.

Аға лейтенант мырза. Сіз жаттығудан кейін әскери техникаға қызмет көрсету үшін жұмысты ұйымдастыруға және қауіпсіздікті қамтамасыз етуге жауап бересіз.

Майор мырза. Төртінші мотоатқыштар (танк) ротасы екінші ату жаттығуын орындап жатыр. Рота командирі капитан Жароков.

Господин майор. Личный состав батальона на общее собрание прибыл. Начальник штаба батальона капитан Раимов.

Господин майор. В расположение третьей роты прибыл командир бригады. Дневальный по роте рядовой Струев.

Ваше подразделение назначается в суточный наряд.

Подготовку личного состава к несению службы организуйте своим решением.

Господин капитан. Дежурный по части старший лейтенант Воронов на инструкторах прибыл.

За что отвечает дежурный по части?

Дежурный по части отвечает за ...

Когда внутренний караул поднимается в ружье?

Внутренний караул поднимается в ружье ...

Господин полковник. С 6-й ротой проводятся тактические учения с боевой стрельбой. Дежурный по части лейтенант Омаров.

Господин капитан. Команда для сопровождения воинского груза убыла. Дежурный по части лейтенант Айдаров.

Майор мырза. Батальонның жеке құрамы жалпы жиналысқа келіп тұр. Батальонның штаб бастығы капитан Раимов.

Майор мырза. Үшінші ротаға бригада командирі келіп тұр. Тәуліктік рота кезекшісі Струев.

Сіздің бөлімшеңіз тәуліктік нарядқа тағайындалады.

Жеке құрамның қызмет етуге дайындығын өзіңіз ұйымдастырыңыз.

Капитан мырза. Бөлім кезекшісі аға лейтенант Воронов нұсқама алуға келіп тұр.

Бөлім кезекшісі неге жауап береді?

Бөлім кезекшісі ... жауап береді.

Ішкі қарауыл қай кезде қару қолдана алады?

Ішкі қарауыл ... қару қолдана алады.

Полковник мырза. 6-шы рота ұрыс атыстары бойынша тактикалық жаттығу жүргізуде. Бөлім кезекшісі лейтенант Омаров.

Капитан мырза. Команда әскери жүкті алып жүру үшін аттанды. Бөлім кезекшісі лейтенант Айдаров.

Провожу практическое занятие и проверяю готовность личного состава к несению службы.

Господин капитан. Личный состав караула к теоретическому занятию готов. Начальник караула младший лейтенант Белан.

Господа, к изучению обязанностей - приступите.

Расскажите о составе караула?

Состав караула: начальник караула, его помощник, караульные и разводящие.

Скажите, пожалуйста, состав суточного наряда в казарме?

Дежурный по роте и дневальный по роте.

Господин майор. Дежурный по столовой прапорщик Сартаев на инструкторах прибыл.

Господин майор. Представляю наряд по столовой на медицинский осмотр. Дежурный по столовой прапорщик Жунусов.

Господин капитан. Дежурный по столовой старшина Елеусов.

Господин капитан. Караул на развод прибыл.

Тәжірибелік сабақ өткіземін және жеке құрамның қызмет етуге дайындықтарын тексеремін.

Капитан мырза. Қарауылдың жеке құрамы теориялық сабаққа дайын. Қарауыл бастығы кіші лейтенант Белан.

Мырзалар, міндеттеріңізді оқып білуді бастаңыздар.

Қарауылдың құрамын айтыңызшы?

Қарауылдың құрамы: карауыл бастығы, оның көмекшісі, карауылдар және таратушылар.

Казармадағы тәуліктік нарядтың құрамын, айтыңызшы?

Рота кезекшісі және тәуліктік рота кезекшісі.

Майор мырза. Асхана кезекшісі прапорщик Сартаев нұсқама алуға келіп тұр.

Майор мырза. Асхана бойынша нарядты медициналық тексеруге ұсынамын. Асхана кезекшісі прапорщик Жүнісов.

Капитан мырза. Асхана кезекшісі старшина Елеусов.

Капитан мырза. Қарауыл таратуға келіп тұр. Қа-

Начальник караула старший лейтенант Белан.

Господин подполковник. Старший лейтенант Скворцов дежурство по части сдал.

Господин подполковник. Капитан Онбаев дежурство по части принял.

Господин лейтенант. Как доехать до гауптвахты?

Господин прапорщик. До гауптвахты можно доехать автобусом номер 13 до остановки «Дирол».

Господин капитан. На гауптвахту доставлены два военнослужащих за самовольную отлучку.

За какой проступок Вы арестованы?

Господин лейтенант. Рядовой Абдулов арестован на трое суток за употребление спиртных напитков.

Скажите, пожалуйста, как дойти до штаба?

Идите прямо, потом сверните вправо (налево).

В этом направлении.

В противоположном направлении.

С правой (левой) стороны.

Покажите мне (нам) дорогу в село.

рауыл бастығы аға лейтенант Белан.

Подполковник мырза. Аға лейтенант Скворцов бөлім бойынша кезекшілікті тапсырды.

Подполковник мырза. Капитан Онбаев бөлім бойынша кезекшілікті қабылдады.

Лейтенант мырза. Гауптвахтаға қалай баруға болады?

Прапорщик мырза, гауптвахтаға 13 автобуспен «Дирол» аялдамасына дейін барасыз.

Капитан мырза. Екі әскери қызметші өз бетімен кетіп қалғаны үшін гауптвахтаға әкелінді.

Қандай қылмысыңыз үшін қамауға алындыңыз?

Лейтенант мырза. Қатардағы жауынгер Абдулов ішімдікке әуестенгені үшін үш тәулікке қамауға алынды.

Айтып жіберіңізші, штабқа қалай баруға болады?

Тіке жүре беріңіз содан соң оңға (солға) бұрылыңыз.

Осылай қарай.

Кейін қарай.

Оң (сол) жағыңызда.

Маған (бізге) ауылға баратын жолды көрсетіңізші.

Помогите мне, пожалуйста, перебраться на ту сторону реки.

Скажите, в каком направлении и когда люди в военной форме и с оружием, прошли через ваш аул?

Огневая подготовка

Автомат.
Бегущая мишень.
Вести огонь.
Вооружение.
Войсковое стрельбище.
Выстрел.
Грудная мишень.
Движущаяся мишень.
Затаить дыхание.

Зенитные средства.

Курс стрельб.
Мишень.
Мушка.
Наблюдать.
На стрельбище.
Обнаруживать и пора-

жать.

Орудие.
Оружие.
Патрон.
Пистолет.
Попадание.
Поразить мишень.
Появляющаяся мишень.
Поясная мишень.
Приклад.
Прицеливание.

Өзеннің арғы бетіне өтуге маған көмектесіп жіберіңізші.

Айтыңызшы, сіздің ауылыңыздан қарулы әскери адамдар қай бағытта және қашан өтті?

Атыс дайындығы

Автомат.
Көшпелі нысана.
Атыс жүргізу.
Қару-жарақ.
Әскери атыс алаңы.
Ату.
Кеуде нысана.
Жылжымалы нысана.
Демін ішіне тарту, үнін шығармау.

Зениттік құралдар.

Ату курсы
Нысана.
Қарауыл.
Бақылау.
Атыс алаңында.
Табу және жою.

Зеңбірек.

Қару.
Патрон.
Тапанша.
Тию, тигізу.
Нысананы жою.
Пайда болатын нысана.
Белдеулік нысана.
Дүм.
Көздеу.

Прицел ночного видения.
Прицельное приспособление.

Пулемет.

Пусковая установка.

Пушка.

Расскажите о видах наводки (прицеливания)?

Виды наводки (прицеливания):

- горизонтальная наводка;

- вертикальная наводка;

- прямая наводка.

Ровная мушка.

Ровное дыхание.

Ростовая мишень.

Ручной гранатомет.

Скорость движения цели.

Ствол.

Ствольная коробка.

Стрельба из автомата (пулемета, гранатомета, пистолета).

Тир.

Упражнение.

Учитывать направление движения цели.

Учитывать скорость и направление ветра.

Целик.

Цель.

Целиться в середину мишени.

Цель.

Түнгі көздеуіш.
Көздеу аспаптары.

Пулемет (оқшашар).

Ұшыру қондырғысы.

Зеңбірек.

Көздеудің түрлерін айтыңызшы?

Көздеудің түрлері:

- горизонтальді көздеу.

- вертикальді көздеу.

- тура дәлдеу.

Тегіс қарауыл.

Бірқалыпты дем алу.

Бойлық нысана.

Қол гранататқышы.

Нысананың қозғалу жылдамдығы.

Ұңғы.

Ұңғы қорабы.

Автоматпен (пулеметпен (оқшашармен), гранататқышпен, тапаншамен) ату.

Тир.

Жаттығу.

Нысананың қозғалу бағытын ескеру.

Желдің жылдамдығы мен бағытын ескеру.

Көздеуіш.

Нысана.

Нысананың ортасын көздеу.

1. нысана 2. мақсат.

Тактическая подготовка

Автомобиль.

Артиллерийская (-ий) батарея (дивизион, взвод, расчет).

Артиллерийское подразделение.

Боевая задача.

Боевая машина пехоты.

Боевая техника.

Боевой порядок.

Бронетранспортер.

Воинский эшелон.

Вооружение.

Выгрузка.

Грузовые автомобили.

Железнодорожная станция.

Задача: вести наблюдение и не допустить прорыва пехоты и танков противника с направления

Зенитная (-ый) батарея (взвод, расчет).

Инженерная техника.

Инженерные заграждения.

Инженерные работы.

Исходная позиция.

Командно-штабные машины.

Крепление.

Легковые автомобили.

Марш.

Маскировка.

Медицинский пункт.

Тактикалық дайындық

Автомобиль.

Артиллериялық батарея (дивизион, взвод, есеп тобы).

Артиллериялық бөлімше.

Жауынгерлік міндет.

Жаяу әскер ұрыс машинасы.

Әскери техника.

Ұрыстық рет.

Бронетранспортер.

Әскери эшелон.

Қару-жарақ.

Түсіру.

Жүк автомобильдері.

Темір жол станциясы.

Тапсырма: бақылау жүргізу және ... бағыттағы жаудың жаяу әскерлері мен танкілерінің бұзып өтуіне жол бермеу.

Зениттік батарея (взвод, есеп тобы).

Инженерлік техника.

Инженерлік бөгеттер.

Инженерлік жұмыстар.

Бастапқы позиция.

Командалық-штабтық машиналар.

Бекіту, тіреуіш.

Жеңіл автомобильдер.

Шеру.

Бүркеніш.

Медициналық пункт.

Местность.
Минное поле.
Минометная (-ый) батарея (взвод, расчет).
Минометное подразделение.
Мины.
Мотострелковая (-ый, -ое) рота (батальон, взвод, отделение).
Мотострелковое подразделение.
Наблюдатель.
Направление наступления.
Наступление.
Начальник эшелона.
Обман противника.
Оборона.
Общевойсковой бой.
Объект атаки.
Огневое сопровождение наступления войск в глубине.
Огневые средства.
Окоп.
Организация подразделений.
Особые условия (горы, зима, ночь, горно-пустынная местность).
Открыть окоп.
Передний край.
Пехотная (-ый, -ое) рота (взвод, отделение).
Платформа.
Погрузка.

Жергілікті жер.
Миналанған алаң.
Минаатқыштар батареясы (взводы, есеп тобы).
Минаатқыштар бөлімшесі.
Миналар.
Мотоатқыштар ротасы (батальоны, взводы, бөлімшесі).
Мотоатқыштар бөлімшесі.
Бақылаушы.
Шабуыл бағыты.

Шабуыл.
Эшелон бастығы.
Жаудың алдамшышы.
Қорғаныс.
Жалпы әскери ұрыс.
Шабуыл объектісі.
Терендіктегі әскерлердің шабуылын атыспен қолдау.
Атыс құралдары.
Окоп.
Бөлімшені ұйымдастыру.
Ерекше жағдайлар (тау, қыс, түн, таулы-шөлді жерлер).
Окоп қазу.
Алғы шеп.
Жаяу әскер ротасы (взводы, бөлімшесі).
Платформа.
Тиеу.

Подразделение обеспечения.
Подразделение обслуживания.
Позиция.
Полевой коммутатор.
Полевой телефонный кабель.
Полоса наблюдения.
Приготовиться к атаке.
Противник.
Противотанковая (-ый) батарея (взвод, расчет).
Противопехотные мины.
Противотанковые мины.
Радиостанция.
Ремонтные мастерские.
Рубеж перехода в атаку.
Рубеж спешивания.
Связь.
Сектор обстрела.
Сосед справа (слева).
Справа (слева) наступает.
Справа (слева) обороняется
Средства связи.
Танк.
Танковая (-ый) рота (батальон, взвод, экипаж).
Танковое подразделение.
Телефонный аппарат.
Топливозаправщик.
Тыловое подразделение.
Тягачи.

Қамтамасыз ету бөлімшесі.
Қызмет көрсету бөлімшесі.
Бекініс, позиция.
Далалық коммутатор.
Далалық телефон кабелі.
Бақылау алқабы.
Шабуылға дайындал.
Жау.
Танкіге қарсы батарея (взвод, есеп тобы).
Жаяу әскерге қарсы миналар.
Танкіге қарсы миналар.
Радиостанция.
Жөндеу шеберханалары.
Шабуылға көшу шебі.
Жаяулау шебі.
Байланыс.
Атқылау секторы.
Оң (сол) жақтағы көрші.
Оң (сол) жақтан шабуыл жасайды.
Оң (сол) жақтан ...қорғалуда.
Байланыс құралдары.
Танк.
Танк ротасы (батальоны, взводы, экипажы).
Танк бөлімшесі.
Телефон аппараты.
Жанармай құюшы.
Тыл бөлімшесі.
Тартқыштар.

Фронт наступления.

Укрытие.

Господин майор. С какой целью ведётся оборонительный бой?

Господин подполковник. Цель оборонительного боя - отражение наступления противника, нанесение ему потерь и удержание позиций.

Господин курсант. Расскажите об условиях перехода подразделений к обороне?

Господин майор. Подразделения к обороне переходят в условиях отсутствия соприкосновения с противником или в условиях непосредственного соприкосновения с противником.

Господин капитан. Что назначается подразделению для ведения оборонительного боя?

Господин подполковник. Подразделению для ведения оборонительного боя назначается позиция, опорный пункт или район обороны.

Господин курсант. Что создается для ведения боя подразделением?

Господин майор. Для ведения боя подразделением создается боевой порядок.

Шабуылдың маңдай шебі.

Таса.

Майор мырза. Қорғаныс ұрысы қандай мақсатта жүргізіледі?

Подполковник мырза. Қорғаныс ұрысындағы мақсат - жау шабуылын тойтару, оларға шығын келтіру және бекіністі ұстап тұру.

Курсант мырза. Бөлімше қандай жағдайларда қорғанысқа көшетінін айтып беріңізші?

Майор мырза. Бөлімше қорғанысқа жаумен түйіспеген жағдайда немесе тікелей жаумен түйіскен жағдайда көше алады.

Капитан мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізу үшін бөлімшеге не тағайындалады?

Полковник мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізу үшін бөлімшеге бекініс, тірек пункті немесе қорғаныс ауданы тағайындалады.

Курсант мырза. Бөлімше ұрыс жүргізу үшін не құрады?

Майор мырза. Бөлімше ұрыс жүргізу үшін ұрыстық рет құрады.

Господин капитан. Что делает личный состав при подготовке к ведению оборонительного боя?

Господин подполковник. При подготовке к ведению оборонительного боя личный состав отрывает окопы и оборудует огневые позиции.

Господин сержант. Учитываются ли при ведении оборонительного боя особые условия его ведения?

Господин капитан. Особенности боевых действий учитываются командирами подразделений при организации и ведении оборонительного боя.

Господин майор. С какой целью проводится наступление?

Господин полковник. Наступление проводится с целью разгрома противника и овладения важными рубежами или объектами местности.

Господин лейтенант. Объясните мне условия перехода подразделений в наступление?

Господин курсант. Подразделения могут вести наступление на обороняющегося, наступающего или отходящего противника.

Капитан мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізуге дайындық барысында жеке құрам не істейді?

Подполковник мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізуге дайындық барысында жеке құрам окоптар қазады және атыс бекіністерін жабдықтайды.

Сержант мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізу кезінде ондағы негізгі жағдайлар ескеріледі ме?

Капитан мырза. Қорғаныс ұрысын ұйымдастыру және жүргізу барысында бөлімшенің командирі ұрыс әрекетінің ерекшеліктерін ескереді.

Майор мырза. Шабуыл қандай мақсатта жүргізіледі?

Полковник мырза. Шабуыл жауды талқандау және жергілікті жердің маңызды шептері немесе объектілерін басып алу мақсатында жүргізіледі.

Лейтенант мырза. Бөлімше қандай жағдайда шабуылға көшеді маған соны түсіндіріп беріңізші?

Курсант мырза. Бөлімше қорғаныстағы, шабуылдағы немесе кері шегінген жауға шабуыл жасай алады.

Господин курсант. На обороняющемся противника наступление осуществляется из положения непосредственного соприкосновения с противником или с ходу.

Господин капитан. Расскажите, что указывается подразделениям в наступлении?

Господин сержант. Подразделениям для ведения наступления указываются ближайшая задача или объект атаки и направление продолжения наступления.

Господин майор. Уточните, когда начинается подготовка подразделений к наступлению?

Господин подполковник. Подготовка подразделений к наступлению начинается после получения боевой задачи.

Господин подполковник. Подготовка подразделений к наступлению заключается в подготовке личного состава, вооружения и боевой техники к наступлению.

Слова повседневного общения

Автодром.

Курсант мырза. Қорғаныстағы жауға шабуыл жасау жаумен тікелей түйіскенде немесе жүріс кезіндегі жағдайларда жүргізіледі.

Капитан мырза. Шабуыл кезінде бөлімше үшін не көрсетіледі?

Сержант мырза. Шабуыл жасау кезінде бөлімше үшін таяудағы міндет немесе шабуыл объектісі және шабуылды әрі қарай жалғастырудағы бағыт көрсетіледі.

Майор мырза. Бөлімшенің шабуылға шығуына дайындық қашан басталады соны нақтылаңыз.

Подполковник мырза. Бөлімшенің шабуылға шығуына дайындық жауынгерлік міндет алғаннан кейін басталады.

Подполковник мырза. Бөлімшенің шабуылға шығуына дайындық жеке құрамды, қару-жарақты, әскери техниканы шабуылға даярлауда бекітіледі.

Күнделікті қарым-қатынастағы сөздер

Автодром.

Аккумуляторные батареи сняты.
Бить тревогу.
Биться до последнего патрона.
Боевое Знамя.
Боевой порядок
Брать на вооружение.
Ближайшая (дальнейшая, последующая) задача.
Будь здоров.
Внимание.
Выйти из строя.
Вода слита.
Военная присяга.
Войсковое стрельбище.
Гауптвахта.
Дежурный по комнате посетителей.
Дежурный по контрольно-пропускному пункту.
Дежурный по парку.
Дежурный по части.
Дежурный по роте (батарея).
Дежурный по столовой.
Дежурный по штабу.
Дежурный фельдшер (санитарный инструктор).
Дистанция.
Дневальный по парку.
Дневальный по роте (батарея).
Интервал.
Исполнительная команда.
Казарма.

Аккумулятор батареялары алынған.
Дабыл қағу.
Соңғы оқ қалғанша соғысу.
Жауынгерлік Ту.
Ұрыс реті.
Қару-жарақ алу.
Таяудағы (кейінгі, кезекті) міндет.
Сау бол.
Назар сал.
Саптан шық.
Су төгілген.
Әскери ант.
Әскери атыс алаңы.
Гауптвахта.
Келушілерге арналған бөлме кезекшісі.
Бақылау-өткізу пунктінің кезекшісі.
Парк кезекшісі.
Бөлім кезекшісі.
Рота (батарея) кезекшісі.
Асхана кезекшісі.
Штаб кезекшісі.
Кезекші фельдшер (санитарлық нұсқаушы).
Арақашықтық.
Тәуліктік парк кезекшісі.
Тәуліктік рота (батарея) кезекшісі.
Аралық.
Орындар әмір.
Казарма.

Караул.
Комната отдыха.
Направляющий.
Национальность.
Общение.
Ограждение.
Одношереножный (двух-
шереножный) строй.
Опасно для жизни.
Парк боевых машин.

Пожарный наряд.
Полигон.
Помощник дежурного
по контрольно-пропуск-
ному пункту.

Постовая вышка.
Профессия.
Проход (проезд) закрыт.
Сигналист.
Стать в строй.
Есть.
Стой. Стреляют.
Строй.
Столовая.
Суточный наряд.
Танкодром.
Штаб.
Шеренга.
Яд.

Жилье

Когда я буду, обеспечен
жильем?

Возможно, скоро осво-
бодится одно место в обще-
житии.

Қарауыл.
Демалатын бөлме.
Бағыттаушы.
Ұлты.
Қарым-қатынас.
Қоршау.
Бір қатарлы (екі қатар-
лы) сап.
Өміріңе қауіпті.
Ұрыс машиналарының
паркі.

Өрт сөндіру наряды.
Полигон.
Бақылау-өткізу пункті
кезекшісінің көмекшісі.

Пост мұнарасы.
Мамандық.
Өтетін жол жабық.
Сигнал (белгі) беруші.
Қатарға тұр.
Құп болады.
Токта. Атады.
Сап.
Асхана.
Тәуліктік наряд.
Танкодром.
Штаб.
Қатар.
У.

Тұрғын үй

Мен қашан тұрғын үй-
мен қамтамасыз етілемін?

Жақында жатақханада
бір орын босауы мүмкін.

Когда моя семья может получить квартиру?

Где ты (Вы) остановились?

Я пока живу у родственников жены.

Когда работает председатель кооператива собственников квартир?

Где расположен паспортный стол?

На каком этаже квартира?

Какая площадь этой квартиры?

Сколько нужно платить за квартиру в месяц?

Мне нужно взять справку у председателя кооператива собственников квартир.

Мне нужно вызвать сантехника (слесаря, электрика, столяра).

Мне нужно снять небольшую комнату?

При части имеется общежитие.

Свободных мест сейчас нет.

С Вами в комнате будут жить еще два (три) человека.

Запишите мой адрес.

Қашан менің отбасым пәтер алады?

Сен (Сіз) қайда орналас-тың (-ыз)?

Мен қазірше әйелімнің туысының үйінде тұрып жатырмын.

Жеке меншіктік пәтерлер кооперативінің төрағасы қай уақыттарда істейді?

Паспорт столы қайда екен?

Пәтер нешінші қабатта?

Ол пәтердің ауданы қаншалықты?

Пәтер үшін айына қанша төлеу керек?

Менің жеке меншіктік пәтерлер кооперативі төрағасынан анықтама алуым керек.

Менің сантехник (ұста, электрик, ағаш ұстасын) шақыруым керек.

Менің кішілеу бір бөлме жалдауым керек.

Бөлімге берілген жатақхана бар.

Онда қазір бос орын жоқ.

Бөлмеде Сізбен бірге тағы екі (үш) адам тұрады.

Мекен-жайымды жазып алыңыз.

Беседа

Как Ваше имя, отчество, фамилия?

Как Ваше имя?

Меня зовут Дарын.

Как Ваша фамилия?

Моя фамилия Сманов.

Сколько Вам лет?

Мне тридцать лет.

Как Ваши дела?

Как Ваше здоровье?

Спасибо, неплохо (хорошо).

Что нового?

Нет никаких новостей.

Вы в отпуске?

Да, я в отпуске.

Где Вы служите?

Я служу в войсковой части 70284.

В каком Вы воинском звании?

Мое воинское звание - капитан.

Где Вы родились?

Я родился в городе Алматы.

Какую Вы занимаете должность?

Я занимаю должность командира взвода (роты, батальона).

Я заместитель начальника отдела.

Әңгімелесу

Сіздің аты-жөніңіз кім?

Атыңыз кім?

Менің атым Дарын.

Фамилияңыз қалай?

Менің фамилиям Сманов.

Неше жастасыз?

Мен отыз жастамын.

Қалыңыз қалай?

Денсаулығыңыз қалай?

Рақмет, жаман емес (жақсы).

Қандай жаңалық бар?

Ешқандай жаңалық жоқ.

Сіз демалыстасыз ба?

Иә, демалыстамын.

Сіз қайда қызмет етесіз?

Мен 70284 әскери бөлімінде қызмет етемін.

Сіздің әскери атағыңыз қандай?

Менің әскери атағым - капитан.

Сіз қай жерде тудыңыз?

Мен Алматы қаласында тудым.

Сіздің лауазымыңыз қандай?

Мен взвод (рота, батальон) командирі лауазымын атқарамын.

Мен бөлім бастығының орынбасарымын.

Я командир части (подразделения, взвода, роты, батальона).

Мне очень приятно познакомиться с вами.

Очень жаль, но я уезжаю.

Дайте мне Ваш адрес.

Я пришел с Вами попрощаться.

Прощай (прощайте)!

Доброго пути!

В каком подразделении служите Вы?

Кто командир подразделения?

Где расположена Ваша казарма?

Как пройти к Вашей казарме?

Какая тут тишина!

Это старинная казарма.

Давай (-те) посмотрим вашу казарму.

Мне очень нравится эта солдатская койка.

Где находится кладовая для хранения имущества роты и личных вещей военнослужащих?

Уютно ли в комнате отдыха?

Какие тренажеры имеются в комнате для спортивных занятий?

Мен бөлім (бөлімше, взвод, рота, батальон) командирімін.

Мен сізбен танысқаным өте қуаныштымын.

Амал не, мен кетіп бара жатырмын.

Маған мекен-жайыңызды жазып беріңізші.

Мен Сізбен қоштасқалы келдім.

Қош бол (болыңыз)!

Жолыңыз болсын!

Сіз қай бөлімшеде қызмет етесіз?

Бөлімше командирі кім?

Сіздің казарма қайда орналасқан?

Сіздің казармаға қалай баруға болады?

Неткен тыныштық еді мұнда!

Бұл өте ескі казарма.

Кәне, сіздердің казармаларыңызды көрейік.

Маған сарбаздарға арналған мына төсек ұнайды.

Рота мүліктері мен әскери қызметшілердің жеке киім-кешектерін қоятын бөлме қайда?

Демалыс бөлмесінде қолайлы ма?

Спортпен шұғылданатын бөлмеде қандай тренажерлер бар?

Какой спортивный инвентарь применяете на тренировках?

Когда у Вас обед?

Обед у меня с 14 до 15 часов.

Когда начинаются (оканчиваются) учебные занятия?

Учебные занятия начинаются (оканчиваются) в 9 (13) часов.

Часто ли Вы ходите в наряд?

Умеете ли Вы обращаться со средствами пожаротушения?

Умею применять огнетушитель.

В узле связи

В каком окне можно получить денежный перевод (письма до востребования)?

Внутренний телефон.

Вот мое удостоверение личности.

Говорить (разговаривать) с кем-либо по телефону.

Господин майор. Рота произвела подъем. Дежурный по роте сержант Досанов.

Дежурный по штабу старший сержант Фролов.

Заполните этот бланк.

Жаттығуда қандай спорттық заттар қолданысыз?

Сіздерде түстік тамақтану қаншада?

Түстік тамақтану сағат 14-тен 15-ке дейін.

Сабақ қаншада басталады (аяқталады)?

Сабақ сағат 9-да (13-те) басталады (аяқталады).

Нарядқа жиі түсесіз бе?

Сіз өрт сөндіру құралдарымен жұмыс істей аласыз ба?

От сөндіргішпен жұмыс істей аламын.

Байланыс торабында

Келген ақшаны (өзі келіп сұрап алатын хатты) қай терезеден алуға болады?

Ішкі телефон.

Міне менің жеке куәлігім.

Біреумен телефон арқылы сөйлесу.

Майор мырза. Рота ұйқыдан тұрды. Рота кезекшісі сержант Досанов.

Штаб кезекшісі аға сержант Фролов.

Мына бланканы толтырыңыз.

Какой у Вас номер телефона?
Когда будет доставлена эта телеграмма?
Коммутатор.
Междугородный телефон.
Напишите (укажите) свой адрес.
Напишите сумму цифрами и прописью.
Отключить (отключать) телефон.
Отправьте эту телеграмму срочно.
Параллельный телефон.
Подойти (подходить) к телефону.
Позвать (попросить) кого-либо к телефону.
Прервать (прерывать) разговор.
Примите распоряжение начальника штаба части.
Продолжительность разговора.
Скажите, пожалуйста, где здесь принимают телеграммы (бандереоли, заказные письма, посылки)?
Сколько весит эта посылка?
Сколько стоит срочная телеграмма?
Сколько я должен заплатить?
Служебный разговор.

Телефоныңыздың нөмірі қандай?
Телеграмма иесінің қолына қашан тиеді?
Коммутатор.
Қалааралық телефон.
Өз мекен-жайыңызды жазыңыз.
Сомасын цифрмен және сөзбен жазыңыз.
Телефонды үзіп тастау.
Мына телеграмманы шұғыл түрде жөнелтіңіз.
Қосарланған телефон.
Телефонға келу.
Біреуді телефонға шақыру (сұрау).
Сөйлесуді үзіп жіберу.
Бөлімнің штаб бастығының өкімін қабылдаңыз.
Сөйлесу ұзақтығы.
Айтыңызшы, осында телеграмма (бандероль, табыстама хат, сәлем-сауқат) қабылдайтын жер қайда?
Мына сәлем-сауқат қанша тартады?
Шұғыл түрдегі телеграмма қанша тұрады?
Қанша төлеуім керек?
Қызмет бабында сөйлесу.

Срочный разговор.

У вас есть коробки (ящик) для посылок?

Установить (установли- вать) телефон.

Хорошая (плохая) слы- шимость.

Можно попросить (поз- вать) к телефону старшего лейтенанта Лушкова.

Старший лейтенант Лушков слушаю Вас.

Это говорит майор Беков.

Служебная командировка

Вагон.

Военный билет.

Войти в вагон.

Выйти из вагона.

Где находится вагон №7?

Железная дорога.

За сколько дней до отъ- езда можно купить билет?

Как пройти на 6-й путь?

Какие поезда идут до Астаны?

Когда будет следующий поезд на Атырау?

Когда отправляется поезд №82?

Когда поезд прибывает в Алматы?

Когда прибывает поезд №10?

Командировочное удос- товерение.

Жедел сөйлесу.

Сіздерде сәлем-сауқат салатын қорап (жәшік) бар ма? Телефон орнату.

Жақсы (нашар) естілу.

Аға лейтенант Луш- ковты телефонға (шақы- руға) болар ма екен?

Аға лейтенант Лушков Сізді тыңдап тұр.

Сөйлеп тұрған майор Беков.

Қызметтік іс-сапар.

Вагон.

Әскери билет.

Вагонға кіру.

Вагоннан шығу.

№7 вагон қайда екен?

Темір жол.

Кетерден қанша күн бұрын билет алуға болады?

6-шы жолға қалай өтуге болады?

Астанаға дейін қандай поезд барады?

Атырауға келесі поезд қашан болады?

№82 поезд қашан жүреді?

Поезд қай уақытта Алматыда болады.

№10 поезд қай уақытта келеді?

Іс-сапар куәлігі.

Мне, пожалуйста, билет до Чу на поезд №7.

Начинается посадка на поезд №10.

От какой платформы отправляется поезд №9?

Откуда прибыл этот поезд?

Отправление поезда.

Отпускной билет.

Пассажирский поезд.

Поезд №7 прибывает в 20 часов 10 минут на второй путь.

Поезд №8 прибывает по расписанию или опаздывает?

Прибытие.

Прибытие поезда.

Сесть на поезд.

Сколько стоит плацкартный билет на поезд №6?

Сколько часов поезд идет до Щучинска?

Сойти с поезда.

Срок командировки.

Убытие.

Это поезд на Шымкент?

Это вагон №7?

Канцелярские товары
Альбом.

В каком магазине продаются канцелярские товары?

Как пройти в отдел канцелярских товаров?

Маған Шуға дейін, №7 поездға билет беріңізші.

№10 поездға отырғызу басталды.

№9 поезд қай платформадан жүреді?

Бұл поезд қайдан келді?

Поездың жүруі.

Демалыс билеті.

Жолаушылар поезы.

20 сағат 10 минутта №7 поезд екінші жолға келіп тоқтайды.

№8 поезд кестедегі уақытпен келеді ме, әлде кешігіп келеді ме?

Келу.

Поездың келуі.

Поезға отыру.

№6 поездға плацкарт билеті қанша тұрады?

Поезд Щучинскиге дейін қанша сағат жүреді?

Поездан түсу.

Іс-сапар мерзімі.

Кету.

Бұл поезд Шымкентке бара ма?

Бұл №7 вагон ба?

Кеңсе бұйымдары
Альбом.

Кеңсе бұйымдары қай дүкенде сатылады?

Кеңсе бұйымдары бөліміне қалай баруға болады?

Карандаш твердый
(мягкий, цветной).

Кисточка.

Клей.

Кнопки

Линейка.

Резинка.

Ручка.

Скрепки.

Стержень для шариковой ручки.

Тетрадь общая.

Тушь.

Фломастер.

Скажите, сколько я должен Вам заплатить?

Вы должны заплатить в кассу 547 тенге.

В библиотеке

Алфавитный каталог.

Библиотека.

Библиотекарь.

Военный словарь.

Выдать (выдавать) книгу.

Выдача книг.

Выносить книги из читального зала запрещается.

Где находится каталог?

Где находится читальный зал?

Дайте мне «Русско-казахский толковый словарь военных терминов».

Ежемесячный журнал.

Записаться в библиотеку.

Қатты (жұмсақ, түрлі түсті) қалам.

Қылқалам.

Желім.

Бүркеншекті шеге.

Сызғыш.

Өшіргіш.

Қаламсап.

Қыстырғыш.

Шарикті қаламсап стержені.

Қалың дәптер.

Тушь.

Фломастер.

Мен Сізге қанша төлеуім керек?

Сіз кассаға 547 теңге төлеуіңіз керек.

Кітапханада

Әліпбилік каталог.

Кітапхана.

Кітапханашы.

Әскери сөздік.

Кітап беру.

Кітап беретін жер.

Кітапты оқу залынан алып шығуға рұқсат етілмейді.

Каталог қай жерде?

Оқу залы қайда орналасқан?

Маған «Әскери терминдердің орысша-қазақша түсіндірме сөздігін» беріңізші.

Айсайын шығатын журнал.

Кітапханаға жазылу.

Издание.

Издательство.

Когда работает библиотека (читальный зал)?

Когда я должен сдать (вернуть) эти книги?

Мне нужен казахско-русский, русско-казахский терминологический словарь «Военное дело».

Можно ли получить у вас книгу на неделю (две недели)?

На какой срок выдаются книги?

Научная библиотека.

Новые книги.

Русско-казахский словарь.

Русско-казахский толковый словарь военных терминов.

Сдать (сдавать) книгу.

Сделать заказ.

Читальный зал.

Читатель.

Читательский билет.

Это последний номер журнала «Бағдар» («Ориентир»)?

Я хочу посмотреть подшивку газеты «Қазақстан сарбазы» за этот год.

Предметы личной гигиены

Дезодорант.

Зубная паста.

Басылым.

Баспа.

Кітапхана (оқу залы) қай кезде жұмыс істейді?

Бұл кітаптарды мен қашан өткізуім (қайтаруым) керек?

Маған қазақша-орысша, орысша-қазақша «Әскери іс» терминологиялық сөздігі керек еді.

Сіздерден бір (екі) аптаға кітап алуға бола ма?

Кітап қандай мерзімге беріледі?

Ғылыми кітапхана.

Жаңа кітаптар.

Орысша-қазақша сөздік.

Әскери терминдердің орысша-қазақша түсіндірме сөздігі.

Кітап өткізу.

Тапсырыс беру.

Оқу залы.

Оқырман.

Оқырман билеті.

«Бағдар» журналының соңғы саны осы ма?

Мен «Қазақстан сарбазы» газетінің биылғы жылғы тігілмесін көрейін деп едім.

Жеке гигиеналық заттар

Дезодорант.

Тіс пастасы.

Зубная щетка.
Крем для лица (бритья).

Мыло туалетное (хозяйственное).

Одеколон.
Шампунь.

Части тела

Бедро.
Бок.
Бровь (брови).
Волосы.
Глаз (глаза).
Голень.
Голова.
Горло.
Губа (губы).
Живот.
Запястье.

Затылок.
Зуб (зубы).
Кожа.
Колено.
Кость (кости).
Кровь.
Ладонь.
Лицо.
Лоб.
Локоть.
Мышца (мышцы).
Нога.
Нос.
Палец.
Плечо.
Подбородок.

Тіс щеткасы.
Бетке жағатын (сақал алуға арналған) крем.
Иісті (кір) сабын

Одеколон.
Су сабын.

Адам денесі

Жамбас, сан.
Бүйір.
Қас.
Шаш.
Көз.
Тілерсек.
Бас.
Тамақ.
Ерін.
Іш (қарын).
1. Алдыңғы тізе 2. Қоспа (қолда).
Желке.
Тіс.
Тері.
Тізе.
Сүйек.
Қан.
Алақан.
Бет.
Маңдай.
Шынтақ.
Бұлшық ет.
Аяқ.
Мұрын.
Саусақ.
Иық.
Иек.

Позвоночник.
Поясница.
Пятка.
Рот.
Рука.
Спина.
Стопа.
Шея.
Щека (щеки).
Ухо (уши).
Язык.

Чувства человека

Вкус.
Зрение.
Обоняние.
Осязание.

Слух.

В госпитале или в санчасти

Ангина.
Болезнь.
Вам нужно лечь в госпиталь.
Вам нужно лечить горло.
Вам помогло лекарство?
В каком кабинете принимает стоматолог?
Врач.
Выписать рецепт.
Гастрит.
Головная боль.
Грипп.

Омыртка.
Бел.
Өкше.
Ауыз.
Қол.
Арқа.
Табан.
Мойын.
Ұрт.
Құлак.
Тіл.

Адам сезімдері

Дәм.
Көру.
Иіскеу, иіс сезу.
Сезу (ұстап қарау арқылы білінетін тері сезімі).
Есту.

Госпитальда немесе санитарлық бөлімде

Баспа.
Ауру.
Сізге госпитальға жату керек.
Тамағыңызды емдеу керек.
Сізге дәрі көмектесті ме?
Тіс дәрігері қай бөлмеде қабылдайды?
Дәрігер.
Рецепт жазып беру.
Асқазан ауруы.
Бас ауруы.
Тұмау.

Давление нормальное
(повышенное, высокое,
пониженное, низкое).

Дежурный врач.

Заболевание простудное.

Кабинет врача.

Кашель.

Медсестра.

Медицинская книжка.

Насморк.

Ожог.

Окулист.

Осложнение.

Перевязка.

Перелом.

Пищевое отравление.

Пройти флюорографию.

Промыть (перевязать)

рану.

Пульс.

Рана.

Растяжение.

Рентгеновский кабинет.

Стоматолог.

Температура нормальная
(повышенная, высокая,
пониженная).

Терапевт.

Травма.

У меня болит голова
(нога, рука).

У меня боли в сердце (в
желудке, в пояснице).

У меня жар, повышенная
температура.

У меня кружится голова.

Қан қысымы қалыпты
(жоғарылаған, жоғары,
төмендеген, төмен).

Кезекші дәрігер.

Суық тиіп (тұмауратып)
ауру.

Дәрігер бөлмесі.

Жәтел.

Медбике.

Медициналық кітапша.

Тұмау.

Күйік, күйген жер.

Көз дәрігері.

Асқыну.

Таңып байлау.

Сыну.

Тамақтан улану.

Флюорографиядан өту.

Жараны жуу (таңу).

Тамыр соғу.

Жара.

Созылу.

Рентген бөлмесі.

Тіс дәрігері.

Қызуы қалыпты (жоға-
рылаған, жоғары, төмен).

Терапевт.

Жарақат, зақым.

Менің басым (аяғым,
қолым) ауырады.

Жүрегім (асқазаным,
белім) ауырады.

Қызуым көтеріліп отыр.

Басым айналады.

У меня насморк (расстройство желудка, кашель).

У меня сердцебиение.

У меня суставы ног и рук болят.

Хирург.

Фельдшер.

Фурункул.

Я сломал руку (вывихнул палец).

Я хочу записаться на прием к терапевту.

Можно войти?

Войдите.

Садитесь.

Как фамилия?

На что вы жалуетесь?

Мне немного нездоровится.

Когда Вы почувствовали боль?

Со вчерашнего дня.

Покажите язык.

Давайте, измерим пульс.

Часто Вы болеете?

Я всегда был здоров.

Нужно измерить температуру (давление).

Разденьтесь, пожалуйста.

Ложитесь сюда.

Дышите спокойно и глубоко.

Тұмауратып (ішім бұзылып, жөтеліп) жүрмін.

Жүрегім қағады.

Менің аяқ-қолымның буындары ауырады.

Хирург.

Фельдшер.

Шиқан.

Мен қолымды сындырып алдым (саусағымның буынын шығарып алдым).

Менің терапевке жазылым келіп еді.

Кіруге рұқсат па?

Кіріңіз.

Отырыңыз.

Фамилияңыз кім?

Қай жеріңіз ауырады?

Менің (аздап) мазам болмай тұр.

Ауырғаныңызды қашан сездіңіз?

Кешеден бері.

Тіліңізді көрсетіңіз.

Тамырыңызды ұстап көрейін.

Жиі ауырасыз ба?

Денсаулығым жақсы болатын.

Қызуыңызды (қан қысымын) өлшеу қажет.

Шешініңіз.

Мұнда жатыңыз.

Еркін де терең демалыңыз.

Вы болели воспалением легких?

Вам больно, когда я здесь нажимаю?

Нет, не больно.

У меня болит здесь.

Встаньте.

Вы не болели инфекционными болезнями?

Снимите, пожалуйста, рубашку.

Прошу лечь на спину (лицом вниз).

Надо сделать рентгеновский снимок.

Нужно сделать анализ крови.

Откройте рот шире.

Я Вам выписал рецепт.

Вам нужно принимать это лекарство.

Будете принимать лекарство три раза в день:

- по чайной ложке;

- по одной (две) таблетке

(и) - натошак.

У меня все болит.

Ничего серьезного нет.

Соблюдайте диету.

Нужно удалить вам зуб.

Я Вам выпишу справку об освобождении от служебных обязанностей.

Бұрын өкпеңіз қабынған жоқ па еді?

Мына жеріңізді басқан кезде ауыра ма?

Жоқ, ауырмайды.

Мына жерім ауырады.

Тұрыңыз.

Сіз жұқпалы аурулармен ауырдыңыз ба?

Жейденізді шешіңіз.

Шалқаңыздан (екпетіңізден) жатыңыз.

Рентгенге түсуіңіз керек.

Қанның анализін тапсыруыңыз қажет.

Ауызыңызды кеңірек ашыңыз.

Міне, рецепт жазып бердім.

Сіз мына дәріні ішуіңіз керек.

Дәріні күніне үш рет:

- шәй қасықпен;

- бір (екі) таблеткадан аш қарынға ішіңіз.

Ауырмайтын жерім жоқ.

Қауіпті ештеңе жоқ.

Диета сақтаңыз.

Тісіңізді жұлу керек.

Мен Сізге қызметтік міндетіңізден босату туралы анықтама жазып берейін.

Столовая

Арбуз.
Баранина.
Борщ.
Вермишель.
Говядина.
Гречка.
Гуляш.
Дыня.
Жаркое.
Завтрак.
Какао.
Картофель жареный.
Картофельное пюре.
Кефир.
Компот.
Конфеты.
Котлета.
Кофе черный.
Курица.
Кусок хлеба.
Макаронны.
Масло
Молоко.
Мясо по-казахски.
Обед.
Окрошка.
Перец.
Печенье.
Плов.
Повар.
Поднос.
Рис.
Рыба жареная.
Сахар.
Сметана.
Соль.

Асхана

Қарбыз.
Қой еті.
Борщ.
Вермишель.
Сыыр еті.
Қарақұмық.
Гуляш.
Қауын.
Қуырылған ет.
Ертеңгі ас.
Какао.
Қуырылған картоп.
Картоп пюресі.
Айран.
Компот.
Кәмпит.
Котлет.
Қара кофе.
Тауық.
Бір тілім (үзім) нан.
Макарон.
Май
Сүт.
Ет.
Түскі ас.
Окрошка.
Бұрыш.
Печенье.
Палау.
Аспаз.
Поднос.
Күріш.
Қуырылған балық.
Қант.
Қаймақ.
Тұз.

Суп гороховый (картофельный, молочный).

Творог.

Тушеная капуста.

Ужин.

Хлеб белый (черный, мягкий, черствый).

Фрукты.

Чай (чай с молоком).

Вы уже позавтракали (пообедали, поужинали)?

Пойдем обедать вместе с нами.

Что Вы хотите на первое, на второе, на третье?

Сколько Вам подать хлеба?

Сколько с меня?

С Вас ... тенге.

Это место свободно?

Это место занято.

Разрешите (можно) сесть за Ваш стол?

Передайте мне, пожалуйста, соль (перец).

Как называется это блюдо?

Посуда

Вилка.

Кастрюля.

Кружка.

Крышка.

Ложка столовая.

Миска.

Нож.

Пиала.

Үрме бұршақ (картоп, сүт) сорпасы.

Сүзбе.

Бұқтырылған капуста.

Кешкі ас.

Ақ (қара, жұмсақ, қатқан) нан.

Жеміс-жидек.

Шай (сүт қатқан).

Сіз ертенгі (түскі, кешкі) асты ішіп алып па едіңіз?

Жүр, түстік тамақты бірге ішейік.

Сұйық, қою тамақтан, сусыннан не ішкіңіз келеді?

Қанша нан берейін?

Қанша беруім керек?

Сізден ... теңге.

Мына орын бос па екен?

Бұл орын бос емес.

Сіздің столға отыруға (бола ма) рұқсат етіңізші?

Маған тұз (бұрыш) беріп жіберіңізші.

Бұл тағам қалай аталады?

Ыдыс-аяқ

Шанышқы.

Кастрөл.

Сапты аяқ.

Қақпақ.

Ас қасық.

Меске.

Пышпақ.

Кесе.

Сковорода.
Стакан.
Тарелка глубокая (мел-
кая).
Чашка.
Чайник.

Физическая подготовка

Баскетбольная пло-
щадка.
Бокс.
Боксер.
Боксерские перчатки.
Болельщик.
Брусья.
Бутсы.
Весовая категория.
Волейбольная площадка.
Гантели.
Гимнастический зал.
Горные ботинки.
Дистанция.
Жим.
Заняться (заниматься)
физической подготовкой.
Заняться (заниматься)
спортом.
Каратэ.
Кеды.
Команда.
Конь.
Костюм спортивный.
Кроссовки.
Ледоруб.
Личное (командное) пер-
венство.

Таба.
Стақан.
Терең (жайпақ) төрелке.

Шыныаяқ.
Шәйнек.

Дене шынықтыру дайындығы

Баскетбол алаңы.

Бокс.
Боксер.
Боксер қолғабы.
Жанкүйер.
Қырлы бөрене.
Бутсы.
Салмақ дәрежесі.
Волейбол алаңы.
Гантель.
Гимнастика залы.
Тауға арналған бөтенке.
Арақашықтық.
Ауырлықты көтеру.
Дене шынықтырумен
шұғылдану.
Спортпен шұғылдану.

Каратэ.
Кеды.
Команда.
Ат.
Спорт киімі.
Кроссовки.
Мұз шапқыш.
Жеке (командалық) бі-
ріншілік.

Лыжи.
Лыжные палки.
Лыжная мазь.
Лыжные ботинки.
Мяч футбольный (волей-
больный, баскетбольный).
Опустить штангу.
Палатка двухместная
(трехместная, четырех-
местная).
Перекладина.
Площадка.
Победитель соревнования.
Поднять штангу.
Разминка.
Ракетка для тенниса (для
бадминтона).
Раунд.
Результат.
Ринг.
Рывок.
Рюкзак.
Самбо.
Сетка волейбольная (тен-
нисная, для бадминтона).
Скамейка.
Соревнование.
Соревнования по фут-
болу (волейболу, спортив-
ной стрельбе, гирям, боксу,
плаванию, гимнастике).
Спальный мешок.
Спортивная майка.
Спортивные трусы.
Спортивный зал.
Спортивный разряд.
Стадион.
Старт.

Шаңғы.
Шаңғы таяқтары.
Шаңғы майы.
Шаңғы бәтеңкесі.
Футбол (волейбол,
баскетбол) добы.
Штанганы түсіру.
Екі (үш, төрт) кісілік ша-
тыр.

Белағаш
Алаң.
Жарыс жеңімпазы.
Штанганы көтеру.
Қан тарату.
Теннис (бадминтон) ра-
кеткасы.
Раунд.
Нәтиже.
Ринг.
Жұлқа көтеру.
Жол дорба.
Күрес.
Волейбол (теннис, бад-
минтон) торы.
Скамейка.
Жарыс.
Футболдан (волейбол-
дан, спорттық атудан, гір
көтеруден, бокстан, жүзу-
ден, гимнастикадан) жарыс.
Төсек қап.
Спорт майкасы.
Спорт трусі.
Спорт залы.
Спорт дәрежесі.
Стадион.
Старт.

Судья.
Схватка.
Счет.
Толчок.
Тренажерный зал.
Тренировка.
Тяжелая атлетика.
Удар.
Участник соревнования.
Фал (страховочная веревка).

Физическая зарядка.

Финиш.
Финишировать.
Шарик для настольного тенниса.

Шведская лестница.

Штанга.

Член команды.

Вы интересуетесь спортом?

Я интересуюсь спортом.

Больше всего меня интересуется легкая атлетика.

Я занимаюсь плаванием.

В Казахстане очень развиты национальные виды спортивной борьбы.

В последнее время количество мастеров пятиборья возросло.

Вы любите бокс?

Мне нравится бокс.

Вы умеете плавать?

Я не умею плавать.

Төреші.

Айқас.

Есеп.

Серпе көтеру.

Тренажер залы.

Жаттығу.

Ауыр атлетика.

Соққы.

Жарысқа қатысушы.

Фал (сақтандыратын арқан).

Дене шынықтыру жаттығуы.

Сөре.

Сөреге келу (жету).

Стол теннисінің шары.

Швед сатысы.

Штанга.

Команда мүшелері.

Сіз спортқа қызығасыз ба?

Спортқа қызығамын.

Мені әсіресе жеңіл атлетика қызықтырады.

Мен жүзумен шұғылданамын

Қазақстанда күрес өте жақсы дамыған, мәселен, қазақша күрес.

Соңғы кезде бессайыс шеберлері көбейе бастады.

Сізге бокс ұнай ма?

Маған бокс ұнайды.

Сіз жүзе білесіз бе?

Мен жүзе білмеймін.

Я хорошо (плохо) плаваю.

Где здесь тренировочный зал?

Когда следующая тренировка?

У вас есть охотничья собака?

Возмите ее собой.

Какое у вас ружье?

У меня одноствольное (двуствольное) ружье.

Время

Сколько времени?

Сколько времени это продлится?

Это продлится два часа.

Который час?

Пять часов три минуты.

Девять часов пятнадцать минут.

Десять часов тридцать минут.

Одиннадцать часов сорок пять минут (без четверти двенадцать).

Ровно пять часов.

В котором часу? Во сколько?

В семь пятнадцать.

Мен жақсы (нашар) жүземін.

Бұл арада жаттығу залы қай жерде?

Келесі жаттығу қашан?

Сізде аңшы ит бар ма?

Соны ерте жүріңіз.

Сіздің мылтығыңыз қандай?

Менің мылтығым дара ауыз (қос ауыз).

Уақыт

Уақытыңыз қанша?

Бұл қанша уақытқа созылады (енді қашанға дейін созылады) ?

Бұл екі сағатқа созылады.

Сағат қанша?

Сағат бестен үш минут өтті.

Сағат тоғыздан он бес минут өтті.

Сағат он жарым.

Он екіге он бес минут қалды.

Сағат – дәл бес.

Қай сағатта? Қашан?

Жетіден он бес минут өткенде.

Когда я должен прийти?

Придите, к шести часам.

Придите через два часа
Я вернусь через десять
минут.

До которого часа?

С четырех тридцати до
семи часов.

Мы начинаем работать
утром в семь (девять) часов.

Мне (нам, вам, ему, им)
надо быть там (здесь) в
восемь часов утра.

Подожди меня пятнад-
цать минут (полчаса).

Времена года

Весна (весной).

Лето (летом).

Осень (осенью).

Зима (зимой).

Неделя

Понедельник.

Вторник.

Среда.

Четверг.

Пятница.

Суббота.

Воскресенье.

На этой неделе.

На прошлой неделе.

Мен қай уақытта келей-
ін?

Сағат алтыларға жақын
келіңіз.

Екі сағаттан соң келіңіз
Мен он минуттан кейін
ораламын.

Қай сағатқа дейін?

Сағат төрт жарымнан
бастап, жетіге дейін.

Біз жұмысты таңертеңгі
сағат жетіде (тоғызда)
бастаймыз.

Менің (біздің, біз(дер)дің,
сіз(дер)дің, оның, олардың)
онда (мында) ертеңгі сағат
сегізде болуым (болу(лар)-
ыңыз, болулары) керек.

Мені он бес минут (жарты
сағат) күт.

Жыл маусымдары

Көктем (көктемде).

Жаз (жазда).

Күз (күзде).

Қыс (қыста).

Апта

Дүйсенбі.

Сейсенбі.

Сәрсенбі.

Бейсенбі.

Жұма.

Сенбі.

Жексенбі.

Осы аптада.

Өткен аптада.

На следующей неделе.
Вчера была пятница.
Завтра воскресенье.
На какое время назначен
отъезд?

На понедельник.
С какого времени?
Со вчерашнего дня.
По какое время?
От вторника до субботы.

В этот понедельник.
В прошлый вторник.
Вторая (третья) неделя.
На всю неделю.
На несколько недель.
Какой сегодня день
недели?

Сегодня понедельник
(вторник).

Это было две недели
тому назад.

Месяцы

Январь.
Февраль.
Март.
Апрель.
Май.
Июнь.
Июль.
Август.
Сентябрь.
Октябрь.
Ноябрь.
Декабрь.
В этом месяце.

Келесі аптада.
Кеше күн жұма еді.
Ертең жексенбі.
Қайтатын мезгіліңіз
қашан еді?

Дүйсенбіге.
Қашаннан бері?
Кешеден бері.
Қашанға дейін?
Сейсенбіден сенбіге
дейін.

Осы дүйсенбіде.
Өткен сейсенбіде.
Екінші (үшінші) апта.
Бір апта бойына.
Бірнеше аптаға.
Бүгін аптаның қай күні?

Бүгін дүйсенбі (сейсенбі).

Ол бұдан екі апта бұрын
болған.

Айлар

Қаңтар.
Ақпан.
Наурыз.
Сәуір.
Мамыр.
Маусым.
Шілде.
Тамыз.
Қыркүйек.
Қазан.
Қараша.
Желтоқсан.
Осы айда.

Квартал.
Декада.
Число.
Какое сегодня число?
Сегодня седьмое апреля.
Один, (два, три) месяц (-а).
В этом месяце.
В прошлом месяце.
Отпуск у меня будет че-
рез месяц (полтора месяца).
Через два-три месяца.
Через год, два.
С марта до мая.

В прошлом году.
В будущем году.
В этом году.
В текущем году.
Завтра мне надо встать
рано утром.
Сегодня (завтра) в
полдень мы поедем на
полигон.

Сегодня (послезавтра) в
обед вы будете дома?
В полдень я буду дома.
В каком году это было?
Это было в 2000 году.
В течение года.
Двадцать первый век.

Погода

Какая сегодня погода?
Сегодня хорошая (пло-
хая) погода.
Сегодня жарко (холод-
но, душно, дождь, туман,
ветер, снег).

Тоқсан.
Он күндік.
Күн.
Бүгін нешесі?
Бүгін жетінші сәуір.
Бір ай (екі, үш ай).
Осы айда.
Өткен айда.
Менің демалысым бір (бір
жарым) айдан соң болады.
Екі-үш айдан соң.
Бір жыл, екі жылдан соң.
Наурыздан мамырға
дейін.

Өткен жылы.
Келесі жылы.
Биыл.
Осы жылы.
Мен ертең ерте тұруым
керек.
Бүгін (ертең) түс ауа біз
полигонға барамыз.

Бүгін (бүрсігүні) түскі
үзілісте үйде боласыз ба?
Түс ауа үйде боламын.
Бұл қай жылы больше еді?
Бұл 2000 жылы болған.
Жыл бойына.
Жиырма бірінші ғасыр.

Ауа райы

Бүгін ауа райы қандай?
Бүгін ауа райы жақсы
(жаман).
Бүгін ыстық (салқын,
тымырсық, жаңбыр, тұман,
жел, қар)

Вы слушали сводку о погоде?

Какая завтра будет погода?

Завтра будет дождь (во второй половине дня)

Сегодня двадцать восемь градусов тепла.

Сегодня сырая погода.

Идет дождь.

Падает снег.

Гремит гром.

Вчера было прохладно.

Сегодня пасмурный день.

Завтра будет тепло.

Жара.

Жаркое лето.

Теплая зима.

Теплая вода.

Холод.

Морозный день.

Морозный ночь.

Ветер.

Сильный ветер.

Рыхлый снег.

Таает (растаял) снег.

Град.

Погода в горах (здесь) изменчива.

Качества, свойства и характер людей

Благородный - подлый.

Вежливый - глупый.

Веселый - грустный.

Добрый - злой.

Здоровый - больной.

Ауа райы туралы хабарды тыңдадыңыз ба?

Ертең ауа райы қандай болады?

Ертең (түстен кейін) жаңбыр жауады.

Бүгін жиырма сегіз градус жылы.

Бүгін ауа райы ылғалды.

Жаңбыр жауып тұр.

Қар жауып тұр.

Күн күркіреді.

Кеше күн салқын болды.

Бүгін күн бұлыңғыр.

Ертең күн жылы болады.

Ыстық.

Ыстық жаз.

Жылы қыс.

Жылы су.

Суық.

Аязды күн.

Аязды түн.

Жел.

Өткір жел.

Ұлпа қар.

Қар еріп жатыр (кетті).

Бұршақ.

Таудың (бұл араның) ауа райы құбылмалы келеді.

Адамның қасиеті мен мінезі

Мейірбан - арамза.

Әдепті - дөрекі.

Қуанышты - қайғылы.

Мейірімді - мейірімсіз.

Дені сау - науқас.

Известный- неизвестный.
Красивый - некрасивый.
Образованный - необра-
зованный.

Полный – худой.
Сильный – слабый.
Старый – молодой.
Старший – младший.
Счастливый-несчастный.
Умный – глупый
(неумный).

Хороший – плохой.
Честный – нечестный.
Щедрый – скупой.

**Свойства и
характеристика
предметов и явлений**

Быстрый – медленный.
Верхний – нижний.
Весенний – осенний.
Вкусный – невкусный.
Внешний – внутренний.
Высокий – низкий.
Глубокий – мелкий.
Громкий – тихий.
Густой – жидкий.
Длинный – короткий.
Дневной – ночной.
Дорогой – дешевый.
Интересный - неинтерес-
ный.

Крупный – мелкий.
Легкий - трудный.
Легкий - тяжелый.
Летний – зимний.
Настоящий – поддель-
ный.

Белгілі - белгісіз.
Көркем (сұлу) - ұсқынсыз.
Білімді - білімсіз.

Толық – арық.
Күшті – әлсіз.
Қарт (кәрі) – жас.
Үлкен – кіші.
Бақытты – бақытсыз.
Ақылды – ақымақ
(ақылсыз).

Жақсы – жаман, нашар.
Адал – арам.
Жомарт – саран.

**Заттар мен
құбылыстардың қасиеті
мен сапасы**

Жылдам – баяу.
Жоғарғы – төменгі.
Көктемгі – күзгі.
Дәмді – дәмсіз.
Сыртқы – ішкі.
Биік – аласа.
Терең – тайыз.
Қатты – ақырын.
Қою – сұйық.
Ұзын – қысқа.
Күндізгі – түнгі.
Қымбат – арзан.
Қызықты - қызықсыз.

Ірі – майда.
Жеңіл - қиын.
Жеңіл – ауыр.
Жазғы – қысқы.
Нағыз – бояма.

Натуральный – искусственный.

Острый - тупой.
Первый – последний.
Передний – задний.
Передовой – отсталый.
Полезный – вредный.
Полный – пустой.
Понятный – непонятный.
Правый – левый.
Приятный – неприятный.
Простой – сложный.
Разный – одинаковый.
Старый – новый.
Сухой – сырой (мокрый).
Твердый – мягкий.
Толстый – тонкий.
Теплый – холодный.
Утренний – вечерний.
Частый – редкий.
Чистый – грязный.
Широкий – узкий.

Цвета

Белый.
Бежевый.
Бледный.
Бордовый.
Голубой.
Желтый.
Зеленый.
Золотистый.
Коричневый.
Красный.
Лиловый.
Оранжевый.
Пестрый.

Табиғи – жасанды.

Өткір – өтпейтін.
Бірінші – соңғы.
Алдыңғы – артқы.
Озат – артта қалушы.
Пайдалы – зиян.
Толық – бос.
Түсінікті – түсініксіз.
Оң – сол.
Сүйкімді – сүйкімсіз.
Оңай – күрделі.
Әр түрлі – бір түрлі.
Ескі – жаңа.
Құрғақ – дымқыл (ылғал).
Қатты – жұмсақ.
Жуан – жіңішке.
Жылы – суық.
Ертеңгілік – кешкілік.
Жиі – сирек.
Таза – лас.
Жалпақ – жіңішке.

Бояу түстері

Ақ.
Сарғылтым.
Боз.
Күрең қызыл.
Көгілдір.
Сары.
Жасыл.
Алтын түстес.
Қоңыр.
Қызыл
Көк сұр.
Қызыл сары.
Ала, түрлі түсті, шұбар.

Розовый.
Светлый.
Серебристый.
Серый.
Синий.
Сиреневый.

Темный.
Фиолетовый.
Черный.
Яркий.

Счет. Числа
Количественный
числительные

Один (одна, одно).
Два (две).
Три.
Четыре.
Пять.
Шесть.
Семь.
Восемь.
Девять.
Десять.
Одиннадцать.
Двенадцать.
Девятнадцать.
Двадцать.
Двадцать один.
Тридцать.
Сорок.
Пятьдесят.
Шестьдесят.
Семьдесят.
Восемьдесят.
Девяносто.

Қызғылт.
Ақшыл.
Күміс түстес.
Сұр.
Көк.
Қызғылт көк (сирень
түстес).

Қара қоңыр.
Күлгін.
Қара.
Ашық түсті.

Есеп. Сан
Есептік сандар

Бір.
Екі.
Үш.
Төрт.
Бес.
Алты.
Жеті.
Сегіз.
Тоғыз.
Он.
Он бір.
Он екі.
Он тоғыз.
Жиырма.
Жиырма бір.
Отыз.
Қырық.
Елу.
Алпыс.
Жетпіс.
Сексен.
Тоқсан.

Сто.
Двести.
Триста.
Четыреста.
Пятьсот.
Тысяча.
Две тысячи.
Миллион.
Миллиард.
Оба (м.р., ср.р.).
Обе (ж.р.).
Трое.
Четверо.
Пятеро.
Шестеро.
Семеро.
Десяток.
Две третьих.
Две пятых.
Три четверти.
Одна десятая.
Одна тысячная.
Полтора.
Три с половиной тонны.
Пять целых и семь
десятих.
Один процент.
Полпроцента.

**Порядковые
числительные**

Первый (-ая, -ое).
Второй (-ая, -ое).
Третий (-ья, -ья).
Четвертый (-ая, -ое).
Пятый (-ая, -ое).
Одинадцатый (-ая, -ое).

Жүз.
Екі жүз.
Үш жүз.
Төрт жүз.
Бес жүз.
Мың.
Екі мың.
Миллион.
Миллиард.
Екеу.
Екеу.
Үшеу.
Төртеу.
Бесеу.
Алтау.
Жетеу.
Ондаған.
Үштің екісі.
Бестің екісі.
Төрттің үші.
Онның бірі.
Мыннан бір.
Бір жарым.
Үш жарым тонна.
Бес бүтін оннан жеті.

Бір пайыз.
Жарты пайыз.

Реттік сандар

Бірінші.
Екінші.
Үшінші.
Төртінші.
Бесінші.
Он бірінші.

Двадцатый (-ая, -ое).
Двадцать первый (-ая, -ое).
Тридцатый (-ая, -ое).
Сороковой (-ая, -ое).
Пятидесятый (-ая, -ое).
Сотый (-ая, -ое).
Двухсотый (-ая, -ое).
Пятисотый (-ая, -ое).
Тысячный (-ая, -ое).
Миллионный (-ая, -ое).

Дробные числительные и проценты

0,1 - ноль целых одна десятая.

0,5 - ноль целых пять десятых.

0,01 - ноль целых одна сотая.

0,001 - ноль целых одна тысячная.

1,25 - одна целая двадцать пять сотых.

7,025 - семь целых двадцать пять тысячных.

1% - один процент.

3% - три процента.

0,5% - полпроцента.

1,5% - полтора процента.

$\frac{1}{2}$ - одна вторая (половина).

$\frac{1}{3}$ - одна третья (треть).

$\frac{3}{4}$ - три четвертых (четверти).

2 $\frac{1}{4}$ - две целых одна четвертая.

Измерение длины и веса
Сколько весит?

Здесь полкилограмма (килограмм, центнер, тонна).

Жиырмасыншы.
Жиырма бірінші.
Отызыншы.
Қыркыншы.
Елуінші.
Жүзінші.
Екі жүзінші.
Бес жүзінші.
Мыңыншы.
Миллионыншы.

Бөлшек сандар және пайыз

0,1 – нөл бүтін оннан бір.

0,5 – нөл бүтін оннан бес.

0,01 – нөл бүтін жүзден бір.

0,001 – нөл бүтін мыңнан бір.

1,25 - бір бүтін жүзден жиырма бес.

7,025 - жеті бүтін мыңнан жиырма бес.

1% - бір пайыз.

3% - үш пайыз.

0,5% - жарты пайыз.

1,5 – бір жарым пайыз.

$\frac{1}{2}$ - екіден бір (жарты.)

$\frac{1}{3}$ - үштен бір

$\frac{4}{3}$ - төрттен үш.

2 $\frac{1}{4}$ - екі бүтін төрттен бір.

Ұзындық, салмақ өлшемдері
Қанша тартады?

Мұнда жарты килограмм (бір килограмм, центнер, тонна).

Мне надо три (пять) килограмма (-ов), семьсот граммов.

Какая длина? Какая ширина?

Здесь один сантиметр (миллиметр, дециметр, метр), два (пять) сантиметра (-ов).

Нам осталось пройти около двух километров.

Сколько стаканов (литров) Вам налить?

Налей мне один стакан (литр, две (семь) кружки (-ек).

Где указана цена?

Дорого.

Дешево.

Разменяйте мне, пожалуйста, пятьсот тенге.

Денги

Сколько это стоит?

Сколько я должен заплатить?

С Вас сто (двести сорок семь) тенге.

Есть деньги.

Нет денег.

Нет мелких (крупных) денег.

Это большая (маленькая) сумма.

Пятьдесят (сто, двести) тенге.

Разменять (одолжить) деньги (девятьсот).

Не могли бы Вы разменять мне четыреста тенге?

Сколько Вы за это заплатили?

Двадцать пять тенге.

Семнадцать тенге.

Маған үш (бес) килограмм, жеті жүз грамм керек еді.

Ұзындығы қандай? Ені қанша?

Мұнда бір сантиметр (миллиметр, дециметр, метр), екі (бес) сантиметр.

Бізге енді екі шақырымдай жүру керек.

Сізге неше стакан (литр) құяйын?

Маған бір стакан (литр), екі (жеті) саптаяк құй.

Бағасы қай жерде көрсетілген?

Қымбат.

Арзан.

Маған бес жүз теңгені ұсатып беріңізші.

Ақша

Бұл қанша тұрады?

Мен қанша төлеуім керек?

Сізден жүз (екі жүз қырық жеті) теңге.

Ақша бар.

Ақша жоқ.

Ұсақ (ірі) ақша жоқ.

Бұл - көп (аз) қаржы.

Елу (жүз, екі жүз) теңге.

Ақшаны (тоғыз жүз) (қарызға беру) ұсату.

Сіз маған төрт жүз теңге ұсатып бермес пе екенсіз.

Сіз бұл үшін қанша төледіңіз?

Жиырма бес теңге.

Он жеті теңге.

ҚАЗАҚША-ОРЫСША ӘСКЕРИ ТІЛДЕСКІШ

Сәлемдесу

Сәлеметсіздер ме, мырзалар!

Сәлеметсіз бе, майор мырза!

Сәлеметсіз бе (сәлеметсің бе)!

Қайырлы таң!

Қайырлы күн!

Қайырлы кеш!

Қош келдіңіз!

Жол болсын!

Бірге болсын!

Сіз демалыстасыз ба?

Иә, демалыстамын.

Хал-жағдайың (-ыңыз) қалай?

Рақмет, жақсы!

Халыңыз қалай?

Рақмет, жаман емес.

Денсаулығыңыз қалай?

Дидарласқанымыз жақсы болды.

Қандай жаңалық бар?

Ешқандай жаңалық жоқ.

Қоштасу

Көріскенше мырзалар!

Көріскенше!

Келесі кездескенше!

Ертеңге дейін!

Көріскенше күн жақсы болсын!

Енді қашан көрісер екенбіз?

Приветствие

Здравствуйте, господа!

Здравствуйте, господин майор!

Здравствуйте (здравствуй)!

Доброе утро!

Добрый день!

Добрый вечер!

Добро пожаловать!

Добрый путь!

И вам тоже!

Вы в отпуске?

Да, в отпуске.

Как поживаешь (поживаете)?

Благодарю, хорошо!

Как Ваши дела?

Спасибо, неплохо.

Как ваше здоровье?

Мне приятно видеть вас (тебя).

Что нового?

Нет никаких новостей.

Прощание

До свидания, господа!

До свидания!

До следующей встречи!

До завтра!

Всего хорошего!

Когда увидимся снова?

Бұйырса, жуырда
көрісерміз.

Мен сізбен қоштасқалы
келдім.

Командиріңізге бізден
(менен) сәлем айтыңыз.

Қош болыңыз!

Қош болыңыздар, қым-
батты достар!

Жолыңыз болсын!

Қарату

Мырза!

Жолдас!

Дос (достар)!

Құрметті.

(Жолдас) командир
(полковник, капитан,
сержант) мырза!

Кіруге рұқсат па?

Кіріңіз.

Сөйлесуге рұқсат етіңіз.

Отырыңыз.

Мен қазір бос емеспін,
кейін кіріңіз.

Сұрауға бола ма?

Сұраңыз.

Тыңда (-ңыз).

Кешір (кешіріңіз).

Қайталап айтыңызшы.

Кешіріңіз, мен штаб
бастығын көрсем деп едім.

Шығуға рұқсат па?

Майор Смаиловпен сөй-
лесуге рұқсат етіңіз.

Надеюсь, скоро.

Я пришел с Вами
попрощаться.

Передайте привет
Вашему командиру.

Прощайте!

Прощайте, дорогие
друзья!

Счастливого пути!

Обращение

Господин!

Товарищ!

Друг (друзья)!

Уважаемый (-мая, -мые).

Господин (товарищ)
командир (полковник,
капитан, сержант)!

Разрешите войти?

Войдите.

Разрешите обратиться.

Садитесь.

Сейчас я занят, зайдите
позже.

Можно ли спросить?

Пожалуйста, спраши-
вайте!

Послушай (-те).

Прости (простите).

Повторите, пожалуйста.

Простите, я хотел (-а) бы
видеть начальника штаба.

Разрешите выйти?

Разрешите обратиться к
майору Смаилову.

Сізге майор Смаиловпен сөйлесуге рұқсат етілмейді.

Полковник мырза! Капитан Ахметовпен сөйлесуге рұқсат етіңіз.

Сейілдемеге шығуға рұқсат етіңіз.

Курсант Асанов, сұраққа жауап беріңіз.

Иә, Сізді (сені) тыңдап тұрмын.

Мен сені (Сізді) тыңдап тұрмын.

Өтініш

Кешіріңіз, мен Сізден сұрайын деп едім.

Тыңдап тұрмын.

Ол жөнінде мені хабардар етіңізші.

Кіруге (отыруға) бола ма?

Кіріңіз (отырыңыз).

Әрине, болады.

Менің сізге өтінішім бар.

Айтып жіберіңізші, штаб қай жерде?

Алыс емес.

Егер қиындық етпесе, маған (бізге) көмектесіп жіберіңізші.

Сіздің қандай ұсыныстарыңыз бар?

Рапорт (арыз) жазыңыз.

Шағым және арыз жоқ.

Менің ұсынысым бар.

Вам отказано в обращении к майору Смаилову.

Господин полковник! Разрешите обратиться к капитану Ахметову.

Разрешите убыть в увольнение.

Курсант Асанов, ответьте на вопросы.

Да, слушаю Вас (тебя).

Я тебя (Вас) слушаю.

Просьба

Извините, я хотел бы спросить у Вас.

Слушаю Вас.

Проинформируйте меня, пожалуйста, об этом.

Можно войти (сесть)?

Войдите (садитесь).

Да, конечно.

У меня к вам просьба.

Скажите, пожалуйста, где находится штаб?

Недалеко.

Если не трудно, помогите мне (нам), пожалуйста.

Какие у Вас будут предложения?

Напишите рапорт (заявление).

Жалоб и заявлений нет.

У меня есть предложение.

Маған есеп тапсырыңыз.
Сізге есеп ұсынамын.

Ризашылық білдіру
Қазақстан Республи-
касына қызмет етемін.

Рақмет!

Көп рақмет!

Алғыс айтамын!

Мен Сізге өте ризамын!

Ықыласыңызға ризамын
(ризамыз)!

Сыйлығыңызға ризамын!

Меймандостығыңызға,
ықыласыңызға шын жү-
ректен ризамын (ризамыз)!

Шын жүректен алғыс
айтамын (айтамыз)!

Көмегіңізге (кеңесіңізге)
рақмет!

Сіз маған көп жәрдем
еттіңіз, үлкен рақмет!

Сізге өте ризамын!

О не дегеніңіз! (Ештеңе
емес!)

Сіз өте қайырымды
екенсіз!

Құттықтағаныңызға
рақмет!

Пейіліңізге рақмет!

Қандай сүйсінерлік!

Қандай қуаныштымын!

Бұл өте жақсы.

Шын көңіліммен.

Кешірім сұрау
Кешіріңіз.

Представьте мне отчет.
Представляю Вам отчет.

Благодарность
Служу Республике
Казахстан.

Спасибо!

Большое спасибо!

Благодарю Вас!

Я Вам очень благодарен!

Благодарю (благодарим)
за внимание!

Благодарю за подарок!

Сердечно благодарю
(благодарим) за госте-
приимство, за прием!

Благодарю (-им) от всего
сердца!

Спасибо за помощь
(совет)!

Вы очень мне помогли,
огромное спасибо!

Я Вами очень доволен!

Не за что!

Вы очень добры!

Спасибо за поздравление!

Спасибо за любезность!

Как приятно!

Как я рад!

Это очень хорошо.

С удовольствием.

Извинение
Извините, пожалуйста.

Қазақша дұрыстап сөйлей алмағаным үшін кешіріңіз.

Кешіріңіз, мен қателесіппін.

Кешіккеніме кешір (-іңіз), гафу ет (-іңіз).

Мазаңызды алғанымға гафу етіңіз.

Сөзіңізді (сөзіңді) бөлгеніме кешір (-іңіз), гафу ет (-іңіз).

Сізге бөгет жасағанымға кешіріңіз.

Сіздің алдыңызда кешірім сұрауым керек.

Қысылмаңыз, айтарлықтай ештеңе бола қойған жоқ.

Мен қатты ыңғайсызданып тұрмын.

Кешір (-іңіз), бірақ менің ойым басқаша.

Өкінішті-ақ!

Келісім

Иә.

Иә, бұл мен.

Иә, әрине.

Дәл солай.

Жақсы.

Мен келісемін (біз келісеміз).

Сөзсіз.

Қалай да.

Міндетті түрде.

Мен қарсы емеспін (біз қарсы емеспіз).

Простите за мое плохое произношение по-казахски.

Простите, я ошибся.

Извини (-те), прости (-те) за мое опоздание.

Простите за беспокойство.

Извини (-те), прости (-те) за то, что я прервал Вас.

Извините, что помешал.

Я должен перед Вами извиниться.

Пожалуйста, ничего особенного.

Мне очень неприятно.

Прости (простите), но я думаю иначе.

Очень жаль!

Согласие

Да.

Да, это я.

Да, конечно.

Так точно.

Хорошо.

Я согласен (мы согласны).

Безусловно.

Наверняка.

Обязательно.

Я не возражаю (мы не возражаем).

Сенікі дұрыс (сіздікі дұрыс).

Барықыласыммен.

Иә, мейліңіз.

Жоққа шығару

Жоқ.

Жоқ, рақмет.

Мен келіспеймін.

Жоқ, біз істей алмаймыз.

Болмайды.

Уақытым (уақытымыз)

жоқ.

Сіздікі дұрыс емес, мырза (жолдас).

Сіз қателесесіз.

Бұлай болуы мүмкін емес.

Жоқ, бұл олай емес.

Бұл дәл емес.

Өкінішті-ақ, бірақ менің бас тартуыма тура келеді.

Өкінішті-ақ, бірақ менің қолымнан келмейді.

Шақыру

Кіріңіз.

Төрге шығыңыз (өтіңіз)!

Киіміңізді (пальтоңызды, бас киіміңізді) шешіңіз.

Отыр (-ыңыз).

Өтінемін, былай шығыңыз.

Менімен бірге жүріңіз.

Сізді (сіздерді) конференцияға шақырамыз.

Ты прав (Вы правы).

С большим удовольствием.

Да, пожалуйста.

Отрицание

Никак нет (нет).

Нет, спасибо.

Я не согласен.

Нет, мы не можем.

Нельзя.

Мне (нам) некогда.

Вы не правы, господин (товарищ).

Вы ошибаетесь.

Это исключено.

Нет, это не так.

Это не точно.

Очень жаль, но я должен отказаться.

Очень жаль, но я не смогу.

Приглашение

Войдите.

Проходите, пожалуйста!

Снимите свою одежду (пальто, головной убор).

Садись (садитесь), пожалуйста.

Прошу Вас, пройдите сюда.

Пойдемте со мной.

Мы приглашаем Вас на конференцию.

Танысу

Танысыңыз.

Бұл кісі - Александров
Алексей Владимирович.

Сіз қайдан келдіңіз?

Мен Астанадан келдім.

Сізді өз жолдастарыммен
таныстырғым келеді.

Мені өз әріптестеріңізбен
таныстырыңызшы.

Сізбен танысқанымға өте
қуаныштымын!

Фамилияң (-ыз) кім?

Менің фамилиям -
Асанов.

Сіз қашан келдіңіз?

Мен бүгін келдім.

Біз қашан кездесеміз?

Қалауыңыз білсін.

Қандай жаңалықтар бар?

Айтарлықтай жаңалық
жоқ.

Сіз командирді көрме-
діңіз бе?

Ол қазір келеді, күте
тұрыңыз.

Танысуға рұқсат етіңіз,
мен...

Сіздің мекен-жайыңыз
қалай?

Менің мекен-жайым:
Астана қаласы, Мәметова
көшесі, 23 үй, 5 пәтер.

Мен қайда келуім
(баруым) керек?

Рұқсаттама бюросына
баруыңыз керек.

Знакомства

Познакомьтесь.

Он - Александров
Алексей Владимирович.

Вы откуда приехали?

Я приехал из Астаны.

Хочу познакомить Вас со
своими товарищами.

Познакомьте меня, пожа-
луйста, с Вашими коллегами.

Очень рад с Вами
познакомиться!

Как твоя (Ваша) фамилия?

Моя фамилия Асанов.

Когда Вы приехали?

Я приехал сегодня.

Когда мы встретимся?

Как Вам удобнее?

Какие новости?

Ничего нового.

Вы не видели командира?

Подождите его, сейчас
он вернется.

Разрешите познако-
миться, я

Какой у Вас адрес?

Мой адрес: город Астана,
улица Маметовой, дом 23,
квартира 5.

Куда я должен прийти
(пойти)?

Вы должны пройти в
бюро пропусков.

Сізді қай жерден күтейін?
Мен сізді бақылау-өткізу
пунктінде күтемін.

Ахметов мырза штапта ма?

Иә, штапта.

Жоқ. Ол полигонда.

Ол әлі оралған жоқ.

Кіріңіз.

Сіздің сәл күте тұруыңыз
керек.

Отырыңыз.

Амал жоқ, мен енді
кетуге тиіспін.

Құттықтау

Сізді (сені) мерекенізбен
(мерекенмен) құттықтаймын
(құттықтықтаймыз)!

Сізді (сені):

- Жаңа жылыңызбен!

- Халықаралық әйелдер
күнімен!

- Наурыз мерекесімен!

- Қазақстан халқының
бірлігі мерекесімен!

- Жеңіс күнімен!

- Қазақстан Республи-
касының Конституциясы
күнімен!

- Республика күнімен!

- Қазақстан Республи-
касының Тәуелсіздігі күні-
мен!

- Отан қорғаушылар
күнімен!

Где ждять Вас?

Я буду ждять Вас на
контрольно-пропускном
пункте.

Господин Ахметов в
штабе?

Да, в штабе.

Нет. Он на полигоне.

Он еще не вернулся.

Войдите, пожалуйста.

Вы должны немного
подождать.

Садитесь, пожалуйста.

К сожалению, я должен
идти.

Поздравление

Поздравляю (поздрав-
ляем) Вас (тебя) с праздни-
ком!

Поздравляю Вас (тебя) с:

- Новым годом!

- Международным жен-
ским днем!

- Праздником Наурыз!

- Праздником единства
народа Казахстана!

- Днем Победы!

- Днем Конституции
Республики Казахстан!

- Днем Республики!

- Днем Независимости
Республики Казахстан!

- Днем защитника Оте-
чества!

- Спорт күнімен!
- Білім күнімен!
- Әскери бөлім күнімен!
- Әуе-десанттық әскерлері күнімен!
- Ракета әскерлері және артиллерия күнімен!
- Инженерлік әскерлер күнімен!
- Әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлері күнімен!
- Медицина қызметкерлері күнімен!
- Баспа күнімен!
- Әскери әуе күштері күнімен!
- Танкистер күнімен!
- Байланыс әскерлері күнімен!
- Автомобиль көлігі әскерлері күнімен!
- Құрылысшылар күнімен!
- Туған күніңмен (күні-нізбен)!
- Еңбектегі табысыңызбен!
- Оқудағы табысыңмен (табысыңызбен)!

- кезекті сержант (старшина, капитан) әскери атағын алуыңызбен!
- Әскери академияны (училищені, кадет корпусын) табысты бітірулеріңізбен құттықтаймын!

- Днем спорта!
- Днем знаний!
- Днем войсковой части!
- Днем воздушно-десантных войск!
- Днем ракетных войск и артиллерии!
- Днем инженерных войск!
- Днем войск противовоздушной обороны!
- Днем медицинского работника!
- Днем печати!
- Днем Военно-воздушных сил!
- Днем танкиста!
- Днем войск связи!

- Днем войск автомобильного транспорта!
- Днем строителя!

- днем рождения!
- успехом в труде!
- успехом в учебе!

- присвоением очередного воинского звания сержант (старшина, капитан).
- успешным окончанием Военной академии (училища, кадетского корпуса).

Қызметіңізде табыстар тілеймін!

Сізге табыс (денсаулық, бақыт) тілеймін!

Сізді ұжым атынан құттықтаймын!

Тіл

Сіз орысша (қазақша) сөйлей аласыз ба (түсінесіз бе)?

Мен қазақ тілін таяуда ғана үйрене бастадым.

Мен қазақша сөйлей алмаймын (бірақ аздап түсінемін).

Мен қазақша нашар сөйлеймін (бірақ жақсы түсінемін).

Мен қазақша түсінбеймін.

Менің (біздің) қазақша (сөйлеп, оқып, жазып) үйренгім (үйренгіміз) келеді.

Мен дұрыс айтып тұрмын ба?

Бізге тілмаш керек.

Тілмашты шақырып жіберіңізші.

Мен (біз) сені түсіндім (түсіндік).

Мен (біз) сені (Сізді) дұрыс түсіндім бе (түсіндік пе)?

Орыс тілі – ұлтаралық тіл.

Желаю успехов в службе.

Желаю Вам успеха (здоровья, счастья).

Поздравляю Вас от имени коллектива.

Язык

Вы говорите (понимаете) по-русски (по-казахски)?

Я только недавно начал изучать казахский язык.

Я не умею говорить по-казахски (но немного понимаю).

Я плохо говорю по-казахски (но хорошо понимаю).

Я не понимаю по-казахски.

Я (мы) хочу (хотим) научиться (говорить, читать, писать) по-казахски.

Правильно ли я говорю?

Нам нужен переводчик.

Пригласите, пожалуйста, переводчика.

Я (мы) тебя понял (поняли).

Правильно ли я (мы) тебя (Вас) понимаю (понимаем)?

Русский язык - международный язык.

Сіз шетел тілдерінің қайсысын білесіз?

Сіз ағылшын (француз, неміс) тілін білесіз бе?

Мен аздап ағылшынша (немісше, французша) білемін.

Мен шетел тілдерін білмеймін.

Қазақ тілін түсінетін кім бар мұнда?

Қай тілді ана тілім деп есептейсіз?

Мен қазақ (орыс) тілін ана тілім деп есептеймін.

Мен қазақ тілін үйреніп жүрмін.

Мен қазақ тілін білмеймін.

Сіз орыс тілін үйреніп жүрсіз бе?

Мен орыс тілін еркін меңгеремін.

Біз Сізбен орысша (қазақша) сөйлесе аламыз.

Бұл қазақша қалай аталады?

Маған осыны қазақша жазып беріңізші.

Мінеки.

Асықпай айтыңызшы.

Тағы да қайталап айтыңызшы.

Какой иностранный язык Вы знаете?

Знаете ли Вы английский (французский, немецкий) язык?

Я немного знаю английский (немецкий, французский).

Я не знаю иностранных языков.

Кто здесь понимает по-казахский?

Какой язык Вы считаете родным?

Я считаю родным казахский (русский) язык.

Я изучаю казахский язык.

Я не знаю казахского языка.

Изучаете ли Вы русский язык?

Я свободно владею русским языком

Мы можем поговорить с Вами по-русски (по-казахски).

Как это называется по-казахски?

Напишите мне это по-казахски.

Вот, пожалуйста.

Говорите, пожалуйста, медленнее.

Повторите, пожалуйста, еще раз.

Сіз орысша аздап түсінесіз бе?

Түсінемін (түсінбеймін).

Сіздің орысша (қазақша) сөйлеуге икеміңіз бар екен.

Қазақша осы сөзді дұрыс айтып тұрмын ба?

Бұл қазақша қалай айтылады?

Тілмаш қайда?

Мен көмектесе аламын.

Аударыңызшы.

Капитан мырза. Қазақ тілі сабағын кім жүргізеді?

Лейтенант мырза. Бөлімде қазақ тілін қай жерде үйренуге болады?

Сержант мырза. Сіз қазақ тілін сабаққа қатысу барысында үйрене аласыз.

Сабақ әр аптаның сейсенбі және бейсенбі күндері бөлімнің арнайы бос уақытқа арналған орталығында (клубында) өткізіледі.

Сіз (сен) қандай тілдерді білесіз (-сің)?

Мен ана тілімді және орыс (қазақ, неміс, ұйғыр) тілдерін жақсы білемін.

Сіз (сен) орыс (қазақ, неміс, ұйғыр) тілін қалай үйрендіңіз (үйрендің)?

Мен бұл тілді мектепте оқыдым және орыс (қазақ, неміс, ұйғыр) құрбыларыммен араластым.

Вы немного понимаете по-русски?

Понимаю (не понимаю).

У Вас хорошее русское (казахское) произношение.

Правильно ли я произношу по-казахски это слово?

Как это произнести по-казахски?

Где переводчик?

Я могу помочь.

Переведите, пожалуйста.

Господин капитан. Кто проводит уроки казахского языка?

Господин лейтенант. Где в части можно изучать казахский язык?

Господин сержант. Казахский язык Вы можете изучать на занятиях.

Занятия проводятся по вторникам и четвергам в досуговом центре (клубе) части.

Какие языки знаете (знаешь) Вы (ты)?

Я хорошо знаю родной и русский (казахский, немецкий, уйгурский) язык.

Как Вы (ты) выучили (выучил) русский (казахский, немецкий, уйгурский) язык?

Язык учил в школе и общался с русскими (казахскими, немецкими, уйгурскими) сверстниками.

Орыс (қазақ, неміс, ұйғыр) тіліндегі басылымдарды оқимын.

Біздің ауылда (селода) көп ұлтты отбасылар тұрады.

Сіз тілдескіш сөздігін қолданасыз ба?

Иә, мен тілдескіш сөздігін қолданамын.

Ұлты

Сіздің ұлтыңыз кім?

Мен (біз):

- қазақпын (қазақпыз);
- орыспын (орыспыз);
- украинмын (украинбыз);
- түрікпін (түрікпіз);
- неміспін (неміспіз).

Біздің Республикамызда көптеген ұлттардың өкілдері тұрады.

Барлық ұлттар бірін-бірі құрметтейді.

Барлығымыздың құқығымыз бірдей.

Мұндай теңдікті бізге Қазақстан Республикасының Конституциясы берді.

Біздің әскери ұжымда басқа ұлт өкілдері де қызмет етеді.

Читаю издания на русском (казахском, немецком, уйгурском) языке.

В нашем ауле (селе) живет много интернациональных семей.

Вы пользуетесь разговорником?

Да, я пользуюсь разговорником.

Национальность

Кто Вы по национальности?

Я (мы):

- казах (казахи);
- русский (русские);
- украинец (украинцы);
- турок (турки);
- немец (немцы).

В нашей республике живут представители многих национальностей.

Все национальности уважают друг друга.

У всех нас одинаковые права.

Такое равноправие нам дала Конституция Республики Казахстан.

В нашем воинском коллективе служат представители и других национальностей.

Жасы

Жасыңыз нешеде?

Мен жиырмадамын (жиырма бестемін).

Қай жылы туғансыз?

Мен мың тоғыз жүз жетпіс бесінші жылы тудым.

Сенің (Сіздің) туған күнің (күніңіз) қашан?

Менің туған күнім ертен (екінші қазан).

Біз құрдас екенбіз.

Мен Сізден аздап үлкен (кіші) екенмін.

Отбасы, туған-туысқандар

Сіздің отбасыңыз бар ма? Иә (жоқ).

Сіздің отбасыңыз үлкен бе?

Біздің отбасымыз үлкен емес (үлкен).

Балаларыңыз бар ма?

Менде (бізде) бала жоқ.

Менің бір (екі, үш) балам бар.

Менің бір қызым және бір ұлым бар.

Менің баламның (қызымның) аты ...

Ол бірінші (бесінші, жетінші) сыныпта оқиды.

Менің әйелім жұмыс істейді (әлі студент).

Әке-шешем өзіммен бірге (бөлек) тұрады.

Возраст

Сколько Вам лет?

Мне двадцать (двадцать пять) лет.

Какого Вы года рождения?

Я родился в тысяча девять-сот семьдесят пятом году.

Когда твой (Ваш) день рождения?

Мой день рождения завтра (второго октября).

Мы ровесники.

Я немножко старше (младше) Вас.

Семья, родственники

У Вас есть семья?

Да (нет).

У Вас большая семья?

У нас небольшая (большая) семья.

Есть ли у Вас дети?

У меня (у нас) детей нет.

У меня один ребенок (двое, трое детей).

У меня дочь и сын.

Моего (-ю) сына (дочь) зовут ...

Он (она) ходит в первый (пятый, седьмой) класс.

Моя жена работает (еще студентка).

Мои родители живут со мной (отдельно).

Менің әке-шешем (онша)
қарт адамдар (емес).

Менің шешем (әкем)
елуде.

Менің әке-шешем өте
қарапайым (қайырымды)
адамдар.

Аға.

Іні.

Әпке (апа).

Сіңілі (по отношению к
старшей сестре).

Қарындас (по отноше-
нию к старшему брату).

Әже (ата).

Мамандық

Сіздің мамандығыңыз
қандай?

Мен әскери қызметшімін.

Мен мұғаліммін.

Мен штаб жұмысшысы-
мын.

Мен тыл жұмысшысы-
мын.

Мен инженермін (құры-
лысшымын).

Кім болып істейсіз?

Дәрігермін (аграноммын,
оқытушымын, механикпін,
архитектормын, бухгал-
термін).

Сіз қайда істейсіз?

Мен әскери бөлімде
істеймін.

Мои родители очень (не
очень) старые.

Моей (-му) матери (отцу)
пятьдесят лет.

Мои родители очень
просты (добры).

Старший брат.

Младший брат.

Старшая сестра.

Младшая сестра.

Бабушка (дедушка).

Профессия

Какая у Вас профессия?

Я военнослужащий.

Я преподаватель.

Я штабной работник.

Я тыловой работник.

Я инженер (строитель).

Кем Вы работаете?

Я врач (аграном, учитель,
механик, архитектор,
бухгалтер).

Где Вы работаете?

Я работаю в войсковой
части.

Кеңестер

Мен Сізге (саған) мына кітапты оқуға кеңес беремін.

Мен Сізге (саған) мына телехабарды көруге кеңес беремін.

Мен Сізге (саған) шылымды тастауға кеңес беремін.

Мен Сізге (саған) ішімдікті қолданбауға кеңес беремін.

Сенің (Сіздің) дәрігерге барғаның (-ыңыз) жақсы болар еді.

Сенің (Сіздің) спортпен шұғылдануын (-ңыз) керек.

Сенің (Сіздің) шылым шегуді азайтқаның (-ңыз) жөн.

Таратуға (жиналысқа, сабаққа) кешігіп қалып жүрме.

Ертең ұйықтап қалып жүрме (-ніз).

Өзім туралы

Фамилияңыз кім?

Менің фамилиям ...

Атыңыз кім?

Менің атым... .

Өмірбаяныңызды айтыңызшы.

Сен (Сіз) қай жылы туғансың (-сыз)?

Мен ... жылы туғанмын.

Советы

Советую Вам (тебе) прочитать эту книгу.

Советую Вам (тебе) посмотреть эту телевизионную передачу

Советую Вам (тебе) бросить курить.

Советую Вам (тебе) не употреблять спиртные напитки.

Хорошо бы тебе (Вам) сходить к врачу.

Надо тебе (Вам) заняться спортом.

Тебе (Вам) следовало бы поменьше курить.

Не опоздай на развод (совещание, занятия).

Не проспй (-те) завтра.

О себе

Ваша фамилия?

Моя фамилия ...

Ваше имя?

Меня зовут ...

Расскажите автобиографию?

Твой (Ваш) год рождения?

Я родился в ... году.

Сенің (Сіздің) туған күнің (-ізі) қашан?

Менің туған күнім ...

Сіз (сен) қай жерде туғансыз (-сың)?

Мен ... ауылында (селосында, қаласында) тудым.

Біліміңіз (-ің) қандай?

Қайда оқыдыңыз (жұмыс істедіңіз)?

Сіз қаншадасыз (-сың)?

Сіз (сен) үйленгенсіз бе (-сің бе)?

Сіздің (сенің) отбасыңыз (отбасың) үлкен бе?

Иә, менің отбасым үлкен.

Сіздің (сенің) отбасыңызда (-ында) қанша адам бар?

Менің отбасымда бес адам бар.

Сенің (Сіздің) балаларың (-ңыз) бар ма?

Менің екі балам бар.

Менің ұлым және қызым бар.

Сіздің (сенің) әйеліңіз (әйелің) не істейді?

Менің әйелім үй шаруасында.

Менің әйелім оқиды және фирмада жұмыс істейді.

Сіздің (сенің) әке-шешеніз (әке-шешен) қайда тұрады?

Когда у тебя (Вас) день рождения?

У меня день рождения ...

Где место Вашего (твоего) рождения?

Я родился в ... ауле (селе, городе).

Какое образование у Вас (тебя)?

Где Вы учились (работали)?

Сколько Вам (тебе) лет?

Вы (ты) женаты (замужем)?

У Вас (тебя) большая семья?

Да, у меня большая семья.

Сколько человек у Вас (тебя) в семье?

У меня в семье пять человек.

Есть ли у тебя (Вас) дети?

У меня двое детей.

У меня сын и дочь.

Чем занимается Ваша (твоя) жена?

Моя жена - домашняя хозяйка.

Моя жена учится и работает на фирме.

Где живут Ваши (твои) родители?

Менің әке-шешем ...
тұрады.

Сіздің (сенің) әке-шешеніз (әке-шешен) не істейді?

Менің әкем - әскери қызметші, ал шешем - дәрігер.

Менің әке-шешем ауыл шаруашылығында жұмыс істейді.

Қанша ағаң (інің) және әпкең (қарындасың) бар?

Менің екі ағам (інім) және үш әпкем (қарындасым) бар.

Келешектегі жоспарың (-ыз) қандай?

Бұдан былай не істемек ойың бар?

Жаңадан шақырылғандармен әңгімелесу

Сіз орысша (қазақша) сөйлейсіз бе (түсінесіз бе)?

Мен қазақ тілін таяуда үйрене бастадым.

Мен қазақша сөйлей алмаймын (бірақ аздап түсінемін).

Сіздің ұлтыңыз кім?

Мен қазақпын (орыспын, украинмын, неміспін, ұйғырмын, кәріспін).

Сіз қайдан келдіңіз?

Мои родители живут

Чем занимаются Ваши (твои) родители?

Мой отец - военнослужащий, а мать - врач.

Мои родители занимаются сельским хозяйством.

Сколько у тебя братьев и сестер?

У меня два брата и три сестры.

Какие у тебя (Вас) планы на будущее?

Что ты думаешь делать дальше?

Беседа с новобранцами

Вы говорите (понимаете) по - русски (по-казахски)?

Я недавно начал изучать казахский язык.

Я не умею говорить по-казахски (но немного понимаю).

Кто вы по национальности?

Я казах (русский, украинец, немец, уйгур, кореец).

Откуда Вы приехали?

Мен Қарағандыдан (Астанадан т.б.) келдім.

Сіз қай әскери комиссариаттан шақырылдыңыз?

Мен Медеу аудандық әскери комиссариатынан шақырылдым.

Қай жылы туғансыз?

Мен бір мың тоғыз жүз сексен алтыншы жылы тудым.

Жасыңыз нешеде?

Менің жасым он сегізде.

Сіз мектепті бітіргеннен кейін немен шұғылдандыңыз?

Сіз жоғары оқу орнына түсуге талаптандыңыз ба?

Иә, бірақ түсе алмадым.

Сіз қандай оқу орнын бітірдіңіз?

Сіз шетел тілдерінің қайсысын білесіз?

Сіз әскери кафедрада оқыған жоқсыз ба?

Университетте әскери кафедра болған жоқ.

Сіздің мамандығыңыз қандай?

Мен заңгермін (экономистпін, суретшімін).

Сіздің отбасыңыз үлкен бе?

Біздің отбасымыз үлкен (үлкен емес).

Отбасыңызда қанша адам бар?

Я приехал из Караганды (из Астаны и так далее).

С какого военкомата Вы были призваны?

Я был призван с Медеу-ского районного военкомата.

Какого Вы года рождения?

Я родился (-ась) в тысяча девятьсот восемьдесят шестом году.

Сколько Вам лет?

Мне восемнадцать лет.

Чем Вы занимались после окончания школы?

Вы пытались поступить в высшее учебное заведение?

Да, но не поступил.

Какое учебное заведение Вы окончили?

Какой иностранный язык Вы знаете?

Вы не учились на военной кафедре?

В университете не было военной кафедры.

Какая у Вас профессия?

Я юрист (экономист, художник).

У Вас большая семья?

У нас большая (небольшая) семья.

Сколько человек у Вас в семье?

Біз бесеуіміз: әкем, шешем, апайым және інім.

Сенің әке-шешен кім?

Менің әкем әскери қызметші (мемлекеттік қызметкер), шешем – заңгер.

Менің әкем қазіргі уақытта жұмыссыз, шешем - институтта жұмыс істейді.

Менің әкем фермер (мұғалім, дәрігер), шешем жұмыс істемейді.

Әскерге неге кеш шақырылдыңыз?

Отбасы жағдайына байланысты (емделдім).

Сіз спорттың қай түрімен айналысасыз?

Мен жүгірумен (шаңғы тебумен, суға жүзумен, атумен, футболмен) айналысамын.

Қандай әскер түрінде қызмет еткізіз келеді?

Мен әуе-десанттық (мотоатқыштар, танк, артиллерия, байланыс, шекара, ішкі) әскерлері түрінде қызмет еткім келеді.

Сіз мотоатқыштар бөлімінде (артиллериялық дивизионда, коменданттық ротада, байланыс ротасында) қызмет етесіз.

Сіз оқу бөлімшесінде қызмет етесіз.

Нас пятеро: отец, мать, старшая сестра и младший брат.

Кто твои родители?

Мой отец военно-служащий (государственный служащий), мать - юрист.

Мой отец в настоящее время - безработный, мать - работает в институте.

Мой отец фермер (учитель, врач), мать не работает.

Почему поздно призвались в армию?

По семейным обстоятельствам (проходил лечение).

Каким видом спорта Вы увлекаетесь?

Я увлекаюсь бегом (лыжами, плаванием, стрельбой, футболом).

В каких войсках Вы хотите служить?

Я хотел служить в воздушно-десантных (мотострелковых, танковых, артиллерийских, войсках связи, пограничных, внутренних) войсках.

Вы будете служить в мотострелковой части (артиллерийском дивизионе, комендантской роте, роте связи).

Вы будете служить в учебном подразделении.

Сіз көздеуші (жүргізуші-механик, артиллерист, зенитші, байланысшы, мерген) мамандығын игеретін боласыз.

Арнайы оқыту курсынан өтесіз.

Осы әскери мамандықты жақсы игеруге тырысыңыздар.

Мамандықты игеруде сізге командирлер мен қызметтес жолдастарыңыз көмектеседі.

Отанды қорғау - Сіздің Конституциялық міндетіңіз.

Әскери міндетіңізді абыроймен атқаруыңызға тілектеспін.

Әскери ант

Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес Сіз (сіздер) Әскери ант қабылдауыңыз (қабылдауларыңыз) керек.

Сіз (-дер) Әскери анттың мағынасын түсінесіз бе? (түсінесіздер ме?)

Қазақстан Республикасы азаматының міндеттері түсінікті, бірақ Әскери антты қабылдау ерекшеліктері түсініксіз.

Маған Әскери антты қабылдау ерекшеліктерін түсіндіріп берсеңіз.

Вы будете осваивать специальность наводчика (механика-водителя, артиллериста, зенитчика, связиста, снайпера).

Пройдете курсы специального обучения.

Старайтесь хорошо освоить военную специальность.

В освоении специальности Вам будут помогать командиры и сослуживцы.

Защищать Родину - Ваш Конституционный долг.

Желаю выполнить свой воинский долг достойно.

Военная присяга

Согласно Конституции Республики Казахстан Вы должны принять Военную присягу.

Вы понимаете значение Военной присяги?

Долг гражданина Республики Казахстан понимаю, но особенности принятия Военной присяги - неясны.

Прошу Вас разъяснить особенности принятия Военной присяги.

Әскери антты жеке қабылдайтын боласыз (-дар).

Әскери антты қабылдау өзінің қол қоюы арқылы бекітіледі.

Сіз (-дер) әскери анттың мәтінін жақсы меңгеруіңіз (меңгерулеріңіз) керек.

Сіз әскери анттың мазмұнын жете түсіндіңіз бе?

Әскери анттың мазмұнын айтып беріңіз.

Әскери ант қабылдау кезінде Сіз оның мәтінін бөлімшенің жеке құрамы сапы алдында дауыстап оқысыз.

Әскери ант қабылдау күні – мерекелі күн.

Мерекеге ата-аналарыңды және туыстарыңды шақыруға болады.

Антты қабылдау жексенбі (сенбі) күні өтеді.

Әскери антты қарумен (автоматпен) қабылдайсыздар.

Ант қабылдаушылар бөлімшенің бірінші қатарында тұрады.

Әскери антты қабылдауды бастаңыздар.

Асанов, әскери антты қабылдауды бастаңыз.

Военную присягу будете принимать в индивидуальном порядке.

Принятие Военной присяги скрепляется собственноручной подписью.

Вы должны хорошо изучить текст Военной присяги.

Вы хорошо поняли содержание Военной присяги?

Расскажите мне содержание Военной присяги.

Во время принятия Военной присяги Вы будете читать ее текст вслух перед строем личного состава подразделения.

День принятия Военной присяги - праздничный день.

На праздник можете пригласить родителей и родственников.

Принятие присяги состоится в воскресенье (субботу).

Военную присягу будете принимать с автоматом в руках.

Принимающие присягу находятся в первых шеренгах подразделений.

Приступить к принятию Военной присяги.

Асанов, приступите к принятию Военной присяги.

Тізімдегі фамилияңыздың қатарына қол қойыңыз.

Енді Сіз (Сіздер) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарындасыз (дар).

Отанды қорғау - құрметті және жауапты міндет.

Сіздерді әскери ант қабылдауларыңызбен құттықтаймын.

Әскери шендер

Офицер.

Сарбаз.

Қатардағы сарбаз, жауынгер.

Курсант

Ефрейтор.

Кіші сержант.

Сержант.

Аға сержант.

Старшина.

Прапорщик.

Аға прапорщик.

Кіші лейтенант.

Лейтенант.

Аға лейтенант.

Капитан.

Майор.

Подполковник.

Полковник.

Генерал-майор.

Генерал-лейтенант.

Генерал-полковник.

Распишитесь в списке в графе против своей фамилии.

Теперь Вы вступили в ряды Вооруженных Сил Республики Казахстан.

Защита Родины - почетная и ответственная обязанность.

Поздравляю Вас с принятием Военной присяги.

Воинские звания

Офицер.

Солдат.

Рядовой.

Курсант.

Ефрейтор.

Младший сержант.

Сержант.

Старший сержант.

Старшина.

Прапорщик.

Старший прапорщик.

Младший лейтенант.

Лейтенант.

Старший лейтенант.

Капитан.

Майор.

Подполковник.

Полковник.

Генерал-майор.

Генерал-лейтенант.

Генерал-полковник.

Армия генералы.
Қазақстан Республика-
сының Маршалы.

Әскери құрылымдар

Экипаж.
Есеп тобы.
Буын.
Бөлімше.
Взвод.
Рота.
Батарея
Эскадрилья.
Батальон.
Дивизион.
Полк.
Бригада.
Дивизия.

Армия корпусы.

Жалпы әскерлер (танк,
әуе әскерлері).

Топ.
Жасақ.
Бөлім.
Құрама.
Бірлестік.

Әмірлер

*Қарусыз саптық
тәсілдер және қозғалу*

САП ТҮЗЕ.
ТҮЗЕЛ.
ТІК ТҮР.
ЕРКІН ТҮР.
ЖИНАҚТАЛ.

Генерал армий.
Маршал Республика
Қазақстан.

Воинские формирования

Экипаж.
Расчет.
Звено.
Отделение.
Взвод.
Рота.
Батарея.
Эскадрилья.
Батальон.
Дивизион.
Полк.
Бригада.
Дивизия.

Армейский корпус.

Общевойсковая (танко-
вая, воздушная) армия.

Группа.
Отряд.
Часть.
Соединение.
Объединение.

Команды

*Строчные приемы и
движение без оружия*

СТАНОВИСЬ.
РАВНЯЙСЬ.
СМИРНО.
ВОЛЬНО.
ЗАПРАВИТЬСЯ.

Назар сол-ҒА.
Назар оң-ҒА.
Бас киімді – ШЕШ.
Бас киімді – КИ.

ОҢ-ҒА.
СОЛ-ҒА.

Артқа БҰРЫЛ.
Артқа бұрыл да - БАС.

Қатардағы жауынгер
Арманов, артқа БҰРЫЛ.

Саптық адым.

Жорықтық адым.

Адым - БАС.

Орнында, адым - БАС.

ТУРА.

Қатардағы жауынгер
Оспанов ТОҚТА.

КЕҢ АДЫМ.

ҚЫСҚА АДЫМ.

ЖИІ АДЫМ.

БАЯУЛАТ.

ЖАРТЫ АДЫМ.

ҚАЛЫПТЫ АДЫМ.

Екі адым алға (артқа),
адым – БАС.

АЯҚТЫ БІРКЕЛКІ АЛ.

Артымнан ер.

Бірінші-екіншіге СА-
НАЛ.

Ретімен САНАЛ.

ДОҒАР.

ЕРКІН ЖҰР.

Қатардағы жауынгер
Тимуров. МАҒАН КЕЛ
(ЖҮГІРІП МАҒАН КЕЛ).

Равнение - на-ЛЕВО.

Равнение - на-ПРАВО.

Головные уборы – СҢЯТЬ.

Головные уборы –
НАДЕТЬ.

Напра-ВО.

Нале-ВО.

Кру-ГОМ.

Кругом - МАРШ.

Рядовой Арманов, кру-
ГОМ.

Строевой шаг.

Походный шаг.

Шагом - МАРШ.

На месте, шагом - МАРШ.

ПРЯМО.

Рядовой Оспанов СТОЙ.

ШИРЕ ШАГ.

КОРОЧЕ ШАГ.

ЧАЩЕ ШАГ.

РЕЖЕ ШАГ.

ПОЛШАГА.

ПОЛНЫЙ ШАГ.

Два шага вперед (назад),
шагом – МАРШ.

ИДТИ В НОГУ.

За МНОЙ.

На первый-второй РАС-
СЧИТАЙСЬ.

По порядку РАС-
ЧИТАЙСЬ.

ОТСТАВИТЬ.

ИДТИ НЕ В НОГУ.

Рядовой Тимуров. КО
МНЕ (БЕГОМ КО МНЕ).

Қатардағы жауынгер Рудаков. УШ АДЫМ САПТАН ШЫҚ.

Оңға (солға) жа-ЗЫЛ.

Оңға (солға) сы-ҒЫЛ.

Оңға ығыс.

ДАБЫЛ.

ТАРА.

ҰЙҚЫДАН ТҮР.

ҰЙҚЫҒА ЖАТ.

Қарумен саптық тәсілдер және қозғалу.

Автоматты кеуде-ГЕ.

Автоматты кеудеге, ретімен: жаса – БІР, жаса – ЕКІ, жаса – ҮШ.

Бау-ҒА.

Аяқ-ҚА.

Иық-ҚА.

АРҚАҒА.

Белдікті – БОСАТ (ТАРТ).

Сүңгі ЖОҒАРЫ (ТӨМЕН).

Сүңгі пышақты (сүңгіні) – БЕКІТ.

Қаруды – АРҚАҒА.

Қаруды бау-ҒА.

Қаруды – ТҮЗЕТ.

Қол-Ға.

Дүмді – ЖОҒАРЫ (ТӨМЕН).

Рядовой Рудаков. ВЫЙТИ ИЗ СТРОЯ НА ТРИ ШАГА.

Вправо (влево) разом-КНИСЬ.

Вправо (влево) сом-КНИСЬ.

Вправо принять.

ТРЕВОГА.

РАЗойДИСЬ.

ПОДЪЕМ.

ОТВОЙ.

Строевые приемы и движение с оружием.

Автомат на - ГРУДЬ.

Автомат на грудь, по разделениям: делай – РАЗ, делай – ДВА, делай – ТРИ.

На ре-МЕНЬ.

К но-ГЕ.

На пле-ЧО.

За СПИНУ.

Ремень – ОТПУСТИТЬ (ПОДТЯНУТЬ).

Штык – ВЫШЕ (НИЖЕ).

Штык-нож (штык) – ПРИМКНУТЬ.

Оружие – за СПИНУ.

Оружие на ре-МЕНЬ.

Поправить – ОРУЖИЕ.

На ру-Ку.

Приклад – ВЫШЕ (НИЖЕ).

Дүмді бүкте (жаз).

Оң жақтан (сол жақтан, маңдай шептен) қарсы алуға, қарауыл-ҒА.

ЖАТ.

ҰРЫСҚА.

ҚАРУҒА.

ҚАРУЛАН.

ОҚТА.

АТ.

Гранатты дайында.

Шабуылға дайындал.

Гранатпен - АТ.

Оқшашарды бау-ҒА.

Көрсетілген бағытқа еңбектеп – АЛҒА.

Көрсетілген бағытқа жүгір – АЛҒА.

Саптан шығу және бастыққа келу

Саптан шық.

Қатарға тұр.

Қатардағы жауынгер Дутов, үш адымға (сонша адымға) саптан шық.

Қатардағы жауынгер Сманов, қатарға тұр.

Сіздің бұйрығыңыз бойынша келіп тұр.

Капитан мырза, қатардағы жауынгер Ермекбаев сіздің бұйрығыңыз бойынша келіп тұр.

Приклад завернуть (развернуть).

Для встречи справа (слева, с фронта), на кра-УЛ.

ЛОЖИСЬ.

К БОЮ.

К ОРУЖИЮ.

В РУЖЬЕ.

ЗАРЯЖАЙ.

ОГОНЬ.

Приготовить гранаты.

Приготовиться к атаке.

Гранатой - ОГОНЬ.

Пулеметы на ре-МЕНЬ.

Такому-то переползти туда-то ВПЕРЕД.

Такому-то перебежать туда-то ВПЕРЕД.

Выход из строя и подход к начальнику

Выйти из строя.

Стать в строй.

Рядовой Дутов, выйти из строя на три шага (на столько-то шагов).

Рядовой Сманов, стать в строй.

По вашему приказанию прибыл.

Господин капитан, рядовой Ермекбаев по вашему приказанию прибыл.

Бөлімше, взвод, рота саптары

Бөлімше (взвод), бір қатарға – САП ТҮЗЕ.

Бөлімше, бір-бірден (екі-екіден) лекке – САП ТҮЗЕ.

Бөлімше, бір (екі) қатарға – САПҚА ТҮР.

Бөлімше, ТІК ТҮР, назар ОҢҒА (СОЛҒА, ОРТАҒА).

Майор мырза, екінші бөлімше белгілі бір нәрсемен шұғылдануда. Бөлімше командирі сержант Ретаев.

Бөлімше, оң иық (сол иық) алға, адым – БАС (жүріс кезінде - БАС).

Бөлімше – МАҒАН КЕЛ.

Бөлімше - ТАРА.

Бөлімше, (взвод, рота) оң жақтан (сол жақтан) және артқы есіктен (артқы кемерден) – МАШИНАЛАРҒА.

Взвод, үш-үштен (төрт-төрттен) – САП ТҮЗЕ.

Взвод оң-ҒА (сол-ҒА), бау-ҒА (иық-ҚА), бір-бірден (екі-екіден) лекпен, адым – БАС.

Взвод-ТОҚТА.

Рота, танертенгі байқауға - САП ТҮЗЕ.

Рота, кешкі тексеруге - САП ТҮЗЕ.

Стройотделения, взвода, роты

Отделение (взвод), в одну шеренгу - СТАНОВИСЬ.

Отделение, в колонну по одному (по два) - СТАНОВИСЬ.

Отделение, в одну (в две) шеренгу – СТРОЙСЯ.

Отделение, смирно, равнение на –ПРАВО (на-ЛЕВО, на-СРЕДИНУ).

Господин майор, второе отделение занимается тем-то. Командир отделения сержант Ретаев.

Отделение, правое (левое) плечо вперед, шагом - МАРШ (на ходу - МАРШ).

Отделение - КО МНЕ.

Отделение РАЗОЙДИСЬ.

Отделение, (взвод, рота) через правый (левый) борт и заднюю дверь (задний борт) – К МАШИНАМ.

Взвод, в колонну по три (по четыре) – СТАНОВИСЬ.

Взвод, напра-ВО (нале-ВО), на ре-МЕНЬ (на пле-ЧО), в колонну по одному (по два), шагом – МАРШ.

Взвод - СТОЙ.

Рота, для утреннего осмотра - СТАНОВИСЬ.

Рота, на вечернюю поверку - СТАНОВИСЬ.

Рота, взводтық лектер желісіне – САП ТҮЗЕ.

Рота, солға қарай взводтық лектер желісімен, адым – БАС.

Батальон саптары

Батальон, екі қатарға САП ТҮЗЕ.

Батальон, солға взводтық (роталық) лектер желісіне адым – БАС (жүріс кезінде - БАС).

Батальон, жорық легіне, жолмен, (өлде басқа қозғалыс бағыты) сап құру тәртібі бойынша, бау-ҒА, бірінші рота – АЛҒА.

Батальон, ТІК ТҮР. Әнде-тіп етуге, рота бойынша, арақашықтық 50 метр, бірінші рота (батальон басқармасы) тура, қалғандары оң-ҒА, бау-ҒА, адым – БАС.

Әскери шеру және саптық байқаулар
Салтанатты шеруге.

Ту ұстаушы, артымнан ер, адым – БАС.

Ту ұстаушы взвод – АЛҒА.

Рота, в линию взводных колонн – СТАНОВИСЬ.

Рота, влево в линию взводных колонн, шагом – МАРШ.

Строи батальона

Батальон, в две шеренги – СТАНОВИСЬ.

Батальон, влево в линию взводных (ротных) колонн, шагом – МАРШ (на ходу - МАРШ).

Батальон, в походную колонну, по дороге, (или указывается иное направление движения), в порядке построения, на ре-МЕНЬ, первая рота – ВПЕРЕД.

Батальон, СМИРНО. Для прохождения с песней поротно, дистанция 50 метров, первая рота (управление батальона) прямо, остальные напра-ВО, на ре-МЕНЬ, шагом – МАРШ.

Парады войск и строевые смотры

К торжественному маршу.

Знаменщик, за мной шагом – МАРШ.

Знаменный взвод – ВПЕРЕД.

Взвод, Ту астына – ТІК ТҮР, қарауыл-ҒА.

Полк Ту астына – ТІК ТҮР.

Батальон, ТІК ТҮР. Салтанатты шеруге рота бойынша, бір желілі (екі желілі) арақашықтықта, бірінші рота (батальон басқармасы) тура қалғандары оң-ҒА, бау-ҒА, назар ОҢҒА, адым – БАС.

Бригада, Ту астына – ТІК ТҮР, назар сол-ҒА (оң-ҒА, ОРТАҒА).

Полк, Ту астына – ТІК ТҮР. Оң жақтан (сол жақтан, маңдай шептен) қарсы алуға, қарауыл-ҒА.

Рота, ТІК ТҮР. Салтанатты шеруге, взвод бойынша, бір желілі (екі желілі) арақашықтықта, бірінші взвод тура, қалғандары оң-ҒА, бау-ҒА (автомат кеуде-ҒЕ), назар ОҢҒА, адым – БАС.

*Қарауылдарды тарату
және ауыстыру*

Қарауыл – ТҮЗЕЛ. ТІК ТҮР. Оң жақтан (сол жақтан, маңдай шептен) қарсы алуға, қарауыл-ҒА.

Взвод, под Знамя – СМИРНО, на кра-УЛ.

Полк, под Знамя – СМИРНО.

Батальон, СМИРНО. К торжественному маршу поротно, на одного линейного (двух линейных) дистанции, первая рота (управление батальона) прямо, остальные напра-ВО, на ре-МЕНЬ, равнение НАПРАВО, шагом – МАРШ.

Бригада, под Знамя – СМИРНО, равнение на -ЛЕВО (на - ПРАВО, на - СРЕДИНУ).

Полк, под Знамя – СМИРНО. Для встречи справа (слева, с фронта), на кра-УЛ.

Рота, СМИРНО. К торжественному маршу, повзводно, на одного линейного (двух линейных) дистанции, первый взвод прямо, остальные напра-ВО, на ре-МЕНЬ (автоматы на грудь), равнение НАПРАВО, шагом – МАРШ.

Развод и смена караулов

Қараул – РАВНЯЙСЬ. СМИРНО. Для встречи справа (слева, с фронта), на кра-УЛ.

Полковник мырза, қарауылдағы қызмет уақытында ешқандай оқиға болған жоқ (немесе сондай оқиға болды). Қарауыл бастығы лейтенант Орынбаев.

Капитан мырза, нөмірі бірінші қарауыл толық құрамымен ауысымға келіп тұр. Қарауыл бастығы кіші лейтенант Секенов.

Қарауыл – ҚАРУҒА.

Бірінші ауысым – САП ТҮЗЕ.

Ауысым, оң-ҒА. Посттарға адым – БАС.

Ауысым, соңымнан – БАС.

Ауысым, соңымнан, адым – БАС.

Ауысым, оң жақтан бір-бірден – ОҚТА.

Ауысым, сол жақтан бір-бірден – ОҒЫН АЛ.

Ауысым – ТОҚТА.

Аға лейтенант мырза, ауысым жасалды. Постар дұрыс тапсырылды (қабылданды). Бірінші таратушы сержант Ахметов.

Қатардағы жауынгер Жексенов, постқа адым – БАС.

Сақшы, посты тапсыр.

Қарауылшы, постты қабылда.

Господин полковник, во время несения службы в карауле происшествий не случилось (или случилось то-то). Начальник караула лейтенант Орынбаев.

Господин капитан, караул номер один на развод прибыл в полном составе. Начальник караула младший лейтенант Секенов.

Караул – В РУЖЬЕ.

Первая смена – СТА-НОВИСЬ.

Смена, напра-ВО. На посты шагом – МАРШ.

Смена, за мной – МАРШ.

Смена, за мной, шагом – МАРШ.

Смена, справа по одному – ЗАРЯЖАЙ.

Смена, слева по одному – РАЗРЯЖАЙ.

Смена – СТОЙ.

Господин старший лейтенант, смена произведена. Посты сданы (приняты) в исправности. Первый разводящий сержант Ахметов.

Рядовой Жексенов, на пост шагом – МАРШ.

Часовой, сдать пост.

Караульный, принять пост.

Аға сержант мырза, қатардағы жауынгер Морозов үшінші нөмірлі посты тапсырды (қабылдады).

Қатардағы жауынгер Беков, постан адым – БАС.

Капитан мырза. Жауынгер Дастанов атысқа дайын.

Капитан мырза. Ату жаттығуларын орындағаннан кейін қандай әмірлер беріледі?

Подполковник мырза. Ату жаттығуларын орындағаннан кейін: “ТОҚТА” немесе “Атысты тоқтат”, одан кейін “ОҒЫН АЛ” деген әмірлер беріледі.

Капитан мырза, қарудың оғы алынды және сақтағышқа қойылды.

Генерал-майор мырза. Жеке мотоатқыштар бригадасы Жауынгерлік Ту тапсыру үшін (саптық байқауға) сап түзеді. Бригада командирі подполковник Омаров.

Қатардағы жауынгер Тачаев, қаруыңды тексерт.

Қатардағы жауынгер Дастанов, атыс шебіне, адым - бас.

Қатардағы жауынгер Дастанов, атыс орныңыз таста (дөңде, бұтада) - ұрысқа.

Господин старший сержант, рядовой Морозов пост номер три сдал (принял).

Рядовой Беков, с поста шагом – МАРШ.

Господин капитан. Рядовой Дастанов к стрельбе готов.

Господин капитан. Какие команды подаются после выполнения упражнений учебных стрельб?

Господин подполковник. После выполнения упражнений учебных стрельб подаются команды: “СТОЙ” или “Прекратить огонь”, а затем - “РАЗРЯЖАЙ”.

Господин капитан, оружие разряжено и поставлено на предохранитель.

Господин генерал-майор. Отдельная мотострелковая бригада по случаю вручения Боевого Знамени (для строевого смотра) построена. Командир бригады подполковник Омаров.

Рядовой Тачаев, оружие к осмотру.

Рядовой Дастанов, на огневой рубеж, шагом - марш.

Рядовой Дастанов, место для стрельбы у камня (бугра, куста) - к бою.

Қатардағы жауынгер
Дастанов, бұтаға (тасқа,
дөңге) қарай жүгір - АЛҒА.

Сержант Оспанов. Жеке
тұрған бұтаға бағыт алыңыз.
Нысананы өздігіңізден
тауып, жойыңыз. Алға.

Әскери дайындық

Автомат.

Аккумуляторшы.

Артиллерист.

Аспаз.

Атушы.

Ату жаттығулары.

Ату жаттығуларын
орындау жағдайы.

Ату бағыты.

Атқыш.

Ауысым.

Әскери атыс алаңының
операторы.

Әскери қызмет.

Байланысшы.

Бақылаушы.

Баяндамалар.

Батальон (дивизион)
командирі.

Бөлім командирі.

Бөлімше (есеп тобы)
командирі.

Бөлімше командирі.

Бұйрық.

Рядовому Дастанову,
перебежать к кусту (камню,
бугру) - ВПЕРЕД.

Сержанту Оспанову.
Наступать в направлении
отдельного куста. Само-
стоятельно обнаруживать и
уничтожать цели. Вперед.

Военная подготовка

Автомат.

Аккумуляторщик.

Артиллерист.

Повар.

Стреляющий.

Упражнение учебных
стрельб.

Условия выполнения
упражнения учебных
стрельб.

Курс стрельб.

Стрелок.

Смена.

Оператор войскового
стрельбища.

Воинская служба.

Связист.

Наблюдатель.

Доклады.

Командир батальона
(дивизиона).

Командир части.

Командир отделения
(расчета).

Командир подразделе-
ния.

Приказ.

Взвод командири.
Газтұмылдырық.
Гранат.
Гранататқыш.
Дабыл.
Дәрі.
Жарылыс.
Жаттығу.
Жинастыру.
Жүргізуші.
Жүргізу курсы.
Зеңбірек нөмірі.
Зеңбіректі көздеуші.
Кезекті алмасу.
Кезекші машина.
Кезекші белгі беруші.
Күзет.
Қарауыл бастығы.
Қаруды оқтау.
Қозғалыс бағыты.
Май құюшы.
Мәжіліс.
Мергендік бесатар.
Механик-жүргізуші.
Мина.
Нан кесуші.
Объект.
Окоп.
Оқ.
Оқ-дәрілерді таратушы.
Оқсауыт.
Оқтағыш.
От жағушы.
Өкім.
Патрон.
Пулемет (оқшашар).
Пулеметші (оқшашаршы).

Командир взвода.
Противогаз.
Граната.
Гранатомет.
Тревога.
Порох.
Взрыв.
Учение.
Сбор.
Водитель.
Курс вождения.
Орудийный номер.
Наводчик орудия.
Очередная смена.
Дежурная машина.
Дежурный сигналист.
Охрана.
Начальник караула.
Заряжание оружия.
Маршрут движения.
Заправщик.
Совещание.
Снайперская винтовка.
Механик-водитель.
Мина.
Хлеборез.
Объект.
Окоп.
Пуля.
Раздатчик боеприпасов.
Гильза.
Заряжающий.
Кочегар.
Распоряжение.
Патрон.
Пулемет.
Пулеметчик.

Респиратор.
Рота (батарея) командирі.
Рота (батарея) құжат-
тары.
Сақшы.
Сантехник.
Снаряд.
Тарату, жіктеу.
Таратушы.
Таса.
Тәуліктік наряд.
Түнгі ату көздеуіші.

Ұрыс машиналарын жүргізу жаттығулары.

Ұрыс машиналарын жүргізу жаттығуларын орындау жағдайы.

Фугас.

Шеп құру, қоршау.

Шеп құру бастығы.

Шығарушы.

Экипаж командирі.

Сержант мырза. Ұрыс машинасын жүргізу жаттығуы барысында көрсеткен ынталығыңыз үшін Сізге алғыс жариялаймын.

Қатардағы жауынгер Ивлев. Жауынгерлік дайындықтағы жоғары көрсеткіштеріңіз үшін Сіз “Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің үздігі” кеуде белгісімен наградталасыз.

Қатардағы жауынгер Смағұлов. Қаруды тазартуға

Респиратор.
Командир роты (батареи).
Документы роты (батареи).

Часовой.

Сантехник.

Снаряд.

Развод.

Разводящий.

Укрытие.

Суточный наряд.

Ночной стрелковый прицел.

Упражнение по вождению боевых машин.

Условия выполнения упражнения по вождению боевых машин.

Фугас.

Оцепление.

Начальник оцепления.

Выводной.

Командир экипажа.

Господин сержант. За усердие, проявленное при выполнении упражнения по вождению боевых машин, объявляю Вам благодарность.

Рядовой Ивлев. За высокие показатели в боевой подготовке Вы награждаетесь нагрудным знаком “Отличник Вооруженных Сил Республики Казахстан”.

Рядовой Смағұлов. За халатное отношение к

немқұрайды қарағаныңыз үшін Сізге наряд жарияланады.

Сержант мырза. Кезекшілікті қабылдау және тапсыру кітабын көрсетіңізші.

Капитан мырза. Кезекшілікті қабылдау және тапсыру кітабын ұсынамын.

Сержант мырза. Қатардағы жауынгер Асылбековты науқастанғандар кітабына жазыңыз.

Аға лейтенант мырза, науқастанғандар кітабына жаздым. Рота (батарея) кезекшісі сержант Абылқасымов.

Лейтенант мырза. Атыс дайындығы сабағына пулемет (оқшашар), екі гранататқыш, алты автомат және түнгі көздеуіш берілді. Рота кезекшісі сержант Иштаев.

Әскери оқу орындары

Қазақстан Республикасында неше әскери училище бар?

Қазақстан Республикасында бес әскери училище және бір Әскери академия бар.

чистке оружия Вам объявляется наряд.

Господин сержант. Представьте книгу приема и сдачи дежурства.

Господин капитан. Представляю книгу приема и сдачи дежурства.

Господин сержант. Запишите в книгу записи больных рядового Асылбекова.

Господин старший лейтенант. Запись в книге больных произвел. Дежурный по роте (батарея) сержант Абылқасымов.

Господин лейтенант. На занятия по огневой подготовке выданы пулемет, два гранатамета, шесть автоматов и прицел ночного видения. Дежурный по роте сержант Иштаев.

Военные учебные заведения

Сколько в Республике Казахстан военных училищ?

В Республике Казахстан пять военных училищ и одна Военная академия.

Айтыңызшы,

- Алматы жоғарғы әскери училищесі;

- Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Әскери институты;

- Радиоэлектроника және байланыс әскери инженерлік институты қай жерде?

Мен:

- Алматы жоғарғы әскери училищесіне;

- Радиоэлектроника және байланыс әскери инженерлік институтына түскім келеді.

Алматы жоғарғы әскери училищесіне түсу үшін қандай пәндерден емтихан тапсыру керек?

Байланыс факультетіне конкурс көп пе?

Бұл факультетке қашанда конкурс көп болады.

Әскерлер қызметі

Капитан (сержант) мырза. Жауынгер Ашуров сөйлемден оралды. Сөйлемде кезінде ескерту алғамын жоқ.

Лейтенант мырза. Қызметтік іс-сапарға қашан аттанасыз?

Капитан мырза. Лейте-

Скажите, пожалуйста, где находится:

- Алматинское высшее военное училище;

- Военный институт Комитета национальной безопасности Республики Казахстан;

- Военно-инженерный институт радиоэлектроники и связи.

Я хочу поступить:

- в Алматинское высшее военное училище;

- в Военно-инженерный институт радиоэлектроники и связи.

По каким предметам надо сдавать вступительные экзамены в Алматинское высшее военное училище?

На факультет связи большой конкурс?

На этот факультет конкурс всегда большой.

Служба войск

Господин капитан (сержант). Рядовой Ашуров из увольнения прибыл. Во время увольнения замечаний не имел.

Господин лейтенант. Когда убываете в служебную командировку?

Господин капитан. Офор-

нант Исмаиловқа іс-сапар куәлігін дайындап толтырыңыз.

Сержант мырза. Мерзімді қызметтегі әскери қызметшілер үшін туғантуыстардың келуіне қай уақытқа рұқсат етілген?

Мереке және демалыс күндері сағат 15-тен 19-ға дейін рұқсат етілген.

Капитан мырза. Парк (рота, асхана, келушілерге арналған бөлме) кезекшісі прапорщик (сержант) Осипов.

Капитан мырза. Кезекші фельдшер прапорщик Бекмуратова.

Әскери қызметшілердің шынығуы үшін бөлімде арнайы жабдықталған орын бар ма?

Күнделікті таза ауада жасайтын таңертеңгілік жаттығу менің шынығуыма көмектеседі.

Жұмыстан бос уақытта отбасыммен бірге табиғатта демаламын.

Капитан мырза. Сіз өз организміңізді шынықтыру үшін не істейсіз?

Подполковник мырза. Мен шынығу үшін қыста - шаңғымен жорықтар

мите на лейтенанта Исмаилова командировочное удостоверение.

Господин сержант. Когда разрешено посещение родственниками военнослужащих срочной службы?

Посещение разрешено в праздничные и выходные дни с 15 до 19 часов.

Господин капитан. Дежурный по парку (роте, столовой, комнате посетителей) прапорщик (сержант) Осипов.

Господин капитан. Дежурный фельдшер прапорщик Бекмуратова.

Имеется ли в части оборудованное место по закаливанию военнослужащих?

Ежедневное выполнение утренней физической зарядки на открытом воздухе оказывает мне помощь в закаливании.

В свободное от работы время с членами своей семьи отдыхаю на природе.

Господин капитан. Что Вы делаете для закаливания своего организма?

Господин подполковник. Для закаливания зимой - совершаю походы

жасаймын, жазда – күнге қыздырынамын және шомыламын.

Сержант Ахметов. Сіз спорттың қай түрін қалайсыз?

Майор мырза. Мен футболды, суда жүзгенді және әр түрлі қарудан атқанды қалаймын.

Демалыс (мейрам) күндері немен шұғылданасыз?

Қатардағы жауынгер Жарасов. Сізге дәрігерлік көмек керек пе?

Лейтенант мырза. Сейілдемеге шығуға рұқсат етесіз бе?

Қатардағы жауынгер Халитов. Сізге сейілдемеге шығуға рұқсат.

Қатардағы жауынгер Сеитов. Сізге сейілдемеге шығуға рұқсат жоқ. Сіз асханаға тәуліктік нарядқа түсесіз.

Сержант мырза, жауынгер Халитовтың сейілдемеге шығу қағазын жазып беріңіз.

Подполковник мырза. Жаңадан шақырушылар Әскери антты қашан қабылдайды?

Генерал-майор мырза. Бөлімге жаңадан шақырылушылар Әскери антты

на лыжах, а летом - загораю и купаюсь.

Сержант Ахметов. Каким видам спорта отдаете предпочтение?

Господин майор. Предпочтение отдаю футболу, плаванию и стрельбе из различных видов оружия.

Чем занимаетесь в выходные (праздничные) дни?

Рядовой Жарасов. Нуждаетесь ли Вы в медицинской помощи?

Господин лейтенант. Разрешите убыть в увольнение?

Рядовой Халитов. Разрешаю Вам убыть в увольнение.

Рядовой Сеитов. В увольнении Вам отказано. Вы заступаете в суточный наряд по столовой.

Господин сержант. Запишите в увольнение рядового Халитова.

Господин подполковник. Когда молодое пополнение приводится к Военной присяге?

Господин генерал-майор. Молодое пополнение части приводится к Военной

қараша айының екінші жексенбісінде қабылдайды.

Майор мырза. Біздің бөлімде Әскери антты қабылдау Отанымыздың бостандығы мен тәуелсіздігі үшін ұрыстарда мерт болған жауынгерлер зиратының басында өткізіледі.

Прапорщик мырза. Сіз қай әскерде қызмет етесіз?

Лейтенант мырза. Мен мотоатқыштар (танк, артиллерия) әскерінде қызмет етемін.

Мен техникалық (тыл) бөлімшесінде қызмет етемін.

Мен қамтамасыз ету бөлімшесінде қызмет етемін.

Қатардағы жауынгер Дәуренов. Сізге қандай қару бекітіліп берілген?

Лейтенант мырза. Маған автомат (пулемет (оқшашар), гранататқыш) бекітіліп берілген.

Қатардағы жауынгер Болатов. Қаруды қараусыз қалдыруға болмайды.

Лейтенант мырза. Сіздің бөлімшеніз территорияны тазалауға тағайындалды.

Аға лейтенант мырза. Сіздің бөлімшеніз жаттығудан кейін әскери техникаға қызмет көрсету үшін тағайындалды.

присяге во второе воскресенье ноября?

Господин майор. В нашей части приведение к военной присяге проводится у могилы воинов, павших в боях за свободу и независимость нашей Родины.

Господин прапорщик. В каких войсках служите Вы?

Господин лейтенант. Я служу в мотострелковых (танковых, артиллерийских) войсках.

Я служу в технических (тыловых) подразделениях.

Я служу в подразделениях обеспечения.

Рядовой Дауренов. Какое оружие закреплено за Вами?

Господин лейтенант. За мной закреплен автомат (пулемет, гранатомет).

Рядовой Болатов. Нельзя бросать оружие без присмотра.

Господин лейтенант. Ваше подразделение назначено для уборки территории.

Господин старший лейтенант. Ваше подразделение назначено для проведения обслуживания боевой техники после учения.

Аға лейтенант мырза. Сіз жаттығудан кейін әскери техникаға қызмет көрсету үшін жұмысты ұйымдастыруға және қауіпсіздікті қамтамасыз етуге жауап бересіз.

Майор мырза. Төртінші мотоатқыштар (танк) ротасы екінші ату жаттығуын орындап жатыр. Рота командирі капитан Жароков.

Майор мырза. Батальонның жеке құрамы жалпы жиналысқа келіп тұр. Батальонның штаб бастығы капитан Раимов.

Майор мырза. Үшінші ротаға бригада командирі келіп тұр. Тәуліктік рота кезекшісі Струев.

Сіздің бөлімшеніз тәуліктік нарядқа тағайындалады.

Жеке құрамның қызмет етуге дайындығын өзіңіз ұйымдастырыңыз.

Капитан мырза. Бөлім кезекшісі аға лейтенант Воронов нұсқама алуға келіп тұр.

Бөлім кезекшісі неге жауап береді?

Бөлім кезекшісі ... жауап береді.

Господин старший лейтенант. Вы отвечаете за организацию работ и обеспечение безопасности при проведении обслуживания боевой техники после учения.

Господин майор. Четвертая мотострелковая (танковая) рота выполняет второе упражнение учебных стрельб. Командир роты капитан Жароков.

Господин майор. Личный состав батальона на общее собрание прибыл. Начальник штаба батальона капитан Раимов.

Господин майор. В расположение третьей роты прибыл командир бригады. Дневальный по роте рядовой Струев.

Ваше подразделение назначается в суточный наряд.

Подготовку личного состава к несению службы организуйте своим решением.

Господин капитан. Дежурный по части старший лейтенант Воронов на инструктаж прибыл.

За что отвечает дежурный по части?

Дежурный по части отвечает за ...

Ішкі қарауыл қай кезде қару қолдана алады?

Ішкі қарауыл ...қару қолдана алады.

Полковник мырза. 6-шы рота ұрыс атыстары бойынша тактикалық жаттығу жүргізуде. Бөлім кезекшісі лейтенант Омаров.

Капитан мырза. Команда әскери жүкті алып жүру үшін аттанды. Бөлім кезекшісі лейтенант Айдаров.

Тәжірибелік сабақ өткіземін және жеке құрамның қызмет етуге дайындығын тексеремін.

Капитан мырза. Қарауылдың жеке құрамы теориялық сабаққа дайын. Қарауыл бастығы кіші лейтенант Белан.

Мырзалар, міндеттеріңізді оқып білуді бастаңыздар.

Қарауылдың құрамын айтыңызшы?

Қарауылдың құрамы: қарауыл бастығы, оның көмекшісі, қарауылдар және таратушылар.

Казармадағы тәуліктік нарядтың құрамын, айтыңызшы?

Рота кезекшісі және тәуліктік рота кезекшісі.

Когда внутренний караул поднимается в ружье?

Внутренний караул поднимается в ружье

Господин полковник. С 6-й ротой проводятся тактические учения с боевой стрельбой. Дежурный по части лейтенант Омаров.

Господин капитан. Команда для сопровождения воинского груза убыла. Дежурный по части лейтенант Айдаров.

Провожу практическое занятие и проверяю готовность личного состава к несению службы.

Господин капитан. Личный состав караула к теоретическому занятию готов. Начальник караула младший лейтенант Белан.

Господа, к изучению обязанностей - приступить.

Расскажите о составе караула?

Состав караула: начальник караула, его помощник, караульные и разводящие.

Скажите, пожалуйста, состав суточного наряда в казарме?

Дежурный по роте и дневальный по роте.

Майор мырза. Асхана кезекшісі прапорщик Сартаев нұсқама алуға келіп тұр.

Майор мырза. Асхана бойынша нарядты медициналық тексеруге ұсынамын. Асхана кезекшісі прапорщик Жүнісов.

Капитан мырза. Асхана кезекшісі старшина Елеусов.

Капитан мырза. Қарауыл таратуға келіп тұр. Қарауыл бастығы аға лейтенант Белан.

Подполковник мырза. Аға лейтенант Скворцов бөлім бойынша кезекшілікті тапсырды.

Подполковник мырза. Капитан Онбаев бөлім бойынша кезекшілікті қабылдады.

Лейтенант мырза. Гауптвахтаға қалай баруға болады?

Прапорщик мырза гауптвахтаға 13 автобуспен “Дирол” аялдамасына дейін барасыз.

Капитан мырза. Екі әскери қызметші өз бетімен кетіп қалғаны үшін гауптвахтаға әкелінді.

Қандай қылмысыңыз үшін қамауға алындыңыз?

Господин майор. Дежурный по столовой прапорщик Сартаев на инструктаж прибыл.

Господин майор. Представляю наряд по столовой на медицинский осмотр. Дежурный по столовой прапорщик Жунусов.

Господин капитан. Дежурный по столовой старшина Елеусов.

Господин капитан. Караул на развод прибыл. Начальник караула старший лейтенант Белан.

Господин подполковник. Старший лейтенант Скворцов дежурство по части сдал.

Господин подполковник. Капитан Онбаев дежурство по части принял.

Господин лейтенант. Как доехать до гауптвахты?

Господин прапорщик. До гауптвахты можно доехать автобусом номер 13 до остановки “Дирол”.

Господин капитан. На гауптвахту доставлены два военнослужащих за самовольную отлучку.

За какой проступок Вы арестованы?

Лейтенант мырза. Қатардағы жауынгер Абдулов ішімдікке әуестенгені үшін үш тәулікке қамауға алынды.

Айтып жіберіңізші, штабқа қалай баруға болады?

Тіке жүре беріңіз содан соң оңға (солға) бұрылыңыз.

Осылай қарай.

Кейін қарай.

Оң (сол) жағыңызда.

Маған (бізге) ауылға баратын жолды көрсетіңізші.

Өзеннің арғы бетіне өтуге маған көмектесіп жіберіңізші.

Айтыңызшы, сіздің ауылыңыздан қарулы әскери адамдар қай бағытта және қашан өтті?

Атыс дайындығы

Автомат.

Автоматпен (пулеметпен (оқшашармен), гранататқышпен, тапаншамен) ату.

Ату.

Ату курсы

Атыс жүргізу.

Атыс алаңында.

Әскери атыс алаңы.

Бақылау.

Белдеулік нысана.

Бірқалыпты дем алу.

Бойлық нысана.

Господин лейтенант. Рядовой Абдулов арестован на трое суток за употребление спиртных напитков.

Скажите, пожалуйста, как дойти до штаба?

Идите прямо, потом сверните вправо (налево).

В этом направлении.

В противоположном направлении.

С правой (левой) стороны.

Покажите мне (нам) дорогу в село.

Помогите мне, пожалуйста, перебраться на ту сторону реки.

Скажите, в каком направлении и когда люди в военной форме и с оружием, прошли через ваш аул?

Огневая подготовка

Автомат.

Стрельба из автомата (пулемета, гранатомета, пистолета).

Выстрел.

Курс стрельб.

Вести огонь.

На стрельбище.

Войсковое стрельбище.

Наблюдать.

Поясная мишень.

Ровное дыхание.

Ростовая мишень.

Демін ішіне тарту, үнін шығармау.

Дүм.

Жаттығу.

Желдің жылдамдығы мен бағытын ескеру.

Жылжымалы нысана.

Зениттік құралдар.

Зенбірек.

Зенбірек.

Кеуде нысана.

Көздеу.

Көздеу аспаптары.

Көздеудің түрлерін айтыңызшы?

Көздеудің түрлері:

-горизонтальді көздеу.

- вертикальді көздеу.

- тура дәлдеу.

Көздеуіш.

Көшпелі нысана.

Қол гранататқышы.

Қарауыл.

Қару.

Қару-жарақ.

Нысана.

1. нысана 2. мақсат.

Нысананың ортасын көздеу.

Нысананы жою.

Нысананың қозғалу бағытын ескеру.

Нысананың қозғалу жылдамдығы.

Пайда болатын нысана.

Затаить дыхание.

Приклад.

Упражнение.

Учитывать скорость и направление ветра.

Движущаяся мишень.

Зенитные средства.

Орудие.

Пушка.

Грудная мишень.

Прицеливание.

Прицельное приспособление.

Расскажите о видах наводки (прицеливания)?

Виды наводки (прицеливания):

- горизонтальная наводка;

- вертикальная наводка;

- прямая наводка.

Целик.

Бегущая мишень.

Ручной гранатомет.

Мушка.

Оружие.

Вооружение.

Мишень.

Цель.

Целиться в середину мишени.

Поразить мишень.

Учитывать направление движения цели.

Скорость движения цели.

Появляющаяся мишень.

Патрон.
Пулемет (оқшашар).
Табу және жою.
Тапанша.
Тегіс қарауыл.
Тир.
Тию, тигізу.
Түнгі көздеуіш.
Ұңғы.
Ұңғы қорабы.
Ұшыру қондырғысы.

Тактикалық дайындық

Автомобиль.
Алғы шеп.
Артиллериялық батарея
(дивизион, взвод, есеп тобы).
Артиллериялық бөлімше.

Атқылау секторы.
Атыс құралдары.
Әскери техника.
Әскери эшелон.
Байланыс.
Байланыс құралдары.
Бақылау алқабы.
Бақылаушы.
Бастапқы позиция.
Бекініс, позиция.
Бекіту, тіреуіш.
Бөлімшені ұйымдастыру.

Бронетранспортер.
Бүркеніш.
Далалық коммутатор.
Далалық телефон кабелі.

Ерекше жағдайлар (тау,

Патрон.
Пулемет.
Обнаруживать и поражать.
Пистолет.
Ровная мушка.
Тир.
Попадание.
Прицел ночного видения.
Ствол.
Ствольная коробка.
Пусковая установка.

Тактическая подготовка

Автомобиль.
Передний край.
Артиллерийская (-ий)
батарея (дивизион, взвод, расчет).
Артиллерийское подраз-
деление.

Сектор обстрела.
Огневые средства.
Боевая техника.
Воинский эшелон.
Связь.
Средства связи.
Полоса наблюдения.
Наблюдатель.
Исходная позиция.
Позиция.
Крепление.
Организация подразде-
лений.

Бронетранспортер.
Маскировка.
Полевой коммутатор.
Полевой телефонный
кабель.

Особые условия (горы,

кыс, түн, таулы-шөлді жерлер).

Жалпы әскери ұрыс.

Жанармай құюшы.

Жау.

Жаудың алдамшысы.

Жауынгерлік міндет.

Жаяу әскер ротасы (взводы, бөлімшесі).

Жаяу әскер ұрыс машинасы.

Жаяу әскерге қарсы миналар.

Жаяулау шебі.

Жеңіл автомобильдер.

Жергілікті жер.

Жөндеу шеберханалары.

Жүк автомобильдері.

Зениттік батарея (взвод, есеп тобы).

Инженерлік бөгеттер.

Инженерлік жұмыстар.

Инженерлік техника.

Командалық-штабтық машиналар.

Қамтамасыз ету бөлімшесі.

Қару-жарақ.

Қорғаныс.

Қызмет көрсету бөлімшесі.

Медициналық пункт.

Минаатқыштар батареясы (взводы, есеп тобы).

Минаатқыштар бөлімшесі.

зима, ночь, горно-пустынная местность).

Общевойсковой бой.

Топливозаправщик.

Противник.

Обман противника.

Боевая задача.

Пехотная (-ый, -ое) рота (взвод, отделение).

Боевая машина пехоты.

Противопехотные мины.

Рубеж спешивания.

Легковые автомобили.

Местность.

Ремонтные мастерские.

Грузовые автомобили.

Зенитная (-ый) батарея (взвод, расчет).

Инженерные заграждения.

Инженерные работы.

Инженерная техника.

Командно-штабные машины.

Подразделение обеспечения.

Вооружение.

Оборона.

Подразделение обслуживания.

Медицинский пункт.

Минометная (-ый) батарея (взвод, расчет).

Минометное подразделение.

Миналанған алаң.
Миналар.
Мотоатқыштар бөлім-
шесі.
Мотоатқыштар ротасы
(батальоны, взводы,
бөлімшесі).
Окоп.
Окоп қазу.
Оң (сол) жақтағы көрші.
Оң (сол) жақтан шабуыл
жасайды.
Оң (сол) жақтан
...қорғалуда.
Платформа.
Радиостанция.
Танк.
Танк бөлімшесі.
Танк ротасы (батальоны,
взводы, экипажы).
Танкіге қарсы батарея
(взвод, есеп тобы).
Танкіге қарсы миналар.
Тапсырма: бақылау жүргі-
зу және ... бағыттағы жаудың
жаяу әскерлері мен танкіле-
рінің бұзып өтуіне жол бермеу.
Тартқыштар.
Таса.
Телефон аппараты.
Темір жол станциясы.

Терендіктегі әскерлердің
шабуылын атыспен қолдау.
Тиеу.
Түсіру
Тыл бөлімшесі.

Минное поле.
Мины.
Мотострелковое
подразделение.
Мотострелковая (-ый, -
ое) рота (батальон, взвод,
отделение).
Окоп.
Отрыть окоп.
Сосед справа (слева).
Справа (слева) наступают.

Справа (слева)
обороняется
Платформа.
Радиостанция.
Танк.
Танковое подразделение.
Танковая (-ый) рота
(батальон, взвод, экипаж).
Противотанковая (-ый)
батарея (взвод, расчет).
Противотанковые мины.
Задача: вести наблюдение
и не допустить прорыва
пехоты и танков противника
с направления
Тягачи.
Укрытие.
Телефонный аппарат.
Железнодорожная
станция.
Огневое сопровождение
наступления войск в глубине.
Погрузка.
Выгрузка.
Тыловое подразделение.

Шабуыл.
Шабуыл бағыты.

Шабуыл объектісі.
Шабуылға дайындал.
Шабуылға көшу шебі.
Шабуылдың маңдай шебі.

Шеру.
Ұрыстық рет.
Эшелон бастығы.

Майор мырза. Қорғаныс ұрысы қандай мақсатта жүргізіледі?

Подполковник мырза. Қорғаныс ұрысындағы мақсат - жаудың шабуылын тойтару, оларға шығын келтіру және бекіністі ұстап тұру.

Курсант мырза. Бөлімше қандай жағдайларда қорғанысқа көшетінін айтып беріңізші?

Майор мырза. Бөлімше қорғанысқа жаумен түйіспеген жағдайда немесе тікелей жаумен түйіскен жағдайда көше алады.

Капитан мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізу үшін бөлімшеге не тағайындалады?

Полковник мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізу үшін бөлімшеге бекініс, тірек

Наступление.
Направление наступления.

Объект атаки.
Приготовиться к атаке.
Рубеж перехода в атаку.
Фронт наступления.

Марш.
Боевой порядок.
Начальник эшелона.

Господин майор. С какой целью ведется оборонительный бой?

Господин подполковник. Цель оборонительного боя - отражение наступления противника, нанесение ему потерь и удержание позиций.

Господин курсант. Расскажите об условиях перехода подразделений к обороне?

Господин майор. Подразделения к обороне переходят в условиях отсутствия соприкосновения с противником или в условиях непосредственного соприкосновения с противником.

Господин капитан. Что назначается подразделению для ведения оборонительного боя?

Господин подполковник. Подразделению для ведения оборонительного боя назна-

пункті немесе қорғаныс ауданы тағайындалады.

Курсант мырза. Бөлімше ұрыс жүргізу үшін не құрады?

Майор мырза. Бөлімше ұрыс жүргізу үшін ұрыстық рет құрады.

Капитан мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізуге дайындық барысында жеке құрам не істейді?

Подполковник мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізуге дайындық барысында жеке құрам окоптар қазады және атыс бекіністерін жабдықтайды.

Сержант мырза. Қорғаныс ұрысын жүргізу кезінде ондағы негізгі жағдайлар ескеріледі ме?

Капитан мырза. Қорғаныс ұрысын ұйымдасытыру және жүргізу барысында бөлімшенің командирі ұрыс әрекетінің ерекшеліктерін ескереді.

Майор мырза. Шабуыл қандай мақсатта жүргізіледі?

Полковник мырза. Шабуыл жауды талқандау және жергілікті жердің маңызды шептері немесе объектілерін басып алу мақсатында жүргізіледі.

чается позиция, опорный пункт или район обороны.

Господин курсант. Что создается для ведения боя подразделением?

Господин майор. Для ведения боя подразделением создается боевой порядок.

Господин капитан. Что делает личный состав при подготовке к ведению оборонительного боя?

Господин подполковник. При подготовке к ведению оборонительного боя личный состав отрывает окопы и оборудует огневые позиции.

Господин сержант. Учитываются ли при ведении оборонительного боя особые условия его ведения?

Господин капитан. Особенности боевых действий учитываются командирами подразделений при организации и ведении оборонительного боя.

Господин майор. С какой целью проводится наступление?

Господин полковник. Наступление проводится с целью разгрома противника и овладения важными рубежами или объектами местности.

Лейтенант мырза. Бөлімше қандай жағдайда шабуылға көшеді маған соны түсіндіріп беріңізші?

Курсант мырза. Бөлімше қорғаныстағы, шабуылдағы немесе кері шегінген жауға шабуыл жасай алады.

Курсант мырза. Қорғаныстағы жауға шабуыл жасау жаумен тікелей түйіскенде немесе жүріс кезіндегі жағдайларда жүргізіледі.

Капитан мырза. Шабуыл кезінде бөлімше үшін не көрсетіледі?

Сержант мырза. Шабуыл жасау кезінде бөлімше үшін таяудағы міндет немесе шабуыл объектісі және шабуылды әрі қарай жалғастырудағы бағыт көрсетіледі.

Майор мырза. Бөлімшенің шабуылға шығуына дайындық қашан басталады соны нақтылаңыз.

Подполковник мырза. Бөлімшенің шабуылға шығуына дайындық жауынгерлік міндет алғаннан кейін басталады.

Подполковник мырза. Бөлімшенің шабуылға шығуына дайындық жеке құрамды, қару-жарақты,

Господин лейтенант. Объясните условия перехода подразделений в наступление?

Господин курсант. Подразделения могут вести наступление на обороняющегося, наступающего или отходящего противника.

Господин курсант. На обороняющегося противника наступление осуществляется из положения непосредственного соприкосновения с противником или с ходу.

Господин капитан. Расскажите, что указывается подразделениям в наступлении?

Господин сержант. Подразделениям для ведения наступления указываются ближайшая задача или объект атаки и направление продолжения наступления.

Господин майор. Уточните, когда начинается подготовка подразделений к наступлению?

Господин подполковник. Подготовка подразделений к наступлению начинается после получения боевой задачи.

Господин подполковник. Подготовка подразделений к наступлению заключается в подготовке личного состава,

әскери техниканы шабуылға даярлауда бекітіледі.

Күнделікті қарым-қатынастағы сөздер

Автодром.

Аккумулятор батареялары алынған.

Арақашықтық.

Аралық.

Асхана.

Асхана кезекшісі.

Әскери ант.

Әскери атыс алаңы.

Бағыттаушы.

Бақылау-өткізу пунктінің кезекшісі.

Бақылау-өткізу пункті кезекшісінің көмекшісі.

Бөлім кезекшісі.

Бір қатарлы (екі қатарлы) сап.

Гауптвахта.

Дабыл қағу.

Демалатын бөлме.

Жауынегерлік Ту.

Казарма.

Кезекші фельдшер (санитарлық нұсқаушы).

Келушілерге арналған бөлме кезекшісі.

Қарауыл.

Қару-жарақ алу.

Қарым-қатынас.

Қатар.

Қатарға тұр.

Құп болады.

вооружения и боевой техники к наступлению.

Слова повседневного общения

Автодром.

Аккумуляторные батареи сняты.

Дистанция.

Интервал.

Столовая.

Дежурный по столовой.

Военная присяга.

Войсковое стрельбище.

Направляющий.

Дежурный по контрольно-пропускному пункту.

Помощник дежурного по контрольно-пропускному пункту.

Дежурный по части.

Одношереножный (двухшереножный) строй.

Гауптвахта.

Бить тревогу.

Комната отдыха.

Боевое Знамя.

Казарма.

Дежурный фельдшер (санитарный инструктор).

Дежурный по комнате посетителей.

Қараул.

Брать на вооружение.

Общение.

Шеренга.

Стать в строй.

Есть.

Қоршау.
Мамандық.
Назар сал.
Орындалар әмір.
Өміріңе қауіпті.
Өрт сөндіру наряды.
Өтетін жол жабық.
Парк кезекшісі.
Полигон.
Пост мұнарасы.
Рота (батарея) кезекшісі.

Сап.
Саптан шық.
Сау бол.
Саябақ, парк.
Сигнал (белгі) беруші.
Соңғы оқ қалғанша соғысу.
Су төгілген.
Танкодром.
Таяудағы (кейінгі, кезекті) міндет.
Тәуліктік наряд.
Тәуліктік парк кезекшісі.
Тәуліктік рота (батарея) кезекшісі.
Тоқта. Атады.
У.
Ұлты.
Ұрыс реті.
Штаб.
Штаб кезекшісі.

Тұрғын үй

Мен қашан тұрғын үймен қамтамасыз етілемін?

Ограждение.
Профессия.
Внимание.
Исполнительная команда.
Опасно для жизни.
Пожарный наряд.
Проход (проезд) закрыт.
Дежурный по парку.
Полигон.
Постовая вышка.
Дежурный по роте (батарея).
Строй.
Выйти из строя.
Будь здоров.
Парк.
Сигналист.
Биться до последнего патрона.
Вода слита.
Танкодром.
Ближайшая (дальнейшая, последующая) задача.
Суточный наряд.
Дневальный по парку.
Дневальный по роте (батарея).
Стой. Стреляют.
Яд.
Национальность.
Боевой порядок
Штаб.
Дежурный по штабу.

Жилье

Когда я буду, обеспечен жильем?

Жақында жатақханада бір орын босауы мүмкін.

Қашан менің отбасым пәтер алады?

Сен (Сіз) қайда орналастың (-ыз)?

Мен қазірше әйелімнің туысының үйінде тұрып жатырмын.

Жеке меншіктік пәтерлер кооперативінің төрағасы қай уақыттарда істейді?

Паспорт столы қайда екен?

Пәтер нешінші қабатта?

Ол пәтердің ауданы қаншалықты?

Пәтер үшін айына қанша төлеу керек?

Менің жеке меншіктік пәтерлер кооперативі төрағасынан анықтама алуым керек.

Менің сантехник (ұста, электрик, ағаш ұстасын) шақыруым керек.

Менің кішілеу бір бөлме жалдауым керек.

Бөлімге берілген жатақхана бар.

Онда қазір бос орын жоқ.

Бөлмеде Сізбен бірге тағы екі (үш) адам тұрады.

Возможно, скоро освободится одно место в общежитии.

Когда моя семья может получить квартиру?

Где ты (Вы) остановились?

Я пока живу у родственников жены.

Когда работает председатель кооператива собственников квартир?

Где расположен паспортный стол?

На каком этаже квартира?

Какая площадь этой квартиры?

Сколько нужно платить за квартиру в месяц?

Мне нужно взять справку у председателя кооператива собственников квартир.

Мне нужно вызвать сантехника (слесаря, электрика, столяра).

Мне нужно снять небольшую комнату?

При части имеется общежитие.

Свободных мест сейчас нет.

С Вами в комнате будут жить еще два (три) человека.

Мекен-жайымды жазып алыңыз.

Әңгімелесу

Сіздің аты-жөніңіз кім?

Атыңыз кім?

Менің атым Дарын.

Фамилияңыз қалай?

Менің фамилиям Сманов.

Неше жастасыз?

Мен отыз жастамын.

Қалыңыз қалай?

Денсаулығыңыз қалай?

Рақмет, жаман емес (жақсы).

Қандай жаңалық бар?

Ешқандай жаңалық жоқ.

Сіз демалыстасыз ба?

Иә, демалыстамын.

Сіз қайда қызмет етесіз?

Мен 70284 әскери бөлімінде қызмет етемін.

Сіздің әскери атағыңыз қандай?

Менің әскери атағым - капитан.

Сіз қай жерде тудыңыз?

Мен Алматы қаласында тудым.

Сіздің лауазымыңыз қандай?

Мен взвод (рота, батальон) командирі лауазымын атқарамын.

Мен бөлім бастығының орынбасарымын.

Мен бөлім (бөлімше,

Запишите мой адрес.

Беседа

Как Ваше имя, отчество, фамилия?

Как Ваше имя?

Меня зовут Дарын.

Как Ваша фамилия?

Моя фамилия Сманов.

Сколько Вам лет?

Мне тридцать лет.

Как Ваши дела?

Как Ваше здоровье?

Спасибо, неплохо (хорошо).

Что нового?

Нет никаких новостей.

Вы в отпуске?

Да, я в отпуске.

Где Вы служите?

Я служу в войсковой части 70284.

В каком Вы воинском звании?

Мое воинское звание - капитан.

Где Вы родились?

Я родился в городе Алматы.

Какую Вы занимаете должность?

Я занимаю должность командира взвода (роты, батальона).

Я заместитель начальника отдела.

Я командир части

взвод, рота, батальон)
командирімін.

Мен сізбен танысқаным
өте қуаныштымын.

Амал не, мен кетіп бара
жатырмын.

Маған мекен-жайы-
ңызды жазып беріңізші.

Мен Сізбен қоштасқалы
келдім.

Қош бол (болыңыз)!

Жолыңыз болсын!

Сіз қай бөлімшеде қызмет
етесіз?

Бөлімше командирі кім?

Сіздің казарма қайда
орналасқан?

Сіздің казармаға қалай
баруға болады?

Неткен тыныштық еді
мұнда!

Бұл өте ескі казарма.

Кәне, сіздердің казар-
маларыңызды көрейік.

Маған сарбаздарға ар-
налған мына төсек ұнайды.

Рота мүліктері мен әскери
қызметшілердің жеке киім-
кешектерін қоятын бөлме
қайда?

Демалыс бөлмесінде
қолайлы ма?

Спортпен шұғылданатын
бөлмеде қандай тренажерлер
бар?

(подразделения, взвода,
роты, батальона).

Мне очень приятно
познакомиться с вами.

Очень жаль, но я уезжаю.

Дайте мне Ваш адрес.

Я пришел с Вами
попрощаться.

Прощай (прощайте)!

Доброго пути!

В каком подразделении
служите Вы?

Кто командир подраз-
деления?

Где расположена Ваша
казарма?

Как пройти к Вашей
казарме?

Какая тут тишина!

Это старинная казарма.

Давай (-те) посмотрим
вашу казарму.

Мне очень нравится эта
солдатская койка.

Где находится кладовая
для хранения имущества
роты и личных вещей воен-
нослужащих?

Уютно ли в комнате
отдыха?

Какие тренажеры имеют-
ся в комнате для спортивных
занятий?

Жаттығуда қандай спорттық заттар қолданасыз?

Сіздерде түстік тамақтану қаншада?

Түстік тамақтану сағат 14-тен 15-ке дейін.

Сабақ қаншада басталады (аяқталады)?

Сабақ сағат 9-да (13-те) басталады (аяқталады).

Нарядқа жиі түсесіз бе?

Сіз өрт сөндіру құралдарымен жұмыс істей аласыз ба?

От сөндіргішпен жұмыс істей аламын.

Байланыс торабында

Айтыңызшы, осында телеграмма (бандероль, табыстама хат, сәлем-сауқат) қабылдайтын жер қайда?

Аға лейтенант Лушковты телефонға (шақыруға) болар ма екен?

Аға лейтенант Лушков Сізді тыңдап тұр.

Біреуді телефонға шақыру (сұрау).

Біреумен телефон арқылы сөйлесу.

Жақсы (нашар) естілу.

Жедел сөйлесу.

Какой спортивный инвентарь применяете на тренировках?

Когда у Вас обед?

Обед у меня с 14 до 15 часов.

Когда начинаются (оканчиваются) учебные занятия?

Учебные занятия начинаются (оканчиваются) в 9 (13) часов.

Часто ли Вы ходите в наряд?

Умеете ли Вы обращаться со средствами пожаротушения?

Умею применять огнетушитель.

В узле связи

Скажите, пожалуйста, где здесь принимают телеграммы (бандереоли, заказные письма, посылки)?

Можно попросить (позвать) к телефону старшего лейтенанта Лушкова.

Старший лейтенант Лушков слушаю Вас.

Позвать (попросить) кого-либо к телефону.

Говорить (разговаривать) с кем-либо по телефону.

Хорошая (плохая) слышимость.

Срочный разговор.

Келген ақшаны (өзі келіп сұрап алатын хатты) қай терезеден алуға болады?

Коммутатор.

Қалааралық телефон.

Қанша төлеуім керек?

Қосарланған телефон.

Қызмет бабында сөйлесу.

Майор мырза. Рота ұйқыдан тұрды. Рота кезекшісі сержант Досанов.

Мына бланканы толтырыңыз.

Мына сәлем-сауқат қанша тартады?

Мына телеграмманы шұғыл түрде жөнелтіңіз.

Міне менің жеке куәлігім.

Өз мекен-жайыңызды жазыңыз.

Сомасын цифрмен және сөзбен жазыңыз.

Сөйлеп тұрған майор Беков.

Сөйлесу ұзақтығы.

Сөйлесуді үзіп жіберу.

Сіздерде сәлем-сауқат салатын қорап (жәшік) бар ма?

Телеграмма иесінің қолына қашан тиеді?

Телефон орнату.

Телефонға келу.

В каком окне можно получить денежный перевод (письма до востребования)?

Коммутатор.

Междугородный телефон.

Сколько я должен заплатить?

Параллельный телефон.

Служебный разговор.

Господин майор. Рота произвела подъем. Дежурный по роте сержант Досанов.

Заполните этот бланк.

Сколько весит эта посылка?

Отправьте эту телеграмму срочно.

Вот мое удостоверение личности.

Напишите (укажите) свой адрес.

Напишите сумму цифрами и прописью.

Это говорит майор Беков.

Продолжительность разговора.

Прервать (прерывать) разговор.

У вас есть коробки (ящик) для посылок?

Когда будет доставлена эта телеграмма?

Установить (устанавливать) телефон.

Подойти (подходить) к телефону.

Телефонды үзіп тастау.

Телефоныңыздың нөмірі қандай?

Ішкі телефон.

Бөлімнің штаб бастығының өкімін қабылдаңыз.

Штаб кезекшісі аға сержант Фролов.

Шұғыл түрдегі телеграмма қанша тұрады?

Қызметтік іс-сапар.

Астанаға дейін қандай поезд барады?

Атырауға келесі поезд қашан болады?

Әскери билет.

Бұл №7 вагон ба?

Бұл поезд Шымкентке бара ма?

Бұл поезд қайдан келді?

Вагон.

Вагонға кіру.

Вагоннан шығу.

Демалыс билеті.

Жолаушылар поезы.

Келу.

Кету.

Кетерден қанша күн бұрын билет алуға болады?

Маған Шуға дейін, №7 поездға билет беріңізші.

Поезд қай уақытта Алматыда болады.

Отключить (отключать) телефон.

Какой у Вас номер телефона?

Внутренний телефон.

Примите распоряжение начальника штаба части.

Дежурный по штабу старший сержант Фролов.

Сколько стоит срочная телеграмма?

Служебная командировка

Какие поезда идут до Астаны?

Когда будет следующий поезд на Атырау?

Военный билет.

Это вагон №7?

Это поезд на Шымкент?

Откуда прибыл этот поезд?

Вагон.

Войти в вагон.

Выйти из вагона.

Отпускной билет.

Пассажирский поезд.

Прибытие.

Убытие.

За сколько дней до отъезда можно купить билет?

Мне, пожалуйста, билет до Чу на поезд №7.

Когда поезд прибывает в Алматы?

Поезд Щучинскиге дейін қанша сағат жүреді?

Поездың жүруі.

Поездың келуі.

Поезға отыру.

Поездан түсу.

Темір жол.

Іс-сапар куәлігі.

Іс-сапар мерзімі.

20 сағат 10 минутта №7 поезд екінші жолға келіп тоқтайды.

6-шы жолға қалай өтуге болады?

№7 вагон қайда екен?

№82 поезд қашан жүреді?

№10 поезд қай уақытта келеді?

№10 поезға отырғызу басталды.

№9 поезд қай платформадан жүреді?

№8 поезд кестедегі уақытпен келеді ме, әлде кешігіп келеді ме?

№6 поезға плацкарт билеті қанша тұрады?

Кеңсе бұйымдары

Альбом.

Бүркеншектегі шеге.

Желім.

Кеңсе бұйымдары бөліміне қалай баруға болады?

Кеңсе бұйымдары қай дүкенде сатылады?

Сколько часов поезд идет до Щучинска?

Отправление поезда.

Прибытие поезда.

Сесть на поезд.

Сойти с поезда.

Железная дорога.

Командировочное удостоверение.

Срок командировки.

Поезд №7 прибывает в 20 часов 10 минут на второй путь.

Как пройти на 6-й путь?

Где находится вагон №7?

Когда отправляется поезд №82?

Когда прибывает поезд №10?

Начинается посадка на поезд №10.

От какой платформы отправляется поезд №9?

Поезд №8 прибывает по расписанию или опаздывает?

Сколько стоит плацкартный билет на поезд №6?

Канцелярские товары

Альбом.

Кнопки

Клей.

Как пройти в отдел канцелярских товаров?

В каком магазине продаются канцелярские товары?

Қаламсап.
Қалын дәптер.
Қатты (жұмсақ, түрлі түсті) қалам.
Қылқалам.
Қыстырғыш.
Өшіргіш.
Сызғыш.
Тушь.
Шарикті қаламсап стержені.
Фломастер.
Мен Сізге қанша төлеуім керек?
Сіз қассаға 547 теңге төлеуіңіз керек.

Кітапханада

Ай сайын шығатын журнал.
Әліпбилік каталог.
Әскери сөздік.
Әскери терминдердің орысша-қазақша түсіндірме сөздігі.
“Бағдар” журналының соңғы саны осы ма?

Баспа.
Басылым.
Бұл кітаптарды мен қашан өткізуім (қайтаруым) керек?
Ғылыми кітапхана.
Жаңа кітаптар.
Каталог қай жерде?
Кітап беру.

Ручка.
Тетрадь общая.
Карандаш твердый (мягкий, цветной).
Кисточка.
Скрепки.
Резинка.
Линейка.
Тушь.
Стержень для шариковой ручки.
Фломастер.
Скажите, сколько я должен Вам заплатить?
Вы должны заплатить в кассу 547 тенге.

В библиотеке

Ежемесячный журнал.
Алфавитный каталог.
Военный словарь.
Русско - казахский толковый словарь военных терминов.
Это последний номер журнала “Бағдар” (“Ориентир”)?
Издательство.
Издание.
Когда я должен сдать (вернуть) эти книги?
Научная библиотека.
Новые книги.
Где находится каталог?
Выдать (выдавать) книгу.

Кітап беретін жер.

Кітап қандай мерзімге беріледі?

Кітап өткізу.

Кітапты оқу зальнан альп шығуға рұқсат етілмейді.

Кітапхана.

Кітапхана (оқу залы) қай кезде жұмыс істейді?

Кітапханаға жазылу.

Кітапханашы.

Маған “Әскери терминдердің орысша-қазақша түсіндірме сөздігін” беріңізші.

Маған қазақша-орысша, орысша-қазақша “Әскери іс” терминологиялық сөздігі керек еді.

Мен “Қазақстан сарбазы” газетінің биылғы жылғы тігілмесін көрейін деп едім.

Оқу залы.

Оқу залы қайда орналасқан?

Оқырман.

Оқырман билеті.

Орысша-қазақша сөздік.

Сіздерден бір (екі) аптаға кітап алуға бола ма?

Тапсырыс беру.

Жеке гигиеналық заттар

Бетке жағатын (сақал алуға арналған) крем.

Дезодорант.

Иісті (кір) сабын

Выдача книг.

На какой срок выдаются книги?

Сдать (сдавать) книгу.

Выносить книги из читального зала запрещается.

Библиотека.

Когда работает библиотека (читальный зал)?

Записаться в библиотеку.

Библиотекарь.

Дайте мне “Русско-казахский толковый словарь военных терминов”.

Мне нужен казахско-русский, русско-казахский терминологический словарь “Военное дело”.

Я хочу посмотреть подшивку газеты “Қазақстан сарбазы” за этот год.

Читальный зал.

Где находится читальный зал?

Читатель.

Читательский билет.

Русско-казахский словарь.

Можно ли получить у вас книгу на неделю (две недели)?

Сделать заказ.

Предметы личной гигиены

Крем для лица (бритья).

Дезодорант.

Мыло туалетное (хозяйственное).

Одеколон.
Су сабын.
Тіс пастасы.
Тіс щеткасы.

Адам денесі

Алақан.
1. Алдыңғы тізе 2. Қоспа
(қолда).
Арқа.
Ауыз.
Аяқ.
Бас.
Бел.
Бет.
Бүйір.
Бұлшық ет.
Ерін.
Жамбас, сан.
Желке.
Иек.
Иық.
Көз.
Қан.
Қас.
Қол.
Құлақ.
Маңдай.
Мойын.
Мұрын.
Омыртқа.
Өкше.
Саусақ.
Сүйек.
Табан.
Тамақ.
Тері.

Одеколон.
Шампунь.
Зубная паста.
Зубная щетка.

Части тела

Ладонь.
Запястье.
Спина.
Рот.
Нога.
Голова.
Поясница.
Лицо.
Бок.
Мышца (мышцы).
Губа (губы).
Бедро.
Затылок.
Подбородок.
Плечо.
Глаз (глаза).
Кровь.
Бровь (брови).
Рука.
Ухо (уши).
Лоб.
Шея.
Нос.
Позвоночник.
Пятка.
Палец.
Кость (кости).
Стопа.
Горло.
Кожа.

Тізе.
Тіл.
Тілерсек.
Тіс.
Ұрт.
Іш (қарын).
Шаш.
Шынтақ.

Адам сезімдері

Дәм.
Есту.
Иіскеу, иіс сезу.
Сезу (ұстап қарау арқылы білінетін тері сезімі).

Госпитальда немесе санитарлық бөлімде

Асқазан ауруы.
Асқыну.
Ауру.
Бас ауруы.
Баспа.
Басым айналады.
Дәрігер.
Дәрігер бөлмесі.
Жара.
Жараны жуу (тану).
Жарақат, зақым.
Жәтел.
Жүрегім (асқазаным, белім) ауырады.
Жүрегім қағады.
Кезекші дәрігер.
Күйік, күйген жер.
Көз дәрігері.
Қан қысымы қалыпты

Колено.
Язык.
Голень.
Зуб (зубы).
Щека (щеки).
Живот.
Волосы.
Локоть.

Чувства человека

Вкус.
Слух.
Обоняние.
Осязание.

В госпитале или в санчасти

Гастрит.
Осложнение.
Болезнь.
Головная боль.
Ангина.
У меня кружится голова.
Врач.
Кабинет врача.
Рана.
Промыть (перевязать) рану.
Травма.
Кашель.
У меня боли в сердце (в желудке, в пояснице).
У меня сердцебиение.
Дежурный врач.
Ожог.
Окулист.
Давление нормальное

(жоғарылаған, жоғары, төмендеген, төмен).

Қызуы қалыпты (жоғарылаған, жоғары, төмен).

Қызуым көтеріліп отыр.

Медбике.

Медициналық кітапша.

Менің аяқ-қолымның буындары ауырады.

Менің басым (аяғым, қолым) ауырады.

Мен қолымды сындырып алдым (саусағымның буынын шығарып алдым).

Рентген бөлмесі.

Рецепт жазып беру.

Созылу.

Суық тиіп (тұмауратып) ауру.

Сізге госпитальға жату керек.

Сізге дәрі көмектесті ме?

Сыну.

Тамағыңызды емдеу керек.

Тамақтан улану.

Тамыр соғу.

Таңып байлау.

Терапевт.

Тұмау.

Тұмауратып (ішім бұзылып, жөтеліп) жүрмін.

Тіс дәрігері.

Тіс дәрігері қай бөлмеде қабылдайды?

Хирург.

(повышенное, высокое, пониженное, низкое).

Температура нормальная (повышенная, высокая, пониженная).

У меня жар, повышенная температура.

Медсестра.

Медицинская книжка.

У меня суставы ног и рук болят.

У меня болит голова (нога, рука).

Я сломал руку (вывихнул палец).

Рентгеновский кабинет.

Выписать рецепт.

Растяжение.

Заболевание простудное.

Вам нужно лечь в госпиталь.

Вам помогло лекарство?

Перелом.

Вам нужно лечить горло.

Пищевое отравление.

Пульс.

Перевязка.

Терапевт.

Грипп.

У меня насморк (расстройства желудка, кашель).

Стоматолог.

В каком кабинете принимает стоматолог?

Хирург.

Фельдшер.

Флюорографиядан өту.

Шикан.

Менің терапевтке жазыл-
ғым келіп еді.

Кіруге рұқсат па?

Кіріңіз.

Отырыңыз.

Фамилияңыз кім?

Қай жеріңіз ауырады?

Менің (аздап) мазам
болмай тұр.

Ауырғаныңызды қашан
сездіңіз?

Кешеден бері.

Тіліңізді көрсетіңіз.

Тамырыңызды ұстап
көрейін.

Жіі ауырасыз ба?

Денсаулығым жақсы
болатын.

Қызуыңызды (қан
қысымын) өлшеу қажет.

Шешініңіз

Мұнда жатыңыз.

Еркін де терең
демалыңыз.

Бұрын өкпеңіз қабынған
жоқ па еді?

Мына жеріңізді басқан
кезде ауыра ма?

Жоқ, ауырмайды.

Мына жерім ауырады.

Тұрыңыз.

Сіз жұқпалы аурулармен
ауырдыңыз ба?

Жейденізді шешіңіз.

Фельдшер.

Пройти флюорографию.

Фурункул.

Я хочу записаться на
прием к терапевту.

Можно войти?

Войдите.

Садитесь.

Как фамилия?

На что вы жалуетесь?

Мне немного нездо-
ровится.

Когда Вы почувствовали
боль?

Со вчерашнего дня.

Покажите язык.

Давайте, измерим пульс.

Часто Вы болеете?

Я всегда был здоров.

Нужно измерить темпе-
ратуру (давление).

Разденьтесь, пожалуйста

Ложитесь сюда.

Дышите спокойно и
глубоко.

Вы болели воспалением
легких?

Вам больно, когда я здесь
нажимаю?

Нет, не больно.

У меня болит здесь.

Встаньте.

Вы не болели инфек-
ционными болезнями?

Снимите, пожалуйста,
рубашку.

Шалқаңыздан (екпеті-
ңізден) жатыңыз.

Рентгенге түсуіңіз керек.

Қанның анализін тапсы-
руыңыз қажет.

Аузыңызды кеңірек
ашыңыз.

Міне, рецепт жазып
бердім.

Сіз мына дәріні ішуіңіз
керек.

Дәріні күніне үш рет:

- шөй қасықпен;

- бір (екі) таблеткадан аш
қарынға ішіңіз.

Ауырмайтын жерім жоқ.

Қауіпті ештеңе жоқ.

Диета сақтаңыз.

Тісіңізді жұлу керек.

Мен Сізге қызметтік
міндетіңізден босату туралы
анықтама жазып берейін.

Асхана

Айран.

Ақ (қара, жұмсақ, қатқан)
нан.

Аспаз.

Борщ.

Бір тілім (үзім) нан.

Бұқтырылған капуста.

Бұрыш.

Вермишель.

Гуляш.

Прошу лечь на спину
(лицом вниз).

Надо сделать рентге-
новский снимок.

Нужно сделать анализ
крови.

Откройте рот шире.

Я Вам выписал рецепт.

Вам нужно принимать
это лекарство.

Будете принимать лекар-
ство три раза в день:

- по чайной ложке;

- по одной (две) таблетке
(и) - натошак.

У меня все болит.

Ничего серьезного нет.

Соблюдайте диету.

Нужно удалить вам зуб.

Я Вам выпишу справку об
освобождении от служеб-
ных обязанностей.

Столовая

Кефир.

Хлеб белый (черный,
мякий, черствый)

Повар.

Борщ.

Кусок хлеба.

Тушеная капуста.

Перец.

Вермишель.

Гуляш.

Ертеңгі ас.
Ет.
Жеміс-жидек.
Какао.
Картоп пюресі.
Кәмпит.
Кешкі ас.
Компот.
Котлет.
Күріш.
Қаймақ.
Қант.
Қарақұмық.
Қарбыз.
Қара кофе.
Қауын.
Қой еті.
Қуырылған балық.
Қуырылған ет.
Қуырылған картоп.
Май
Макарон.
Окрошка.
Печенье.
Палау.
Поднос.
Сиыр еті.
Сүзбе.
Сүт.
Тауық.
Түскі ас.
Тұз.
Үрме бұршақ (картоп,
сүт) сорпасы.
Шай (сүт қатқан).
Сіз ертеңгі (түскі, кешкі)
асты ішіп алып па едіңіз?

Завтрак.
Мясо по-казахски.
Фрукты.
Какао.
Картофельное пюре.
Конфеты.
Ужин.
Компот.
Котлета.
Рис.
Сметана.
Сахар.
Гречка.
Арбуз.
Кофе черный.
Дыня.
Баранина.
Рыба жареная.
Жаркое.
Картофель жареный.
Масло
Макароны.
Окрошка.
Печенье.
Плов.
Поднос.
Говядина.
Творог.
Молоко.
Курица.
Обед.
Соль.
Суп гороховый (карто-
фельный, молочный).
Чай (чай с молоком).
Вы уже позавтракали
(пообедали, поужинали)?

Жүр, түстік тамақты
бірге ішейік.

Сұйық, қою тамақтан,
сусыннан не ішкіңіз келеді?
Қанша нан берейін?

Қанша беруім керек?

Сізден ... тенге.

Мына орын бос па екен?

Бұл орын бос емес.

Сіздің столға отыруға
(бола ма) рұқсат етіңізші?

Маған тұз (бұрыш) беріп
жіберіңізші.

Бұл тағам қалай
аталады?

Ыдыс-аяқ

Ас қасық.

Кастроль.

Кесе.

Қақпак.

Меске.

Пышақ.

Сапты аяқ.

Стақан.

Таба.

Терең (жайпак) төрелке.

Шанышқы.

Шөйнек.

Шыныаяқ.

Дене шынықтыру дайындығы

Айқас.

Алаң.

Пойдем обедать вместе с
нами.

Что Вы хотите на первое,
на второе, на третье?

Сколько Вам подать
хлеба?

Сколько с меня?

С Вас ... тенге.

Это место свободно?

Это место занято.

Разрешите (можно) сесть
за Ваш стол?

Передайте мне, пожа-
луйста, соль (перец).

Как называется это
блюдо?

Посуда

Ложка столовая.

Кастрюля.

Пиала.

Крышка.

Миска.

Нож.

Кружка.

Стакан.

Сковорода.

Тарелка глубокая
(мелкая).

Вилка.

Чайник.

Чашка.

Физическая подготовка

Схватка.

Площадка.

Арақашықтық.
Ат.
Ауыр атлетика.
Ауырлықты көтеру.
Баскетбол алаңы.
Белағаш
Бокс.
Боксер.
Боксер қолғабы.
Бутсы.
Волейбол алаңы.
Волейбол (теннис, бад-
минтон) торы.
Гантель.
Гимнастика залы.
Дене шынықтыру жатты-
ғуы.
Дене шынықтырумен
шұғылдану.
Екі (үш, төрт) кісілік
шатыр.
Есеп.
Жанкүйер.
Жарыс.
Жарыс жеңімпазы.
Жарысқа қатысушы.
Жаттығу.
Жеке (командалық)
біріншілік.
Жол дорба.
Жұлқа көтеру.
Каратэ.
Кеды.
Команда.
Команда мүшелері.
Кроссовки.

Дистанция.
Конь.
Тяжелая атлетика.
Жим.
Баскетбольная площадка.
Перекладина.
Бокс.
Боксер.
Боксерские перчатки.
Бутсы.
Волейбольная площадка.
Сетка волейбольная
(теннисная, для бадминтона).
Гантели.
Гимнастический зал.
Физическая зарядка.
Заняться (заниматься)
физической подготовкой.
Палатка двухместная
(трехместная, четырех-
местная).
Счет.
Болельщик.
Соревнование.
Победитель соревнования.
Участник соревнования.
Тренировка.
Личное (командное)
первенство.
Рюкзак.
Рывок.
Каратэ.
Кеды.
Команда.
Член команды.
Кроссовки.

Күрес.
Қан тарату.
Қырлы бөрене.
Мұз шапқыш.
Нәтиже.
Раунд.
Ринг.
Салмақ дәрежесі.
Серпе көтеру.
Скамейка.
Соққы.
Сөре.
Сөреге келу (жету).
Спорт дәрежесі.
Спорт залы.
Спорт киімі.
Спорт майкасы.
Спорт трусии.
Спортпен шұғылдану.

Стадион.
Старт.
Стол теннисінің шары.

Тауға арналған бөтенке.
Теннис (бадминтон)
ракеткасы.
Төреші.
Төсек қап.
Тренажер залы.
Фал (сақтандыратын
арқан).
Футбол (волейбол, баскетбол) добы.
Футболдан (волейболдан, спорттық атудан, гiр көтеруден, бокстан, жүзуден, гимнастикадан) жарыс.

Самбо.
Разминка.
Брусья.
Ледоруб.
Результат.
Раунд.
Ринг.
Весовая категория.
Толчок.
Скамейка.
Удар.
Финиш.
Финишировать.
Спортивный разряд.
Спортивный зал.
Костюм спортивный.
Спортивная майка.
Спортивные трусы.
Заняться (заниматься)
спортом.
Стадион.
Старт.
Шарик для настольного
тенниса.
Горные ботинки.
Ракетка для тенниса (для
бадминтона).
Судья.
Спальный мешок.
Тренажерный зал.
Фал (страховочная
веревка).
Мяч футбольный (волейбольный, баскетбольный).
Соревнования по футболу (волейболу, спортивной стрельбе, гирям, боксу, плаванию, гимнастике).

Шаңғы.

Шаңғы бөтенкесі.

Шаңғы майы.

Шаңғы таяқтары.

Швед сатысы.

Штанганы көтеру.

Штанганы түсіру.

Штанга.

Сіз спортқа қызығасыз ба?

Спортқа қызығамын.

Мені әсіресе жеңіл атлетика қызықтырады.

Мен жүзумен шұғылданамын.

Қазақстанда күрес өте жақсы дамыған, мәселен, қазақша күрес.

Соңғы кезде бессайыстың шеберлері көбейе бастады.

Сізге бокс ұнай ма?

Маған бокс ұнайды.

Сіз жүзе білесіз бе?

Мен жүзе білмеймін.

Мен жақсы (нашар) жүземін.

Бұл арада жаттығу залы қай жерде?

Келесі жаттығу қашан?

Сізде аңшы ит бар ма?

Соны ерте жүріңіз.

Сіздің мылтығыңыз қандай?

Менің мылтығым дара ауыз (қос ауыз).

Лыжи.

Лыжные ботинки.

Лыжная мазь.

Лыжные палки.

Шведская лестница.

Поднять штангу.

Опустить штангу.

Штанга.

Вы интересуетесь спортом?

Я интересуюсь спортом.

Больше всего меня интересует легкая атлетика.

Я занимаюсь плаванием.

В Казахстане очень развиты национальные виды спортивной борьбы.

В последнее время количество мастеров пятиборья возросло.

Вы любите бокс?

Мне нравится бокс.

Вы умеете плавать?

Я не умею плавать.

Я хорошо (плохо) плаваю.

Где здесь тренировочный зал?

Когда следующая тренировка?

У вас есть охотничья собака?

Возмите ее собой.

Какое у вас ружье?

У меня одноствольное (двуствольное) ружье.

Уақыт

Уақытыңыз қанша?

Бұл қанша уақытқа созылады (енді қашанға дейін созылады)?

Бұл екі сағатқа созылады.

Сағат қанша?

Сағат бестен үш минут өтті.

Сағат тоғыздан он бес минут өтті.

Сағат он жарым.

Он екіге он бес минут қалды.

Сағат – дәл бес.

Қай сағатта? Қашан?

Жетіден он бес минут өткенде.

Мен қай уақытта келейін?

Сағат алтыларға жақын келіңіз.

Екі сағаттан соң келіңіз.

Мен он минуттан кейін ораламын.

Қай сағатқа дейін?

Сағат төрт жарымнан бастап, жетіге дейін.

Біз жұмысты таңертеңгі сағат жетіде (тоғызда) бастаймыз.

Менің (біздің, біз(дер)дің,

Время

Сколько времени?

Сколько времени это продлится?

Это продлится два часа.

Который час?

Пять часов три минуты.

Девять часов пятнадцать минут.

Десять часов тридцать минут.

Одиннадцать часов сорок пять минут (без четверти двенадцать).

Ровно пять часов.

В котором часу? Во сколько?

В семь пятнадцать.

Когда я должен прийти?

Придите, к шести часам.

Придите через два часа.

Я вернусь через десять минут.

До которого часа?

С четырех тридцати до семи часов.

Мы начинаем работать утром в семь (девять) часов.

Мне (нам, вам, ему, им)

сіз(дер)дің, оның, олардың) онда (мында) ертеңгі сағат сегізде болуым (болулар)ыңыз, болулары) керек.

Мені он бес минут (жарты сағат) күт.

Жыл маусымдары

Көктем (көктемде).

Жаз (жазда).

Күз (күзде).

Қыс (қыста).

Апта

Дүйсенбі.

Сейсенбі.

Сәрсенбі.

Бейсенбі.

Жұма.

Сенбі.

Жексенбі.

Осы аптада.

Өткен аптада.

Келесі аптада.

Кеше күн жұма еді.

Ертең жексенбі.

Қайтатын мезгіліңіз қашан еді?

Дүйсенбіге.

Қашаннан бері?

Кешеден бері.

Қашанға дейін?

Сейсенбіден сенбіге дейін.

Осы дүйсенбіде.

Өткен сейсенбіде.

Екінші (үшінші) апта.

Бір апта бойына.

Бірнеше аптаға.

надо быть там (здесь) в восемь часов утра.

Подожди меня пятнадцать минут (полчаса).

Времена года

Весна (весной).

Лето (летом).

Осень (осенью).

Зима (зимой).

Неделя

Понедельник.

Вторник.

Среда.

Четверг.

Пятница.

Суббота.

Воскресенье.

На этой неделе.

На прошлой неделе.

На следующей неделе.

Вчера была пятница.

Завтра воскресенье.

На какое время назначен отъезд?

На понедельник.

С какого времени?

Со вчерашнего дня.

По какое время?

От вторника до субботы.

В этот понедельник.

В прошлый вторник.

Вторая (третья) неделя.

На всю неделю.

На несколько недель.

Бүгін аптаның қай күні?

Бүгін дүйсенбі (сейсенбі).

Ол бұдан екі апта бұрын болған.

Айлар

Қаңтар.

Ақпан.

Наурыз.

Сәуір.

Мамыр.

Маусым.

Шілде.

Тамыз.

Қыркүйек.

Қазан.

Қараша.

Желтоқсан.

Осы айда.

Тоқсан.

Он күндік.

Күн.

Бүгін нешесі?

Бүгін жетінші сәуір.

Бір ай (екі, үш ай).

Осы айда.

Өткен айда.

Менің демалысым бір (бір жарым) айдан соң болады.

Екі-үш айдан соң.

Бір жыл, екі жылдан соң.

Наурыздан мамырға дейін.

Өткен жылы.

Келесі жылы.

Биыл.

Какой сегодня день недели?

Сегодня понедельник (вторник).

Это было две недели тому назад.

Месяцы

Январь.

Февраль.

Март.

Апрель.

Май.

Июнь.

Июль.

Август.

Сентябрь.

Октябрь.

Ноябрь.

Декабрь.

В этом месяце.

Квартал.

Декада.

Число.

Какое сегодня число?

Сегодня седьмое апреля.

Один (два, три) месяц (-а).

В этом месяце.

В прошлом месяце.

Отпуск у меня будет через месяц (полтора месяца).

Через два-три месяца.

Через год, два.

С марта до мая.

В прошлом году.

В будущем году.

В этом году.

Осы жылы.

Мен ертең ерте тұруым керек.

Бүгін (ертең) түс ауа біз полигонға барамыз.

Бүгін (бүрсігүні) түскі үзілісте үйде боласыз ба?

Түс ауа үйде боламын.

Бұл қай жылы болып еді?

Бұл 2000 жылы болған.

Жыл бойына.

Жиырма бірінші ғасыр.

Ауа райы

Бүгін ауа райы қандай?

Бүгін ауа райы жақсы (жаман).

Бүгін ыстық (салқын, тымырсық, жаңбыр, тұман, жел, қар)

Ауа райы туралы хабарды тындадыңыз ба?

Ертең ауа райы қандай болады?

Ертең (түстен кейін) жаңбыр жауады.

Бүгін жиырма сегіз градус жылы.

Бүгін ауа райы ылғалды.

Жаңбыр жауып тұр.

Қар жауып тұр.

Күн күркіреді.

Кеше күн салқын болды.

Бүгін күн бұлыңғыр.

Ертең күн жылы болады.

Ыстық.

Ыстық жаз.

В текущем году.

Завтра мне надо встать рано утром.

Сегодня (завтра) в полдень мы поедем на полигон.

Сегодня (послезавтра) в обед вы будете дома?

В полдень я буду дома.

В каком году это было?

Это было в 2000 году.

В течение года.

Двадцать первый век.

Погода

Какая сегодня погода?

Сегодня хорошая (плохая) погода.

Сегодня жарко (холодно, душно, дождь, туман, ветер, снег).

Вы слушали сводку о погоде?

Какая завтра будет погода?

Завтра будет дождь (во второй половине дня)

Сегодня двадцать восемь градусов тепла.

Сегодня сырая погода.

Идет дождь.

Падает снег.

Гремит гром.

Вчера было прохладно.

Сегодня пасмурный день.

Завтра будет тепло.

Жара.

Жаркое лето.

Жылы қыс.
Жылы су.
Суық.
Аязды күн.
Аязды түн.
Жел.
Қатты жел.
Ұла қар.
Қар еріп жатыр (кетті).
Бұршақ.
Таудың (бұл араның) ауа райы құбылмалы келеді.

**Адамның қасиеті мен
мінезі**

Адал - арам.
Ақылды - ақымақ (ақылсыз).
Әдепті - дөрекі.
Бақытты - бақытсыз.
Белгілі - белгісіз.
Білімді - білімсіз.

Дені сау - науқас.
Жақсы - жаман, нашар.
Жомарт - сараң.
Көркем (сұлу) - ұсқынсыз
Күшті - әлсіз.
Қарт (кәрі) - жас.
Қуанышты - қайғылы.
Мейірбан - арамза.
Мейірімді - мейірімсіз.
Толық - арық.
Үлкен - кіші.

Теплая зима.
Теплая вода.
Холод.
Морозный день.
Морозный ночь.
Ветер.
Сильный ветер.
Рыхлый снег.
Тает (растаял) снег.
Град.
Погода в горах (здесь) изменчива.

**Качества, свойства и
характер людей**

Честный - нечестный.
Умный - глупый (неумный).
Вежливый - глупый.
Счастливый - несчастный.
Известный - неизвестный.
Образованный - необразованный.
Здоровый - больной.
Хороший - плохой.
Щедрый - скупой.
Красивый - некрасивый.
Сильный - слабый.
Старый - молодой.
Веселый - грустный.
Благородный - подлый.
Добрый - злой.
Полный - худой.
Старший - младший.

**Заттар мен
құбылыстардың қасиеті
мен сапасы**

Алдыңғы – артқы.
Әр түрлі – бір түрлі.
Биік - аласа.
Бірінші - соңғы.
Дәмді – дәмсіз.
Ертеңгілік – кешкілік.
Ескі - жаңа.
Жазғы – қысқы.
Жалпақ – жіңішке.
Жеңіл – ауыр.
Жеңіл - қиын.
Жиі – сирек.
Жоғарғы – төменгі.
Жуан – жіңішке.
Жылдам - баяу.
Жылы – суық.
Көктемгі – күзгі.
Күндізгі – түнгі.
Қатты – ақырын.
Қатты – жұмсақ.
Қою – сұйық.
Қызықты - қызықсыз.
Қымбат – арзан.
Құрғақ – дымқыл (ылғал).
Нағыз – бояма.
Озат – артта қалушы.
Оң – сол.
Оңай - күрделі.
Өткір – өтпейтін.
Пайдалы – зиян.
Сыртқы – ішкі.
Сүйкімді - сүйкімсіз.
Табиғи – жасанды.

**Свойства и харак-
теристика предметов и
явлений**

Передний – задний.
Разный – одинаковый.
Высокий - низкий.
Первый - последний.
Вкусный – невкусный.
Утренний – вечерний.
Старый - новый.
Летний – зимний.
Широкий - узкий.
Легкий - тяжелый.
Легкий - трудный.
Частый – редкий.
Верхний – нижний.
Толстый - тонкий.
Быстрый - медленный.
Теплый - холодный.
Весенний – осенний.
Дневной – ночной.
Громкий – тихий.
Твердый - мягкий.
Густой – жидкий.
Интересный - неинтересный.
Дорогой – дешевый.
Сухой - сырой (мокрый).
Настоящий – поддельный.
Передовой – отсталый.
Правый – левый.
Простой - сложный.
Острый - тупой.
Полезный – вредный.
Внешний – внутренний.
Приятный - неприятный.
Натуральный – искус-
ственный.

Таза – лас.
Терең – тайыз.
Толық – бос.
Түсінікті – түсініксіз.
Ұзын - қысқа.
Ірі – майда.

Бояу түстері

Ақ.
Ақшыл.
Ала, түрлі түсті, шұбар.
Алтын түстес.
Ашық түсті.
Боз.
Жасыл.
Көгілдір.
Көк.
Көк сұр.
Күлгін.
Күміс түстес.
Күрең қызыл.
Қара.
Қара қоңыр.
Қоңыр.
Қызғылт.
Қызғылт көк (сирень түстес).
Қызыл
Қызыл сары.
Сарғылтым.
Сары.
Сұр.

Есеп. Сан

Есептік сандар

Бір.

Чистый - грязный.
Глубокий - мелкий.
Полный – пустой.
Понятный – непонятный.
Длинный - короткий.
Крупный – мелкий.

Цвета

Белый.
Светлый.
Пестрый.
Золотистый.
Яркий.
Бледный.
Зеленый.
Голубой.
Синий.
Лиловый.
Фиолетовый.
Серебристый.
Бордовый.
Черный.
Темный.
Коричневый.
Розовый.
Сиреневый.

Красный.
Оранжевый.
Бежевый.
Желтый.
Серый.

Счет. Числа

*Количественный
числительные*

Один (одна, одно).

Екі.
Үш.
Төрт.
Бес.
Алты.
Жеті.
Сегіз.
Тоғыз.
Он.
Он бір.
Он екі.
Он тоғыз.
Жиырма.
Жиырма бір.
Отыз.
Қырық.
Елу.
Алпыс.
Жетпіс.
Сексен.
Тоқсан.
Жүз.
Екі жүз.
Үш жүз.
Төрт жүз.
Бес жүз.
Мың.
Екі мың.
Миллион.
Миллиард.
Екеу.
Екеу.
Үшеу.
Төртеу.
Бесеу.
Алтау.
Жетеу.

Два (две).
Три.
Четыре.
Пять.
Шесть.
Семь.
Восемь.
Девять.
Десять.
Одиннадцать.
Двенадцать.
Деятнадцать.
Двадцать.
Двадцать один.
Тридцать.
Сорок.
Пятьдесят.
Шестьдесят.
Семьдесят.
Восемьдесят.
Девяносто.
Сто.
Двести.
Триста.
Четыреста.
Пятьсот.
Тысяча.
Две тысячи.
Миллион.
Миллиард.
Оба (м.р., ср.р.).
Обе (ж.р.).
Трое.
Четверо.
Пятеро.
Шестеро.
Семеро.

Ондаған.
Үштің екісі.
Бестің екісі.
Төрттің үші.
Онның бірі.
Мыңнан бір.
Бір жарым.
Үш жарым тонна.
Бес бүтін оннан жеті.

Бір пайыз.
Жарты пайыз.

Реттік сандар

Бірінші.
Екінші.
Үшінші.
Төртінші.
Бесінші.
Он бірінші.
Жиырмамыншы.
Жиырма бірінші.
Отызыншы.
Қырқыншы.
Елуінші.
Жүзінші.
Екі жүзінші.
Бес жүзінші.
Мыңыншы.
Миллионыншы.

Бөлшек сандар және пайыз

0,1 – нөл бүтін оннан бір.

Десяток.
Две третьих.
Две пятых.
Три четверти.
Одна десятая.
Одна тысячная.
Полтора.
Три с половиной тонны.
Пять целых и семь

десятых.

Один процент.
Полпроцента.

Порядковые числительные

Первый (-ая, -ое).
Второй (-ая, -ое).
Третий (-ья, -ья).
Четвертый (-ая, -ое).
Пятый (-ая, -ое).
Одинадцатый (-ая, -ое).
Двадцатый (-ая, -ое).
Двадцать первый (-ая, -ое).
Тридцатый (-ая, -ое).
Сороковой (-ая, -ое).
Пятидесятый (-ая, -ое).
Сотый (-ая, -ое).
Двухсотый (-ая, -ое).
Пятисотый (-ая, -ое).
Тысячный (-ая, -ое).
Миллионный (-ая, -ое)

Дробные числительные и проценты

0,1 - ноль целых одна
десятая.

0,5 – нөл бүтін оннан бес.

0,01 – нөл бүтін жүзден бір.

0,001 – нөл бүтін мыңнан бір.

1,25 - бір бүтін жүзден жиырма бес.

7,025 - жеті бүтін мыңнан жиырма бес.

1% - бір пайыз.

3% - үш пайыз.

0,5% - жарты пайыз.

1,5 – бір жарым пайыз.

1/2 - екіден бір (жарты.)

1/3 - үштен бір

3/4 - төрттен үш.

2 ¹/₄ - екі бүтін төрттен бір.

Ұзындық, салмақ өлшемдері

Қанша тартады?

Мұнда жарты килограмм (бір килограмм, центнер, тонна).

Маған үш (бес) килограмм, жеті жүз грамм керек еді.

Ұзындығы қандай? Ені қанша?

Мұнда бір сантиметр (миллиметр, дециметр, метр), екі (бес) сантиметр.

Бізге енді екі шақырымдай жүру керек.

Сізге неше стақан (литр) құяйың?

0,5 - ноль целых пять
десятых.

0,01 - ноль целых одна
сотая.

0,001 - ноль целых одна
тысячная.

1,25 - одна целая двадцать
пять сотых.

7,025 - семь целых
двадцать пять тысячных.

1% - один процент.

3% - три процента.

0,5% - полпроцента.

1,5% - полтора процента.

1/2 - одна вторая
(половина).

1/3 - одна третья (треть).

3/4 - три четвертых
(четверти).

2 ¹/₄ - две целых одна
четвертая.

Измерение длины и веса

Сколько весит?

Здесь полкилограмма
(килограмм, центнер, тонна).

Мне надо три (пять) кило-
грамма (-ов), семьсот граммов.

Какая длина? Какая
ширина?

Здесь один сантиметр
(миллиметр, дециметр, метр),
два (пять) сантиметра (-ов).

Нам осталось пройти
около двух километров.

Сколько стаканов (лит-
ров) Вам налить?

Маған бір стақан (литр), екі (жеті) саптаяқ құй.

Бағасы қай жерде көрсетілген?

Қымбат.

Арзан.

Маған бес жүз теңгені ұсатып беріңізші.

Ақша

Бұл қанша тұрады?

Мен қанша төлеуім керек?

Сізден жүз (екі жүз қырық жеті) теңге.

Ақша бар.

Ақша жоқ.

Ұсақ (ірі) ақша жоқ.

Бұл - көп (аз) қаржы.

Елу (жүз, екі жүз) теңге.

Ақшаны (тоғыз жүз) (қарызға беру) ұсату.

Сіз маған төрт жүз теңге ұсатып бермес пе екенсіз?

Сіз бұл үшін қанша төледіңіз?

Жиырма бес теңге.

Он жеті теңге.

Налей мне один стакан (литр, две (семь) кружки (-ек).
Где указана цена?

Дорого.

Дешево.

Разменяйте мне, пожалуйста, пятьсот тенге.

Денги

Сколько это стоит?

Сколько я должен заплатить?

С Вас сто (двести сорок семь) тенге.

Есть деньги.

Нет денег.

Нет мелких (крупных) денег.

Это большая (маленькая) сумма.

Пятьдесят (сто, двести) тенге.

Разменять (одолжить) деньги (девятьсот).

Не могли бы Вы разменять мне четыреста тенге?

Сколько Вы за это заплатили?

Двадцать пять тенге.

Семнадцать тенге.

**УРОКИ КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА ДЛЯ
НАЧИНАЮЩИХ
(для военнослужащих)**

Урок 1

1-сабақ

Звук “Ы” - “Ы” дыбысы

Звук “Ы” в казахском языке в отличие от русского языка произносится тверже и короче.

Для произношения звука “Ы” губы чуть растяните в стороны, язык приподнимите к небу но, не прижимая к нему. Произнесите “Ы” с коротким придыханием так, чтобы получился звук, средний между глухо и коротко произнесенными “Ы” и “Э”.

Запомните эти слова

мырза - господин
мырзалар - господа
жауынгер - боец, рядовой
ауысым - смена
адым - шаг
адым-БАС — шагом -

МАРШ

**Произнесите вслух и
запомните**

Господин майор!
Господин сержант!
Господин лейтенант!
Господа офицеры!
Господа солдаты!
Рядовой Дулатов!
Смена, шагом – МАРШ!
Разводящий сержант
Иванов.

**Мына сөздерді есте
сақтаңыз**

таратушы - разводящий
тапсырды - сдал
тапсырылды - сдан
сарбаз - солдат
мынау - это, эта, этот
анау - тот

Дауыстап

**айтыңыз және есте
сақтаңыз**

Майор мырза!
Сержант мырза!
Лейтенант мырза!
Офицер мырзалар!
Сарбаз мырзалар!
Жауынгер Дулатов!
Ауысым, адым – БАС!
Таратушы сержант
Иванов.

Сдать пост.
Пост сдал.
С поста шагом - МАРШ.
Пост сдан.
Это пост.
Тот пост.

Постты тапсыр.
Постты тапсырды.
Постан адым – БАС.
Пост тапсырылды.
Мынау пост.
Анау пост.

Некоторые особенности произношения слов со звуком “Ы”

Пишется

тыл (тыл)
жау тылында (в тылу врага)
сабын (мыло)
жыра (овраг)
жыл (год)
сын (критика)

Произносится

тл
жау тлнда
сабн
жра
жл
сн

Самостоятельная работа

1. Тренироваться в правильном произношении казахского звука “Ы”.

2. Прочтите текст “Пост”, правильно произнося слова со звуком “Ы”, переведите, пользуясь словами настоящего урока.

ПОСТ

Мынау – пост. Таратушы сержант Асыллов. Жауынгер Ыдырысов посты тапсыр. Сержант мырза, жауынгер Ыдырысов посты тапсырды. Жауынгер Ыдырысов постан адым - БАС. Пост тапсырылды.

3. Выучить дополнительно с правильным произношением звука “Ы” следующие слова:

дабыл - тревога
Ту астына – под Знамя
жиын - сбор
буын - звено

жазыл - разомкнись
орын - место
ыдыс - посуда

Звук “Г” - “Г” дыбысы

Звук “Г” специфический гласный звук в казахском языке и не имеет соответствия в системе русских гласных.

Для произношения звука “Г” губы растяните в стороны, язык продвигается вперед. Произносится очень кратко.

Запомните эти слова

Кім ? - Кто?
 бір - один
 екі - два
 бірінші - первый
 екінші - второй
 кезекші - дежурный

Произнесите вслух и
запомните

Господин младший
сержант!
 Господин младший
лейтенант!
 Дежурный по роте.
 Дежурный по парку.
 Кто дежурный по баталь-
 ону?
 Дежурный по роте млад-
 ший сержант Смирнов.
 Дежурство по роте.
 Главные уборы –
НАДЕТЬ!
 Главные уборы –
СНЯТЬ!

Мына сөздерді
есте сақтаңыз

кезекшілік - дежурство
 тіктел - смирно
 кіші - младший
 ки - одевай
 киім - одежда
 бас киім - головной убор

Дауыстап айтыңыз
және есте сақтаңыз
Кіші сержант мырза!

Кіші лейтенант мырза!

Рота бойынша кезекші.
 Парк бойынша кезекші.
 Батальон бойынша
 кезекші кім?

Рота бойынша кезекші
 кіші сержант Смирнов.
 Рота бойынша кезекшілік.

Бас киімді – **КИ!**

Бас киімді – **ШЕШ!**

Линия.	Желі.
Линия машин.	Машиналар желісі.
Дежурные, на линию!	Кезекшілер, желіге!
На линию машин!	Машиналар желісіне!
На линию машин –	Машиналар желісіне –
Марш!	Бас!

Некоторые особенности произношения слов со звуком “Г”

Жазылуы (пишется)	Айтылуы (произносится)
тіл (язык)	тль
бір (один)	брь
темір (железо)	темьрь
кіші (младший)	кьшь
жіп (нитка)	жьп
белдік (ремень)	бельдьк

Самостоятельная работа

1. Тренироваться в правильном произношении казахского “Г”.

2. Прочтите текст “Кезекшілік”, правильно произнося слова со звуком “Г”, переведите, пользуясь словами настоящего урока.

Кезекшілік

Рота бойынша кезекшілік. Рота бойынша кезекші кім? Кезекші - кіші сержант Степанов. Капитан мырза, рота бойынша кезекші - кіші сержант Степанов. Батальон бойынша кезекші кім? Батальон бойынша кезекші - майор Кішібаев.

3. Выучить дополнительно с правильным произношением звука “Г” следующие слова:

Сіз - Вы	кезінде – во время
кешкі - вечерняя	жіі адым – чаще шаг
тексеріс - проверка	бірлестік — объединение
кітап - книга	білім – знание, образование

іс - дело
кейін - назад
есік - дверь

ерлік - подвиг
ерін - губа
етік - сапоги

Повторение звуков “Ы”, “І”

В казахском языке звук “Ы” - твердый гласный звук. Он произносится бегло и твердо и не соответствует русскому звуку “Ы”. Знак буквы “Ы” есть и в русском алфавите. Разница только в произношении, а пишется так же, как в русском языке.

Звук “І” является мягким гласным звуком, разновидностью твердого звука “Ы”. Звук “І” не имеет соответствия в системе русских гласных и его нельзя смешивать с русским звуком “И”.

Оба звука – призвуки, которые слышатся между двумя согласными звуками в одном слове и придают слову мягкость (“І”) и твердость (“Ы”).

Оба звука негубные, узкие, произносятся бегло и очень кратко.

Вопросительные слова КІМ? НЕ?

Вопросительное слово **КІМ? (КТО?)** используется только по отношению к человеку, а в других ситуациях везде ставится вопрос **НЕ? (ЧТО?)**.

Мынау кім? (Это кто?)

Ол - сарбаз. (Он солдат).

Ол - сержант. (Он сержант).

Ол - взвод командирі. (Он командир взвода).

Бұл — кезекші. (Это дежурный).

Бұл — рота бойынша кезекші. (Это дежурный по роте).

Мынау не? (Это что?)

Ол — асхана. (Это столовая).

Ол — еден. (Это пол).

Ол — етік. (Это сапог).

Ол — ит. (Это собака).

Ол — ат. (Это конь).

Ол — дабыл. (Это тревога).

Ол — пост. (Это пост).

Ол — белдік. (Это ремень).

Ол — сабын. (Это мыло).

Бұл — Сергей. (Это Сергей).

Бұл — Ыдырыс. (Это Ыдырыс).

Бұл — таратушы. (Это разводящий).

Бұл — майор мырза. (Это господин майор).

Бұл — кіші лейтенант. (Это младший лейтенант).

Ол — жыра. (Это овраг).
Ол — бас. (Это голова).
Ол — темір. (Это железо).
Ол — кереует. (Это кровать).

Казарма

- Мынау не? – Ол-казарма.
- Мынау не? – Ол – есік.
- Мынау не? – Ол – еден.
- Мынау кім? – Ол – кезекші.
- Мынау кім? – Ол — взвод командирі.
- Мынау кім? – Ол – кіші сержант Максимов.
- Мынау не? – Ол – кереует.
- Мынау не? – Ол – белдік.
- Мынау не? – Ол – етік.
- Мынау не? – Ол – тумбочка.
- Мынау не? – Ол – сабын.

Урок 4

4-сабақ

Звук “Қ” - “Қ” дыбысы

Звук “Қ” (“Қ” дыбысы) - твердый вариант звука “К”. Если “К” - среднеязычный, то “Қ” - заднеязычный звук. При его произнесении задняя часть языка полностью смыкается с задней частью неба, затем эти два органа мгновенно размыкаются.

Запомните эти слова

Қару - оружие

Оқ - пуля

Оқтау - заряжать

Мына сөздерді есте сақтаңыз

Атқыш - стрелок

Пулемет (оқшашар) -

пулемет

Арақашықтық - дистанция

Қой – ставь

Тоқта - стой

Қарауыл - караул

Қабылда - принять

Признесите вслух и
запомните

Заряжай оружие!

Соблюдай дистанцию!

Уменьшить дистанцию!

Оружие положить!

Пулемет заряжено.

Идет разводящий караула.

Господин капитан, караульный пост принял.

Рота – стой!

Автомат на плечо!

Оружие к ноге!

Оқтаулы - заряжено

Қысқарт - уменьшить

Иық - плечо

Иыққа - на плечо

Аяқ - нога

Аяққа - к ноге

Дауыстап айтыңыз
және есте сақтаңыз

Қаруды оқта!

Арақашықтықты сақта!

Арақашықтықты қысқарт!

Қаруды қой!

Пулемет (оқшашар)

оқтаулы.

Қарауыл таратушысы
келе жатыр.

Капитан мырза, карауылшы
постты қабылдады.

Рота – тоқта!

Автоматты иыққа!

Қаруды аяққа!

1. Тренироваться в правильном произношении казахского “Қ”.

2. Прочтите текст “Қарауыл”, правильно произнося слова со звуком “Қ”, переведите, пользуясь словами настоящего урока.

Қарауыл

Қыс. Ақ қар. Қарауыл. Қарауыл таратушысы сержант Сидоров. Қаруды оқта. Қару оқтаулы. Қарауыл адым – БАС. Қарауыл тоқта. Қарауыл посты. Курсант Асыллов, посты қабылда. Сержант мырза, карауылшы посты қабылдады. Курсант Секенов, қаруды қой.

3. Выучить дополнительно с правильным произношением звука “Қ” следующие слова:

сақшы - часовой
жоқ – нет, никак нет
Қазақстан - Казахстан

қызмет - служба
қатар - шеренга
қаптал - фланг
жорық - поход
ақ - белый
қара - черный
қыс - зима
қыз - девушка

пышақ - нож
шық - выйди
байқау – поверка,
наблюдение
басқарма - управление
уақыт - время
қант - сахар
қалам - ручка
қар - снег
қала - город
сабақ - урок
жақсы - хорошо

Урок 5

5-сабақ

Слова отвечающие на вопросы: КІМДЕ? (У КОГО?), НЕДЕ?, ҚАЙДА? (ГДЕ?), ҚАШАН? (КОГДА?)

В казахском языке слова в “жатыс септік” (местный падеж) отвечают на вопросы: кімде? неде? қайда? қашан? (у кого? где? куда? когда?). В этом случае существительные имеют окончания -да/-де; -та/-те; -нда/-нде. Варианты окончания определяются законами сингармонизма и прогрессивной ассимиляции.

1. Если основа слова оканчивается на гласные, сонорные и на звонкие согласные (кроме б, в, г, д) тогда форма окончания местного падежа будет -да/-де, например: карауыл-да;

2. Если основа слова оканчивается на глухой согласный и на звонкие согласные тогда форма окончания местного падежа будет -та/-те, например: пост-та; кезекшілік-те.

3. Если основа слова оканчивается на -сы/-сі, -ы/-і тогда форма окончания местного падежа будет -нда/-нде, например: карауыл таратушысында.

- Кітап кімде?
- Кітап Азатта.
- Қалам кімде?

- Книга у кого?
- Книга у Азата.
- Ручка у кого?

- Қалам Андрейде.
- Кімде қарындаш бар?
- Менде қарындаш бар.
- Ине қайда?
- Ине қорапта.
- Жіп қайда?
- Жіп тумбочкада.
- Атқыш қайда?
- Атқыш постта.
- Сабын қайда?
- Сабын тумбочкада.
- Кезекші қайда?
- Кезекші казармада.

- Ручка у Андрея.
- У кого есть карандаш?
- У меня есть карандаш.
- Где игла?
- Игла в коробке.
- Где нитка?
- Нитка в тумбочке.
- Где стрелок?
- Стрелок на посту.
- Где мыло?
- Мыло в тумбочке.
- Где дежурный?
- Дежурный в казарме.

Составьте предложения, используя слова таблицы.

Кезекші	қайда?	ротада
Қарауыл таратушысы		пост ауысымында
№ 3 –ші пост		паркте
Қару	кімде?	сарбазда
Кітап		Қайратта
Белдік		сержантта

Урок 6

6-сабақ

Звуки “А”, “Ә” - “А”, “Ә” дыбыстары

“А”, “Ә” дыбыстары – парные гласные звуки. “А” - твердый гласный, “Ә” - мягкий гласный.

При произношении звука “Ә” кончик языка нужно прижать к передним зубам, язык продвинуть вперед, а среднюю часть спинки языка слегка приподнять к твердому небу. Произношение звука “Ә” между двумя согласными или в конце слова примерно сходно с произношением русского “Я”. Например: ряд, пламя, земля,

Звук “Ә” употребляется в мягких словах, в первых слогах слова.

Запомните эти слова

Сәлеметсіз бе? -
Здравствуйте
Әскер – армия, войска
Әріп - буква
Әмір – команда
Әскери - военный
Әскери комиссариат –
военный комиссариат
Тәртіп – дисциплина,
порядок
Тәрбие - воспитание
Әпер - подай
Әділет - юстиция
Әлем - мир
Әрқашан - всегда
Сәт сапар – счастливого
пути

Произнесите вслух и запомните

Здравствуйте, господа
офицеры!
Здравствуйте, господа
солдаты!
Его призывали в армию.
Взвод, с песней – Прямо.
Исполнительная команда.
Предварительная команда.
Военнослужащие на
конференции.
Он — военный.
Воинские звания.
Я призывался с Медеу-
ского районного воен-
комата.

Мына сөздерді есте сақтаңыз

Ән – песня
Әнмен – с песней
Әнұран - гимн
Әкелу – принести
Әскери қызметші -
военнослужащий
Бәрі - все
Дәл – точно
Дәл солай – так точно
Әкел - принеси
Әдіс – тактика, метод
Әдістеме – методика
Дәріс – лекция

Дауыстап айтыңыз және есте сақтаңыз

Сәлеметсіздер ме, офицер
мырзалар!
Сәлеметсіздер ме, сарбаз
мырзалар!
Оны әскерге шақырды.
Взвод, әнмен — Тура.
Орындалар әмір.
Алдын ала берілетін әмір.
Әскери қызметшілер
конференцияда.
Ол — әскери адам.
Әскери шендер.
Мен Медеу аудандық
әскери комиссариатынан
шақырылдым.

Приведи все в порядок.
Надо соблюдать дисциплину.

Мы всегда готовы.
Повтори букву “Ә”.
Ты принес эту книгу?

Так точно, господин майор.

Желаю счастливого пути!

Бәрін тәртіпке келтір.
Тәртіп сақтау керек.

Біз әрқашан дайынбыз.
“Ә” әрібін қайтала.
Бұл кітапты әкелген сен бе?

Дәл солай, майор мырза.

Сізге сәт сапар тілеймін!

Прочитайте текст, тщательно следя за произношением звука “Ә”, затем переведите их на русский язык.

Әскер

Сәлеметсіз бе, капитан мырза? Ол - әскери адам. Әскери шені кіші лейтенант. Әскери қызметшілер ән айтты. Әскери өмір берілді. Әнұран орындалды. Әсет әскерге шақырылды. Ол әскери комиссариатқа барды. Әскерлерге дәріс оқылды.

Урок 7

7-сабақ

Повторение звуков “Қ”, “к”, “А”, “Ә” и вопросительных слов КІМДЕ? ҚАЙДА?

1. Звук “Қ” - среднеязычный согласный звук. Он соответствует по произношению русскому звуку “к”. Например: кір (войди; грязь), кім? (кто?), тік (прямой), кел (приходи, приезжай) и т. д.

2. Звук “қ” является одним из специфических звуков казахского языка. Заднеязычный согласный звук. Твердый вариант согласного звука – “қ”.

3. Звук “А” - твердый гласный звук. Он соответствует по произношению русскому звуку “а”, употребляются в твердых словах и встречается во всех слогах слова. Например: АЙТ, АЛ, АДЫМ, ЖАЗЫЛ и так далее.

4. Звук “Ә” - является одним из специфических звуков казахского языка. Мягкая разновидность гласного “А”. Он не имеет соответствия в системе русских гласных. В казахском языке он употребляется в первых слогах мягких слов. Например: ӘН, ЖӘРДЕМ, ӘСКЕР, ӘМІР, ДӘЛ и т.д.

5. Слова отвечающие на вопросы “ҚАЙДА?”, “ҚИМДЕ?”, принимаются падежные (местный падеж – жатыс септік) окончания: -та, -те, -да, -де. Например: казарма – казармаДА, сарбаз – сарбазДА, командир – командирДЕ, кезекші-кезекшіДЕ, Асқар – АсқарДА и так далее.

Прочитайте слова. Вместо многоточия вставьте в твердых словах буквы “Ы”, а в мягких словах “І”.

Ад...м, алт..., алт...нш..., ау...с...м, таратуш..., жел..., бас ки...м, кезекш...л...к, қарау...л, каб...лда, т...ктел, тежег...ш, сақш..., арал...қ, арақаш...қт...қ, атқ...ш, кешк...

Прочитайте слова. Вместо многоточия вставьте в твердых словах букву “Қ”, в мягких “Қ”.

Басты..., е...інші, белді..., то..та, ая..., ...арауыл, ...ызмет, ...атар, ат...ыш, о...таулы, ...ітап, ...іім, бірлесті..., ...езекші.

Урок 8

8-сабақ

Звуки “Н”, “Ң” - “Н”, “Ң” дыбыстары

Казахский согласный звук “Н” - носовой, смычный заднеязычный звук. При произнесении этого звука язык остается в полном покое, а в мягкое небо опускается. Поток воздуха идет через носовую полость.

Когда мы произносим звук “Н”, губы открываются и передняя часть спинки языка поднимается к небу. А когда мы произносим звук “Ң”, губы открываются и задняя часть спинки языка приподнимается к небу. При произношении обоих звуков (“Н”, “Ң”) воздух выходит через нос.

Обратите внимание на то, чтобы не отождествляли произношение звука “Н” с произношением звука “Ң”. В

зависимости от произношения букв “Н” и “Н” меняется значение слов. Поэтому научитесь правильно произносить их. Например:

Он - десять

Мен – я

Сен – ты

Кен – руда

Ен – метка, ширина

оң – правый

мең – родинка

сең – льдинка

кең – просторный,
широкий

ең – самый и так далее.

Запомните эти слова

Оқыңыз – читайте

Кіріңіз – войдите

Сау болыңыз - До
свидания

Таңертең - утро

Орындарыңа - по местам

Орнында - на месте

Еңбектеу - переползти

Маңдай - лоб

Маңдай шеп - фронт

Жаңа - новый

Произнесите вслух и запомните

Это чья ручка?

Как вас зовут?

Меня зовут Айдар.

Откуда вы приехали?

Я приехал из Тараза.

Вы читаете эту книгу?

Где вы учились?

Войдите, добро пожа-
ловать!

Мына сөздерді есте сақтаңыз

Оң - правый

Оң жақ - правая сторона

Оң жақтан - справа

Әңгіме - беседа, рассказ

Әңгімелесу – беседе-
дование

Кімнің? - чей? чья? чье?

Менің - мой, моя, мое

Сенің - твой, твоя, твое

Оның - его, ее

Жаңадан шақырылушы -
новобранец

Дауыстап айтыңыз
және есте сақтаңыз
Мынау кімнің қаламы?
Есіміңіз кім?
Менің есімім Айдар.
Қай жақтан келдіңіз?
Мен Тараздан келдім.
Сіз бұл кітапты оқып
отырсыз ба?

Сіз қайда оқыдыңыз?

Кіріңіз, хош келдіңіз!

Доброе утро!
Ты приедешь утром?
Где Ваш командир?

Как зовут его?
Его зовут - Сергей.
Рота по местам!
На месте, шагом МАРШ!
Смена, справа по одному -
ЗАРЯЖАЙ!

Қайырлы таң!
Сен таңертең келесің бе?
Сендердің командир-
лерің қайда?
Оның есімі кім?
Оның есімі – Сергей.
Рота орындарыңа!
Орнында, адым – БАС!
Ауысым, оң жақтан бір-
бірден – ОҚТА!

Для закрепления правильного произношения звука “Ң” прочитайте вслух следующий текст:

Жаңадан шақырылушы

- Қайырлы таң!
- Қош келдіңіз! Кіріңіз.
- Сіз қай жерде тудыңыз?
- Мен Алматы қаласында тудым.
- Сіз қай жерден шақырылдыңыз?
- Мен Медеу аудандық әскери комиссариатынан шақырылдым.
- Сіздің жасыңыз нешеде?
- Менің жасым он сегізде.

Урок 9

9-сабақ

Звук “Ғ” - “Ғ” дыбысы

Одним из специфических звуков казахского языка является согласный звук “Ғ”. Он не имеет соответствия в системе русских согласных.

“Ғ” дыбысы – заднеязычный, щелевой, звонкий звук. Образуется путем приближения задней части языка заднему небу, но (без полного соприкосновения) не смыкается с ним.

“Ғ” дыбысы – звонкая пара согласного звука “Қ”, но ее отличие от звука “Қ” в том, что он произносится звонко.

“Ғ, ғ” пишутся как русская “Г”, только в казахском языке посередине буквы “Ғ” ставится черточка (-).

Казахский специфический звук “Ғ” употребляется в начале и в середине слова. Например: ғалым - ученый, ғылым - наука, тоғыз - девять и так далее.

Запомните эти слова

Алға – Вперед!

Оңға – Направо! Солға – налево!

Қаруға – Оружью!

Бауға- На ремень!

Қарауылға - На караул!

Маған кел - Ко мне!

Доғар – Отставить!

Екі қатарға - В две шеренги!

Арқаға –За спину!

Произнесите вслух и запомните

Рота, на ре-Мень!

Рота, Смирно. К торжественному маршу, повзводно, на одного линейного дистанции, первый взвод прямо, остальные Направо, шагом-Марш!

Господин полковник, во время моего дежурства происшествий не случилось.

Рядовой Сабитов, Ко мне!

Рота, пулеметы на ре-Мень!

Для встречи справа на кара-Ул!

Мына сөздерді есте сақтаңыз

Машиналарға - К машинам!

Қолға - На руку!

Аға - Старший брат

Аға сержант – Старший сержант

Аға лейтенант - Старший лейтенант

Ұйқыға жат – Отбой!

Сағат – Часы

Қағаз - Бумага

Жағу - Зажигать

Дауыстап айтыңыз және есте сақтаңыз

Рота, бау-Ға!

Рота, Тіктел. Салтанатты шеруге взвод бойынша, бір желілі ара қашықтықта, бірінші взвод тура, қалғандары Оңға, адым-Бас!

Полковник мырза, менің кезекшілігім кезінде ешқандай оқиға болған жоқ.

Қатардағы жауынгер Сәбитов, маған кел!

Рота, оқшашарды бау-Ға!

Оң жақтан қарсы алуға, карауыл-Ға!

Взвод, через правый борт
и заднюю дверь – К
машинам!

Рота, вправо сом-Кнись!

Взвод оң жақтан және
артқы есіктен – Машина-
ларға!

Рота, оңға сы-Ғыл!

Прочитайте текст несколько раз в слух, добейтесь правильного произношения. Затем переведите его на русский язык, пользуясь словарем новых и предыдущих уроков.

- Ғани, сіздің взводыңызда неше сарбаз бар?

- Біздің взводта тоғыз сарбаз бар.

Батальон оңға сығылды. Аға лейтенант Ғалымов әмір берді. Аға сержант мырза, “Маған кел”.

Урок 10

10-сабақ

Звуки “О” и “Ө” - “О” және “Ө” дыбыстары.

В казахском языке “О” дыбысы – широкий, губной, твердый гласный. Он всегда произносится как русское ударное “О”.

“Ө” дыбысы – широкий губной мягкий гласный, разновидность звука “О”. Относится к гласным центрального ряда.

“Ө” дыбысы не имеет соответствия в системе русских гласных. Но зато по произношению он несколько приближается к произношению звука, среднего между “О” и звуком, обозначенным на письме буквой “Ё”. Например: лётчик, тесёмка, тётка.

При произношении звука “Ө” губы округляются и сильно вытягиваются вперед, а рот раскрывается узко. Когда произносим звук “Ё”, положение языка такое же, как и в произношении звука “Ө”, но есть разница в положении губ. Когда произносим “Ё”, губы чуть растягиваются, а когда произносим “Ө”, губы округляются.

“Ө” дыбысы – звук “Ө” встречается только в начале и в середине слова в первых слогах. А в конце слов не употребляется.

Не путайте произношение звука “О” с произношением “Ө”. Старайтесь научиться правильно произносить их. При неправильном произношении этих звуков меняется смысл слов. Звук “О” пишется в твердых словах, а звук “Ө” в мягких словах. Например:

от	—	огонь	өт	—	проходи, желчь
бол	—	будь	бөл	—	дели, раздели
болды	—	был, довольно	бөлдi	—	делил, разделил
оз	—	обгони	өз	—	свой
соз	—	тяни	сөз	—	слово
тор	—	сеть	төр	—	почетное место

Запомните эти слова

Бөлімше - отделение
Өшір - глуши
Нөмір - номер
Төмен - ниже
Өлең - стихи
Өзім - я сам
Өте - очень
Өте жақсы - очень
хорошо
Өз бетімен - самовольно

Произнесите вслух и запомните

Отделение – Вперед!
Отделение, вправо (влево, от середины) на столько-то шагов разом-Кнись!
Глуши двигатель!
Господин сержант, рядом-

Мына сөздерді есте сақтаңыз

Бөлім - отдел
Көп - много
Өрт - пожар
Өнер - искусство
Төрт - четыре
Сөздік - словарь
Өмірбаян - автобиография
Өте қуаныштымын - очень рад (а)
Өз бетімен кетіп қалу - самовольная отлучка

Дауыстап айтыңыз және есте сақтаңыз

Бөлімше – Алға!
Бөлімше, оңға (солға, ортадан) сонша адымға жазыл!
Қозғалтқышты өшір!
Сержант мырза, жауын-

вой Омаров пост номер четвертый сдал.

Командир подал команду: “Приклад - Ниже”.

Старший сержант Есенов читал стихи.

Многие слова можете найти из словаря.

Читайте правила пожарной безопасности.

Пишите автобиографию.

Где вы будете в четыре часа?

Очень рад (а) Вас видеть.

гер Омаров төртінші нөмірлі посты тапсырды.

Командир “Дүмді төмен”,— деген әмір берді.

Аға сержант Есенов өлең оқыды.

Көп сөздерді сөздіктен таба аласыз (-дар).

Өрт қауіпсіздігі ережесін оқыңыз.

Өмірбаяныңызды жазыңыз.

Сағат төртте сіз қайда боласыз?

Сізді көргеніме өте қуаныштымын.

Прочитайте текст несколько раз вслух и переведите на русский язык.

- Қалыңыз қалай?
- Өте жақсы
- Сізді көргеніме өте қуаныштымын
- Рақмет
- Сіз сағат төртте бөлімде боласыз ба?
- Сағат төртте мен бөлімде боламын.

Урок 11

11-сабақ

Звук “Һ” - “Һ” дыбысы.

Одним из специфических звуков казахского языка является согласный звук “Һ” - “Һ” дыбысы.

“Һ” дыбысы - специфический, заднеязычный придыхательный гортанный согласный звук. Он произносится глухо, образуется путем сближения голосовых связок друг с другом. Чтобы его произнести,

нужно набрать воздух в легкие и сделать глубокий выдох.

В казахском языке слов со звуком “h” очень мало.

Запомните эти слова

Қаһар - гнев

Қаһарлы - гневный

Қаһарман - героиня

Гауһар - бриллиант,
женское имя

Произнесите вслух и запомните

Он - грозный человек.

Ленинград - героический
город.

Знаменитый путешест-
венник.

Бриллиантовый камень.

Алматы - красивый город.

Мына сөздерді есте сақтаңыз

Жиһанкез - путешественник

Шаһар - город

Жиһан - мир, вселенная

Дауыстап айтыңыз және есте сақтаңыз

Ол - қаһарлы адам.

Ленинград - қаһарман
кала.

Атақты жиһанкез.

Гауһар тас.

Алматы - әдемі шаһар.

Урок 12

12-сабақ

Звук “Ү” - “У” дыбысы

“Ү” дыбысы – специфический твердый, узкий, губной гласный звук.

При образовании звука “Ү” губы вытягиваются вперед, язык сильно отходит назад, и звук “Ү” произносится гортанно.

Звук “Ү” в русском языке отсутствует. “Ү” дыбысы является гласным заднего ряда, продвинутым вперед, верхнего подъема, огубленным. Он произносится твердо, кратко.

Обратите внимание. Нельзя звук “Ү” произносить как русский “У”. Неправильное произношение меняет смысл слов. Например:

“Ү”

ұлы – великий

тұр – стоит

“у”

улы- ядовитый

тур – тур

Запомните эти слова

Ұлт - нация
Ұлты - национальность
Ұш - лети
Ұшқыш - летчик
Ұрыс - бой
Ұйқыға жат - отбой
Бұйрық - приказ
Құп болады - есть
Дұрыс - правильно

Произнесите вслух и запомните

Кто вы по националь-
ности?

Я (мы) казах (русский,
узбек) (русские).

Мой брат - летчик.

Наш батальон готовится
к бою.

Господин майор, рядовой
Асанов по Вашему
приказанию прибыл.

Разрешите войти.

Господин полковник,
разрешите обратится капи-
тану Саматову.

Отделение, в одну шеренгу
– Становись!

Дана команда “Увеличить
дистанцию”.

Асхат занимается науч-
ным исследованием.

Ствольная накладка
оружия.

Мына сөздерді есте сақтаңыз

Рұқсат - разрешение
Рұқсат етіңіз - разрешите
Шұғылдану - занимается
Сапқа тұр - стройся
Ұлғайту - увеличить
Ұңғы - ствол, дуло
Ұйым - организация
Ұжым - коллектив
Сұрақ - вопрос

Дауыстап айтыңыз және есте сақтаңыз

Сіздің ұлтыңыз кім?

Мен (біз) қазақпын
(орыспын, өзбекпін) (орыспыз).

Менің ағам – ұшқыш.

Біздің батальон ұрысқа
дайындалуда.

Майор мырза, жауынгер
Асанов Сіздің бұйрығыңыз
бойынша келіп тұр.

Кіруге рұқсат етіңіз.

Полковник мырза,
капитан Саматовпен сөйле-
суге рұқсат етіңіз.

Бөлімше, бір қатарға –
Сапқа тұр!

“А р а қ а ш ы қ т ы қ т ы
ұлғайт” деген әмір берілді.

Асхат ғылыми зерт-
теумен шұғылданады.

Қарудың ұңғы жабуы.

Прочитайте текст. Затем переведите на русский язык. Обратите внимание на произношение специфического звука “Ү” и постарайтесь произносить его.

Текст

- Сәлеметсіз бе, кіруге рұқсат па?
- Сәлеметсіз бе, кіріңіз.
- Сұрағыңызды айтыңыз.
- Сіздердің ұжымда қанша адам бар?
- Біздің ұжымда он адам бар.
- Олар немен шұғылданады?
- Олар ғылыми зерттеулермен шұғылданады.
- Сіздің ұлтыңыз кім?
- Мен өзбекпін.

Урок 13

13-сабақ

Звук “Ү” - “Ү” дыбысы

При образовании звука “Ү” губы округлены и вытянуты вперед, язык приподнимается к небу.

“Ү” дыбысы является мягким вариантом звука “У”. Если звук “Ү” является гласным заднего ряда, то звук “Ү” - центрального; тоже продвинутым вперед, верхнего подъема, огубленным.

“Ү” дыбысы произносится мягко и кратко. Встречается во всех позициях в слове.

Запомните эти слова

Түзел – Равняйсь!
Назар - Оңға — Равнение
на – Право!
Дүм - приклад
Үлгілі - образцовый
Сүңгі - Штык
Сап Түзе – Становись!
Үлкен - старший
Үш - три

Мына сөздерді есте сақтаңыз

Жүгір – бегом!
Жүгіре - Бас - Бегом –
Марш!
Үгіт - агитация
Үздік - отличник
Үздіксіз - непрерывно
Үлкен - большой
Үйрету - обучение
Үшінші - третий

Произнесите вслух и
запомните

Отделение, смирно,
равнение на-Право!

Караул – Равняйсь!

Рота, для утреннего
осмотра – Становись!

Взвод, в колонну по два
– Становись! Приклад –

Выше (Ниже)!

Штык – Откинуть!

Рядовой Смирнов. Бегом
ко мне!

Отделение, за мной -
бегом-Марш!

Она вела агитацию.

Была непрерывная
стрельба.

Обучение курсантов.

Рамазанов — образцовый
боец.

Курсант Асанов —
отличник.

Дауыстап айтыңыз
және есте сақтаңыз

Бөлімше, Тік тұр, Назар
онға!

Қарауыл – Түзел!

Рота, таңертеңгі байқауға
- Сап Түзе!

Взвод, екі-екіден лекке –
Сап Түзе!

Дүмді – Жоғары (Төмен)!

Сүңгіні – Қайыр!

Жауынгер Смирнов.
Жүгіріп маған кел!

Бөлімше, артымнан ер –
жүгіре –Бас!

Ол үгіт жүргізді.

Үздіксіз атыс болды.

Курсанттарды үйрету.

Рамазанов — үлгілі
жауынгер.

Асанов — үздік курсант.

Прочитайте текст “Үздік курсант” и переведите, пользуясь словами настоящего урока. Постарайтесь правильно проносить специфический звук “Ү”.

Үздік курсант

Үсен - үздік курсант. Ол үшінші курста оқиды. Ол аға - сержант. Үсеннің отбасы үлкен. Оның үлкен ағасы - әскери адам. Үсен ағылшынша үйреніп жүр. Үсеннің ұлты - қазақ. Рота, сап түзеді.

Звук “У” - “У” дыбысы

В казахском языке звук “У” употребляется в основном в заимствованных словах, вошедших из русского языка. Здесь он произносится (У) как один гласный звук. Например: пункт, участок, тур и так далее.

Звук “У” употребляется и встречается в исконно казахских словах, но произносится так:

- как сложный твердый гласный звук: (ҮҮ).

Например:

Жазылуы:

Айтылуы:

Пишется:

Произносится:

У (яд)

(үү)

Бу (пар)

б (үү)

- как сложный мягкий гласный звук: (үү).

Например:

келу (приходить)

кел (үү)

беру (дать)

бер (үү)

как согласный звук (в позиции после гласных или перед ними), который произносится так же, как в русских словах. Например: тау (гора), жау (враг), уақыт (время) и так далее.

Запомните эти слова

Туған күн - день рождения

Баяулат - реже шаг

Шабуыл - атака

Ту - знамя

Жауынгер - боец

Мына сөздерді есте сақтаңыз

Уақытша - временный

Улану - отравление

Улы - ядовитый

Улағыш - отравляющие

Тура - прямо

Произнесите вслух и
запомните
Сегодня мой день
рождения.
Взвод, с песней - шагом
– Марш!
Отделение, в атаку –
Вперед!
Полк, под Знамя -
Смирно. Для встречи справа,
на кра-Ул!
Рядовой Таиров, на пост
шагом – Марш!
Там есть временный
пограничный пост.
Какие отравляющие
вещества вы знаете?
Он отравился от
ядовитого газа.

Дауыстап айтыңыз
және есте сақтаңыз
Бүгін менің туған күнім.

Взвод, әнмен – Тура!

Бөлімше, шабуылға –
Алға!

Полк, Ту астына - Тіктел.
Оң жақтан қарсы алуға,
қарауыл – Ға!

Қатардағы жауынгер
Таиров, постқа адым – Бас!

Онда уақытша
шекаралық пост бар.

Қандай улағыш заттарды
білесіз?

Ол улы газдан уланды.

Урок 15

15-сабақ

Звук “И” - “И” дыбысы.

В казахском языке звук “И” употребляется в основном в заимствованных словах: вошедших из русского и через русский язык. Здесь он произносится отдельно (“И”), как мягкий гласный звук. Например: инженер (инженер), институт (институт), мина (мина), филолог (филолог) и так далее.

Звук “И” употребляется и в исконно казахских словах. Но произносится так:

- как сложный твердый гласный звук: ЫЙ.

Например:

Жазылуы:

Пишется:

Айтылуы:

Произносится

Қиын (трудный)
Қисық (кривой)
Оқиды (читает)

қ (ыи) ын
қ (ыи) сық
оқ (ый) ды

- как сложный мягкий гласный звук: ЙЙ. Например:

Жазылуы:

Айтылуы:

Пишется:

Произносится

Киім (одежда)

қ (иі) ім

Дүние (вселенная, имущество)

дүн (иі) е

Тиме (не трогай)

т (иі) ме

Звук “и” встречается и употребляется в словах везде: в начале, в середине и в конце слова.

Урок 16

Запомните эти слова

Число

Год

Один

Два

Три

Четыре

Пять

Шесть

Семь

Восемь

Девять

Десять

Двадцать

Тридцать

Сорок

Пятьдесят

Шестьдесят

Семьдесят

Восемьдесят

Девяносто

Сто

Тысяча

16 сабақ

Мына сөздерді
есте сақтаңыз

Сан

Жыл

Бір

Екі

Үш

Төрт

Бес

Алты

Жеті

Сегіз

Тоғыз

Он

Жиырма

Отыз

Қырық

Елу

Алпыс

Жетпіс

Сексен

Тоқсан

Жүз

Мың

**Произнесите вслух и
запомните**

Одиннадцать.

Двенадцать.

Двадцать три.

Тридцать четыре.

Сорок пять.

Пятьдесят семь.

Восемьдесят восемь.

Сто пятнадцать.

Двести.

Триста пятьдесят шесть.

Пятьсот восемьдесят
семь.

Тысяча девятьсот
семьдесят три.

Семь тысяч семьсот
семьдесят семь.

Первый – Бірінші.

Второй – Екінші.

Третий – Үшінші.

Шестой – Алтыншы.

Сорок первый.

Восемьдесят девятый.

Две тысяча первый год.

Тысяча девятьсот семь-
десят шестой год.

Урок17

**Запомните эти слова
Месяц**

Январь	Қаңтар
Февраль	Ақпан
Март	Наурыз

**Дауыстап айтыңыз
және есте сақтаңыз**

Он бір.

Он екі.

Жиырма үш.

Отыз төрт.

Қырық бес.

Елу жеті.

Сексен сегіз.

Жүз он бес.

Екі жүз.

Үш жүз елу алты.

Бес жүз сексен жеті.

Бір мың тоғыз жүз
жетпіс үш.

Жеті мың жеті жүз
жетпіс жеті.

Одиннадцатый - Он
бірінші

Девятнадцатый - Он
тоғызыншы

Двадцатый - Жиырма-
сыншы

Тридцатый - Отызыншы

Қырық бірінші.

Сексен тоғызыншы .

Екі мың бірінші жыл.

Бір мың тоғыз жүз
жетпіс алтыншы жыл.

17 сабақ

**Мына сөздерді есте
сақтаңыз**

Ай	
Июль	Шілде
Август	Тамыз

Апрель	Сәуір
Май	Мамыр
Июнь	Маусым

Неделя

Понедельник	Дүйсенбі
Вторник	Сейсенбі
Среда	Сәрсенбі
Четверг	Бейсенбі

День	Күн
Сегодня	Бүгін

Произнесите вслух и запомните

Двадцать седьмое июня.

Сегодня двадцатое
февраля.

Вчера было пятое
сентября.

Завтра восьмое марта.

Сегодня какой день
недели?

Сегодня среда.

Завтра какой день?

Завтра пятница.

Какой месяц?

Месяц декабрь.

Я родился в апреле.

В неделе семь дней.

Первый день недели
понедельник.

Третий день недели
среда.

Сентябрь	Қыркүйек
Октябрь	Қазан
Ноябрь	Қараша
Декабрь	Желтоқсан

Апта

Пятница	Жұма
Суббота	Сенбі
Воскресенье	Жексенбі

Завтра	Ертең
Вчера	Кеше

Дауыстап айтыңыз

және есте сақтаңыз

Жиырма жетінші
маусым.

Бүгін жиыртасыншы
ақпан.

Кеше бесінші қыркүйек
болды.

Ертең сегізінші наурыз.

Бүгін аптаның қай күні?

Бүгін сәрсенбі.

Ертең қай күн?

Ертең жұма.

Қай ай?

Желтоқсан айы.

Мен сәуірде тудым.

Аптада жеті күн бар.

Аптаның бірінші күні
дүйсенбі.

Аптаның үшінші күні
сәрсенбі.

МАЗМУНЫ СОДЕРЖАНИЕ

№№	Атауы Наименование	Беттері Стр.
1.	Предисловие	5
2.	Қазақшый алфавит	10
3.	Русско-қазақшый военный разговорник	11
3.1.	Приветствие	11
3.2.	Прощание	11
3.3.	Обращение	12
3.4.	Просьба	13
3.5.	Благодарность	14
3.6.	Извинение	15
3.7.	Согласие	15
3.8.	Отрицание	16
3.9.	Приглашение	16
3.10.	Знакомства	17
3.11.	Поздравление	18
3.12.	Язык	20
3.13.	Национальность	23
3.14.	Возраст	24
3.15.	Семья, родственники	24
3.16.	Профессия	25
3.17.	Советы	26
3.18.	О себе	27
3.19.	Беседа с новобранцами	28
3.20.	Военная присяга	31
3.21.	Воинские звания	33
3.22.	Воинские формирования	34
3.23.	Команды	34
3.24.	Военная подготовка	42
3.25.	Военные учебные заведения	46
3.26.	Служба войск	47
3.27.	Огневая подготовка	54
3.28.	Тактическая подготовка	56
3.29.	Слова повседневного общения	61

3.30.	Жилье	63
3.31.	Беседа	65
3.32.	В узле связи	67
3.33.	Служебная командировка	69
3.34.	Канцелярские товары	70
3.35.	В библиотеке	71
3.36.	Предметы личной гигиены	72
3.37.	Части тела	73
3.38.	Чувства человека	74
3.39.	В госпитале или в санчасти	74
3.40.	Столовая	78
3.41.	Посуда	79
3.42.	Физическая подготовка	80
3.43.	Время	83
3.44.	Времена года	84
3.45.	Неделья	84
3.46.	Месяцы	85
3.47.	Погода	86
3.48.	Качества, свойства и характер людей	87
3.49.	Свойства и характеристика предметов и явлений	88
3.50.	Цвета	89
3.51.	Счет. Числа	90
3.52.	Проядковые числительные	91
3.53.	Дробные числительные и проценты	92
3.54.	Измерение длины и веса	92
3.55.	Деньги	93
4.	Қазақша-орысша әскери тілдескіш сөздігі	94
4.1.	Сәлемдесу	94
4.2.	Қоштасу	94
4.3.	Қарату	95
4.4.	Өтініш	96
4.5.	Ризашылық білдіру	97
4.6.	Кешірім сұрау	97
4.7.	Келісім	98
4.8.	Жоққа шығару	99

4.9.	Шақыру	99
4.10.	Танысу	100
4.11.	Құттықтау	101
4.12.	Тіл	103
4.13.	Ұлты	106
4.14.	Жасы	107
4.15.	Отбасы, туған-туысқандар	107
4.16.	Мамандық	108
4.17.	Кеңестер	109
4.18.	Өзім туралы	109
4.19.	Жаңадан шақырылғандармен әңгімелесу	111
4.20.	Әскери ант	114
4.21.	Әскери шендер	116
4.22.	Әскери құрылымдар	117
4.23.	Әмірлер	117
4.24.	Әскери дайындық	126
4.25.	Әскери оқу орындары	129
4.26.	Әскерлер қызметі	130
4.27.	Атыс дайындығы	137
4.28.	Тактикалық дайындық	139
4.29.	Күнделікті қарым-қатынастағы сөздер	145
4.30.	Тұрғын үй	146
4.31.	Әңгімелесу	148
4.32.	Байланыс торабында	150
4.33.	Қызметтік іс-сапар	152
4.34.	Кеңсе бұйымдары	153
4.35.	Кітапханада	154
4.36.	Жеке гигиеналық заттар	155
4.37.	Адам денесі	156
4.38.	Адам сезімдері	157
4.39.	Госпитальда немесе санитарлық бөлімде	157
4.40.	Асханада	160
4.41.	Ыдыс-аяқ	162
4.42.	Дене шынықтыру дайындығы	162
4.43.	Уақыт	166
4.44.	Жыл маусымдары	167
4.45.	Апта	167

4.46.	Айлар	168
4.47.	Ауа райы	169
4.48.	Адамның қасиеті мен мінезі	170
4.49.	Заттар мен құбылыстардың қасиеті мен сапасы	171
4.50.	Бояу түстері	172
4.51.	Есеп. Сан	172
4.52.	Реттік сан	174
4.53.	Бөлшек сандар және пайыз	174
4.54.	Ұзындық, салмақ өлшемдері	175
4.55.	Ақша	174

5. Уроки казахского языка для начинающих (для военнослужащих) 177

5.1.	Урок 1	1 - сабақ	177
5.2.	Урок 2	2 - сабақ	179
5.3.	Урок 3	3 - сабақ	180
5.4.	Урок 4	4 - сабақ	182
5.5.	Урок 5	5 - сабақ	184
5.6.	Урок 6	6 - сабақ	185
5.7.	Урок 7	7 - сабақ	187
5.8.	Урок 8	8 - сабақ	188
5.9.	Урок 9	9 - сабақ	190
5.10.	Урок 10	10 - сабақ	192
5.11.	Урок 11	11 - сабақ	194
5.12.	Урок 12	12 - сабақ	195
5.13.	Урок 13	13 - сабақ	197
5.14.	Урок 14	14 - сабақ	199
5.15.	Урок 15	15 - сабақ	200
5.16.	Урок 16	16 - сабақ	201
5.17.	Урок 17	17 - сабақ	202

**ОРЫСША-ҚАЗАҚША
ҚАЗАҚША-ОРЫСША
ӘСКЕРИ ТІЛДЕСКІШ**

**РУССКО-КАЗАХСКИЙ
КАЗАХСКО-РУССКИЙ
ВОЕННЫЙ РАЗГОВОРНИК**

(на казахском и русском языках)

**Редакторы М. Түменбаев
Техникалық редакторы Т.Суранова
Компьютерде қалыптаған Е. Талипов**

Басуға 05.01.04 қол қойылды. Пішімі 70x100 $\frac{1}{32}$. Офсеттік басылыс. Қаріп түрі “Таймс”. Шартты баспа табағы 8,4. Шартты бояулы беттаңбасы 8,8. Есептік баспа табағы 9,0. Таралымы 3500 дана. Тапсырыс №18

Қазақстан Республикасы Ақпарат министрлігінің “Білім” баспасы. 480009, Алматы қаласы, Абай даңғылы, 143-үй.
Тел. 77-89-87.

Қазақстан Республикасы «Атамұра» корпорациясының Полиграфия комбинаты, 480002, Алматы қ., Мақатаев к., 41.

